דבר

יום שלישי, ו' בתשרי תשמ"ח, 29 בספטמבר 1987 • גליון 19233

היום 14 עמודים • המחיר 1.00 ש"ח, באילת 87 אג'

היום בדבר
- ירושלים נערים סביב לה / ישעיהו אברך
- לא בהתגנבות יחידים / חגי אשד
- הפוגה מסופקת בלבנון / דן אבידן
- ההפרדה בבחירות מיותרת / שבח וייס
- בורסה וכלכלה (4־5); ספורט (6); כל העולמות (10); כוכבים ולילות (12)

מוסף התעשיה הקיבוצית 1987 מצורף היום ל„דבר"

שולץ יגיע לבחון המשך תהליך השלום בדרכו אל שווארנדזה להכין את הפסגה

מאת אמנון דנקנר, סופר „דבר" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל„דבר"). – מזכיר המדינה האמריקאי ג'ורג' שולץ עומד לבקר בישראל במחצית הראשונה של אוקטובר. שולץ יערוך את ביקורו בדרכו למוסקווה לשיחות עם עמיתו הסובייטי אדוארד שווארנדזה. נמסר, כי שולץ יבקר גם בירדן ואולי גם במצרים.

נראה, כי שולץ יבקש לבדוק עם ראשי ממשלת ישראל את האפשרות להמשך התהליך המדיני במזה"ת לקראת שיחותיו במוסקווה.

בשיחות שניהל שולץ עם שווארנדזה בוואשינגטון בשבוע שעבר לא עלה כלל נושא המזה"ת, כשום שני הצדדים לא ראו כל התפתחות חדשה שאפשרה דיון בעניינים משותפים של שתי המעצמות במזה"ת. אולם לאחר הפגישה בשבוע שעבר של שר החוץ פרס ועמיתו הסובייטי שווארנדזה, גברה ההתעניינות בממשל האמריקאי באפשרות לחדש או להגביר את הקצב של תהליך השלום.

נמסר, כי מטרתו העיקרית של ביקור שולץ היא לנסות ולשכנע את ראש הממשלה יצחק שמיר להסכים

(המשך בעמ' 2)

את יומו הראשון מחוץ לכתלי בית־החולים הקדיש מושתל הלב עובדיה מצרי למנוחה ולפעילות ספורטיבית מוגבלת. מדריכות הכושר של מועדון הבריאות במלון „הילטון" בירושלים, שבו שוהה מצרי יחד עם אשתו העניקו לו הדרכה צמודה. (צילום: מדיה)

מפולת בקולומביה

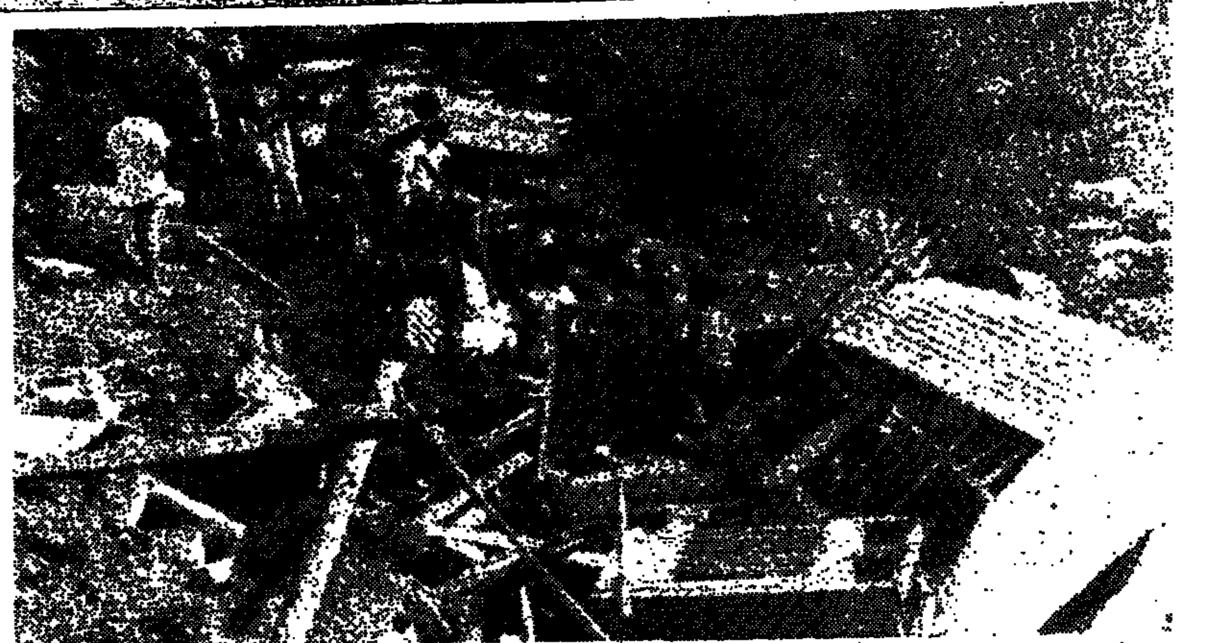

ניצולי מפולת האדמה אשר קברה ביום ראשון בערב את רובע ולה־סינה שבעיר מדלין בקולומביה מחפשים בין ההריסות אחר קרוביהם הנעדרים. לפחות 135 בני־אדם נהרגו, ביניהם למעלה מ־40 ילדים, ו־500 בני־אדם נפצעו באסון אשר פקד את שכונת העוני השנייה בגודלה בקולומביה. כן דווח על מספר רב של נעדרים ועל אלפי אנשים שנותרו ללא קורת־גג. לפני כמה שנים אירעה במקום מפולת אדמה דומה, אשר גרמה למותם של 20 אנשים. מאז ניסו השלטונות למנוע הקמת בתים חדשים באיזור, אך ללא הצלחה. מפולת האדמה שפקדה עתה את מדלין היא החמורה ביותר שהיתה בקולומביה מאז האסון שפקד את הכפר ארמרו בנובמבר 85, כאשר 25,000 בני־אדם נקברו חיים תחת לארס של בוץ, בעקבות התפרצות הר געש באיזור. (צילום: א.פ.)

גילוי במשפט מחבל שנפתח בשכם

פיצוץ מכונית תופת בקריית הממשלה – סוכל בחודש יולי

מאת אדריאל בקעמי, סופר „דבר"

כוחות הבטחון ממשיכים בחקירת הכנת מכונית־תופת, שנועדה להתפוצץ בחודש יולי השנה בקריית הממשלה בירושלים בידי מתאבד מבית להם. מטען התופת הורכב מעשרות קילוגרמים של חומר נפץ שנגנב מצה"ל על־ידי חוליות מחבלים מארגון „פתח". פיצוץ המכונית סוכל ע"י זרועות הבטחון מבעוד מועד.

אתמול החל משפטו של סולימאן ועידי בן 29, אחד מחברי החוליה שנלכדה, בבית־הדין הצבאי בשכם. ועידי תושב נור א־שמס בשומרון ליד שכם שימש פעיל ב„פתח" בפלג הג'יהד האיסלאמי החל מ־1985.

הוא גויס ל„פתח" בהיותו בירדן וסיכם את מפעילו, כי יפתח ליד שכם חנות למכשירי חשמל, כבה ייצרו מנגנוני השהייה למטעני חבלה עבור ה„פתח". לצורך כך נשלח לפקיסטאן, שם עבר אימונים, בכלל זה בהרכבת מנגנוני השהייה והפעלתם מרחוק.

בדצמבר 85' נסע ועידי לירדן וקיבל 3,000 דינר עבור הוצאותיו לפתיחת חנות למוצרי חשמל. חנות זו נעשתה גם למקום מפגש סודי בין חברי „פתח".

סולימאן ועידי קשר קשר עם חברים נוספים לצורך פיגוע המוני,

(המשך בעמ' 2)

פרס יפגוש בניו־יורק את שר החוץ של סין

מאת אמנון דנקנר סופר „דבר" בארה"ב

ואשינגטון (מיוחד ל„דבר")– שר החוץ שמעון פרס ייפגש השבוע בניו־יורק עם שר החוץ של סין העממית וו הסו־צ'יאנג. השניים משתתפים בעצרת הכללית של או"ם וזו עתידה להיות פגישה רשמית ראשונה ביחסי שתי המדינות בדרג של שרי חוץ.

סין העממית היא חברה קבועה במועצת הבטחון של או"ם ובתור שכזו היא מועמדת להשתתפות בוועידה בין־לאומית לענייני המזרח התיכון, ונראה, כי פרס ינסה לבדוק עם עמיתו הסיני את מידת הגמישות המדינית שמוכנה סין לגלות בוועידה כזאת.

כן צפויים לעלות על הפרק נושאים בילאטראליים ובמיוחד שיתוף פעולה כלכלי ומדעי בין שתי המדינות, אשר הסחר ביניהן התפתח ביותר בשנים האחרונות.

חברת התעופה היוגוסלאווית „אדריה" תפתח בטיסות ישירות בין יוגוסלאוויה לבין ישראל ב־18 בדצמבר השנה, ובדעת נציגי החברה היוגוסלאווית להביא לישראל 8,000 תיירים מיוגוסלאוויה בשנה הראשונה להפעלת הקו. על כך הודיע ראש משלחת התעופה היוגוסלאווית יאנקו רג'יק לאחר שסיכם עם שר התחבורה חיים קורפו (בתמונה) הסכם תעופה בין יוגוסלאוויה לישראל המבוסס על הדדיות בין חברת „אל על" לבין החברה היוגוסלאווית. (צילום: רחמים ישראלי)

שמיר בוועדת החוץ והבטחון:

גם אם כל העולם יגיד ועידה – היא לא תהיה

מאת טובה צימוקי, סופרת „דבר" בכנסת

גם אם כל העולם יתמוך בוועידה בין־לאומית וישראל תצא נגדה – לא תהיה ועידה – אמר אתמול ראש הממשלה יצחק שמיר בוועדת החוץ והבטחון של הכנסת והוסיף, כי שר החוץ הסובייטי אנדריי גרומיקו אמר לו לפני שנתיים, כי אם ישראל תסרב לכינוס ועידה בין־לאומית, לא תהיה ועידה כזו. עוד אמר שמיר, כי ועידה בין־לאומית אין פירושה שלום, אלא ההיפך הוא הנכון. לכן אין זה מפליא שכל הערבים, מהקיצונים ועד המתונים, רוצים בוועידה, כי איש מהם לא ינזק – רק ישראל תינזק.

שרון מבודד – אומרים בליכוד גם שמיר סירב לתת לו תמיכה

מאת סופר „דבר" לענייני מפלגות וסופרת „דבר" בכנסת

בליכוד שבו והצביעו אמש על העובדה שישיבת הממשלה הוכיחה שוב שאריאל שרון איננו נהנה מגיבוי ראש הממשלה ושרי הליכוד האחרים בעקבות התקרית בינו לבין עזר וייצמן. חוגים בכירים בליכוד הדגישו אמש באוזני סופר „דבר" שהודעת הסיכום של ראש הממשלה בישיבת הממשלה וכן הדברים שאמר שמיר בוועדת החוץ והבטחון של הכנסת מתעלמים לחלוטין, ואפילו מסתייגים, מהתקפות שנקט שרון.

היחיד מבין חברי הכנסת של הליכוד שיצא אתמול להגנתו של שרון הוא עוזי לנדאו, שקרא לראש הממשלה לפטר את השר וייצמן. השר משה קצב, איש „חירות", תידרך אתמול את העובדה ששרי הליכוד לא קמו לעזרתו של שרון במלים: „אנחנו פשוט מנומסים ואיננו סבורים שישיבת הממשלה היא זירה להתגוששויות מפלגתיות".

לעומת זאת, זכה שרון לסיוע ממפלגות הימין שמחוץ לליכוד. יו"ר סיעת „התחייה" בכנסת גאולה כהן שיגרה מברקים נזעמים לשרים וייצמן ורבין ובהם קראה להם לחדול מההתקפות שלהם על שרון ולהתמקד בחיסול המרד האש"פי. „כוש

(המשך בעמ' 2)

וייצמן: היום אני פותח את מערכת הבחירות

(ע.) – „אני פותח היום את מערכת הבחירות" הכריז אתמול בערב השר עזר וייצמן בכנס פעילי המערך, שהתקיים במועצת הפועלים בצפת.

„אני יוצא לשתי מערכות, בחירות ובשלטון המלכתי ראשי ממשלות", אמר והביע וייצמן את בטחונו בנצחון המערך בבחירות.

בעניין חילופי הדברים הקשים בינו לבין השר שרון בישיבת הממשלה אמר וייצמן: „זו היתה התפרצות של הבדלי דעה

(המשך בעמ' 2)

נהג מונית בירושלים נדקר בידי 3 ערבים

מאת יורם יהי, כתב „דבר" בירושלים

נהג מונית יהודי מירושלים נדקר אמש ע"י כמה צעירים ערבים שהסיע לכפר בית צפפה בדרום ירושלים. הנהג אושפז במחלקה הכירורגית של ביה"ח שערי צדק.

המשטרה עצרה שלושה ערבים החשודים במעשה. הרקע לדקירה לא ברור ודובר משטרת ירושלים מסר, כי המשטרה חוקרת בכל הכיוונים.

אחת האפשרויות הנבדקות, כי הנהג נדקר על רקע מריבה שפרצה בינו לבין נוסעיו על גובה דמי הנסיעה.

מחריפים השיבושים באשפוז: עובדי המעבדות ועובדי בתה"ח הממשלתיים יצטרפו לרופאי קופ"ח

יומיים בלי ניתוחים בת"א • אח"כ עיצומים בממשלתיים • השיבושים בקופ"ח נמשכים

מאת דנקה הרניש, סופרת „דבר"

עובדי המינהל והמשק של בתי־החולים הממשלתיים עומדים לפתוח בעיצומים ולשבש את סדרי העבודה בבתי־החולים במסגרת מאבקם על חתימת הסכם עבודה עצמי. למוסרת „דבר" נמסר, כי הסתדרות עובדי המדינה נתנה לוועד הארצי של עובדי המינהל והמשק אישור לנקיטת צעדים ארגוניים.

ביניהם. יפתחו מחר עובדי המעבדות בבתי־החולים שבאיזור תל־אביב בעיצומים למשך 48 שעות, והתוצאה מכך לא יבוצעו ניתוחים מתוכננים ויהיו שיבושים בשחרור חולים מבתי־החולים.

בבתי־החולים של קופת־חולים נמשכים עיצומי הרופאים, והנהלת קופ"ח הורתה למנהלי בתה"ח להעביר את החולים שניתוחיהם נדחו לראש רשימת הממתינים.

ב"כ יו"ר ועד עובדי בתי־החולים הממשלתיים משה אבגוס מסר, כי לעובדים תביעות וטענות כבדות נגד הסכם המסגרת, שנחתם זה עתה בשירות הציבורי. לדבריו, אין בהסכם זה כדי לענות על דרישותיהם המיוחדות של עובדי בתי־החולים הממשלתיים, התובעים, בין היתר, לפתוח במשא־ומתן מיידי להתיכת הסכם עבודה מפעלי. אבגוס ציין, כי ועדה מזה, שהוטל עליה להשוות את שכרם ותנאי עבודתם של עובדי בתי־החולים הממשלתיים לתנאי עמיתיהם בבתי־החולים של קופת־חולים, חדלה לפעול בלי לבצע את תפקידה.

למוסרת „דבר" נודע, כי החלטה על היקף העיצומים תתקבל בימים הקרובים על־ידי מועצת העובדים, אך הפעלת העיצומים תידחה, כנראה, עד אחרי החגים.

השביתה במעבדות

בבתי־החולים באיזור תל־אביב

(המשך בעמ' 2)

חומר הבדיקה בוועדת סגן החשב באוצר מעלה:

חשב המשטרה ושב"ס הרצל עטר חשוד בשוחד ובאי־סדרים כספיים

מאת נתן רוגני, סופר „דבר" לענייני משטרה

תת־גונדר שלום רוזיליו, „מספר 2" בשירות בתי־הסוהר, וגונדר־משנה פרץ חן, מפקד כלא איילון, שפרשו לאחרונה מהשירות, התארחו בחו"ל אצל „משקם אסידים" המקורב לשירות בתי־הסוהר, אך תבעו משירות בתי־הסוהר הוצאות אש"ל מבלי שהציגו קבלות כדין וטענו, כי הקבלות אבדו להם.

חשב משרד המשטרה ושירות בתי־הסוהר, גונדר־משנה הרצל עטר אישר את התביעה לתשלום דמי אש"ל זאת על אף שידע, כי השניים התארחו על חשבונו של „משקם אסידים".

נציב שירות בתי־הסוהר, גונדר דוד מימון, קיבל לפני כמה חודשים תלונות משניים מפקודיו של החשב – ריבה שבבו ומשה חזות. השניים טענו, כי החשב ביצע שורה של פעולות מנוגדות לכללי מינהל תקין ועולה מהם החשד לביצוע מעשים פליליים וקבלת טובות הנאה מספקים.

ללא ידיעה מבקר משרד המשטרה העביר שר המשטרה את התלונה לחשב הכללי במשרד האוצר, וזה מינה ועדת בדיקה בראשותו של סגן החשב הכללי במשרד האוצר.

הוועדה הגיעה למסקנה, כי אין בתלונות כל יסוד לחקירה פלילית, אולם בימים האחרונים, ובעקבות פרישתו של תת־גונדר שלום רוזיליו, התבררו פרטים חדשים על תפקוד הוועדה ועל החשדות שעלו נגד חשב שירות בתי־הסוהר אך סוייעו.

מהחומר שהוגש לוועדה עולה, כי תת־גונדר שלום רוזיליו וגונדר־משנה פרץ חן התארחו בחו"ל אצל „משקם אסידים", ששמו הוזכר כבר בפרשת סויסה הנוגעת לנציב הקודם, רפי סויסה. האירוח כלל הזמנה למסעדות יוקרה והוצאות אחרות.

בשובם לישראל הודיע גונדר־משנה פרץ חן, בשמו ובשם תת־גונדר שלום רוזיליו, כי הקבלות שלהם אבדו והגיש חשבון אש"ל ואירוח.

(המשך בעמ' 2)

מתוכנן ייקור לחם ותחבורה

מאת אמנון אבנר, סופר הכלכלי של „דבר" בירושלים

משרד האוצר מציע לבצע ייקור נוסף בתעריפי התחבורה הציבורית וכן לייקר את מחירי הלחם האחיד והלבן. הצעה זו נכללת בהצעת התקציב לשנה הבאה שתוגש לאישור הממשלה בחודש הנוכחי.

בדיוני התקציב המתנהלים באוצר בשבועות האחרונים מתגבשת הדעה, כי על תקציב המדינה לשנה הבאה להיות זהה בגודלו לתקציב השנה הנוכחית, על אף הגידול הצפוי באוכלוסיה, הנאמד בכ־1.6 אחוזים.

כדי לשמור על מסגרת תקציבית זו חייב האוצר לקצץ מתקציב השנה הבאה את ההוצאות שנדרשו השנה בסעיף הסובסידיות. הוצאות אלה יסתכמו עד סוף השנה בכ־80 מיליון דולר.

משמעות הקיצוץ המוצע בסעיף הסובסידיות הוא ייקור תעריפי הנסיעות בתחבורה הציבורית ומחירי הלחם, שהם שני המוצרים והשירותים המסובסדים ביותר, ובמידה פחותה גם ייקור במחיר החלב.

בין היתר מוצע באוצר לא להמתין עם הקיצוץ בסעיף הסובסידיות עד לתקציב השנה הבאה ולבצע את ייקור המוצרים כבר במהלך שנת התקציב הנוכחית.

מהלך זה, אם אכן יבוצע השנה, עומד בסתירה להתחייבות שנתן האוצר להסתדרות בעסקת החבילה שיצאה השנה, שלא לייקר את מחירי המוצרים המסובסדים, פרט לתחבורה הציבורית, עד סוף החודש באדר בשנה הבאה.

פרט לקיצוץ בסובסידיות אין בכוונת האוצר לבצע קיצוצים נוספים בתקציב השנה הבאה, המגמה היא, כאמור, להקפיא את התקציב לנפש ברמתו הנוכחית.

באוצר מעריכים, כי הדרישות למסגרת תקציבית זו יגרמו להחמרה במאבק באינפלציה. לפי הערכות אלה, שמירה על מסגרת התקציב תאפשר רמת אינפלציה של 10־12 אחוז בשנה הבאה.

مكذا من الاحل

מפציץ מדגם „ב־1" של חיל־האוויר האמריקאי התרסק אתמול במהלך טיסת אימונים במערב מדינת קולוראדו בארה"ב. שלושה מאנשי צוותו צנחו ממנו בשלום. שלושה אחרים עדיין נעדרים. היתה זו ההתרסקות הראשונה של מפציץ מדגם זה, מייצור סדרתי. אב טיפוס של ה„ב־1" התרסק באוגוסט 1984 במדבר מוגאבי שבקליפורניה. אדם אחד נהרג וארבעה אחרים נפצעו קשה בתאונה זו. (צילום: א.פ.)

בן 17 מראשל"צ נדקר למוות בידי חברו בריב על אופנוע

מאת עמרם גבאי, כתב „דבר"

יוסי ביסמוס, בן 17 מראשון־לציון נדקר אמש למוות בידי חברו, בקטטה שפרצה ביניהם.

אמש סמוך לשעה 8.00 בערב פרצה קטטה אלימה בין שני נערים, ברחוב אוסטשינסקי 27 בראשל"צ. הקטטה פרצה על רקע שימוש ללא רשות באופנוע. תוך כדי הקטטה שלף אחד הנערים סכין קפיצית ודקר את חברו בחזה.

צוות אמבולנס לטיפול נמרץ שהוזעק למקום מצאו את הנער במצב קשה. אחרי יותר מחצי שעה של נסיונות החיאה התעוררה תקווה שאפשר להצילו, והוא הועבר לבית־החולים „אסף הרופא" שם הוכן חדר ניתוח כדי לטפל בו, אך בשעה 8.00 בערב לא נותר לרופאים אלא לקבוע את מותו של ביסמוס.

החשוד ברקירה, בן 17 נעצר

משטרת חיפה הזעיקה ידעונית לבדוק הודעות על עב"מ בעיר

מאת יוסי ליבוביץ, כתב „דבר" בגליל המערבי

משטרת מרחב חיפה פנתה אתמול לתושבת העיר הדסה ארבל, המתמחה בחקר עצמים בלתי־מזוהים ובתופעות על־חושיות, לאחר שתושב העיר יעקב בז'זינסקי תיאר בפני השוטרים עצם בלתי־מזוהה שראה בשמים בערב ראש השנה. זהו המקרה השני של גילוי עצם בלתי־מזוהה בשמי חיפה.

לפני כמה חודשים הבחין שוטר חיפאי בעב"ם בשמי העיר, ולאור שתי ההודעות החליטה המשטרה להתייחס לנושא ברצינות.

„שכבתי בערב ראש השנה על כיסא נוח ופתאום ראיתי בשמים גוף כהה, דמוי חצי סהר, אשר טס במהירות עצומה. חלקו הקבור היה מופנה קדימה וזוויתו הכהה נראתה בבירור על רקע השמים". כך תאר בז'זינסקי, בן ה־40, את העצם הבלתי־מזוהה אשר נגלה לעיניו.

הוא מספר, כי בגוף הכלי היו שתי קבוצות של אורות. „בסודרים בשלשות ועוצמת האור שהבהיל היתה כעוצמת אור כוכבים. „הוא היה בגודל של ירח כפול וטס בדממה מוחלטת בקו ישר מצפון לדרום".

בז'זינסקי, נשוי ואב לילדים, הוא בעל תחנת דלק בחיפה. לדבריו, שירת בחיל האוויר ועל כן הוא יודע להבחין בכלי טיס. „לפי הגודל וצורת הטיסה אין ספק, כי מדובר בכלי־טיס מסודר בלתי־מזוהה ולא בתופעה אווירית אחרת".

לאחר שגילה את העב"מ פנה למשטרה ששלחה ניידת למקום. אולם השוטרים לא הבחינו בשום כלי־טיס בלתי־מזוהה.

'ההסת' והאוצר דנים בהגדלת הפנסיות לגימלאי קרן 'נתיב'

מאת חיים ביאור, כתב „דבר" לענייני עבודה

יו"ר האגף לבטחון סוציאלי בהסתדרות דב סלע ומנכ"ל קרן הפנסיה „נתיב" ראובן אבלו, ידונו היום עם ראשי האגף לשוק ההון והביטוח במשרד האוצר במתן אישור מהאוצר להעלאת הפנסיה ל־9,000 הגימלאים המבוטחים ב„נתיב" בשיעור ממוצע של 12 אחוז.

הדיון יסוב גם על מתן אישור מהאוצר לתשלום של פיצוי חד פעמי לגימלאי „נתיב".

העלאת הפנסיה והפיצוי החד פעמי מתחייבים מהחלטת הוועדה המרכזת של ההסתדרות מלפני שבועות אחדים. יצויין, שהאחראי על קופות הפנסיה במשרד האוצר, ביכה רינטר, הורה להנהלת „נתיב" שלא לבצע בינתיים כל העלאה בשיעורי הפנסיות ולא להעביר לידי הגימלאים את הפיצוי לנוכח העלות הכספית הגבוהה הכרוכה בכך. מחישובים שנעשו ב„נתיב" עולה שביצוע ההחלטה של הוועדה המרכזת תחייב תקציב של 78 מיליון ש"ח, שמשמעותו הגדלת החובות האקטואריים של הקרן.

בתוך כך החליטה אתמול מועצת „נתיב" שלא לתמוך באיחוד המתוכנן של שש קרנות הפנסיה ההסתדרותיות. עם זאת החליטה המועצה להעביר את העניין להכרעתה של האסיפה הכללית.

מזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר, שהופיע בפני המועצה, ניסה לשכנע את חבריה בכדאיות האיחוד. לדבריו, „קרן פנסיה גדולה ומאוחדת, הנשענת על ענפי תעסוקה מגוונים של מבוטחים, סיכוניה קטנים לעומת קרן קטנה, הנשענת על ענפים בודדים".

פיצוץ מכונית תופת

(המשך מעמ' 1)

באמצעות מכונית תופת הנהוגה בידי מתאבדת.

ביולי 86' נצטווה זעירי בידי מפעיליו בירדן לגייס את דלל, צעירה מבית־לחם, כנהגת מכונית התופת. הצעירה היא סטודנטית אדיקה, בת 25, תופרת במקצועה.

זעירי נצטווה לשלוח אותה ללמוד נהיגה ועל־פי התוכנית היה עליו לקבל חומרי נפץ, פגזים, פצצות, ובהם אף פצצות אר.פי. ג'י, שנאספו ע"י מחבלים אחרים מהחוליה בשטחי אימונים של צה"ל.

אל חוליית המחבלים הצטרף גם ד"ר מחמד עותמאן ויחד עם אחרים העביר לנאשם כ־11 ביולי '87 את אמצעי הלחימה להכנת מכונית התופת. לאחר מכן נרכשה המכונית לביצוע הפיגוע. תחילה תוכנן לפוצצה בתחנה המרכזית אגד בת"א. לאחר מכן הועלתה אפשרות לפוצצה בטרמפיאדה לחיילים בבית־ליד ולבסוף סוכם לפוצצה בקרית הממשלה בירושלים.

כאמור סוכלה התוכנית מבעוד מועד ע"י זרועות הבטחון.

וייצמן: היום אני פותח

(המשך מעמ' 1)

ברורים, כשקם שר בממשלה ולאחר שלושת ימי החג שעברו על עם ישראל בשקט ובשלווה, בהם בילו אלפים בחיק הטבע, ובמקום לשבח את מערכת הבטחון ואת צה"ל הוא תוקף אותם, זה חוסר אחריות לאומית. לא סביר תהרוס את המדינה, בה שקרה עם החייל בצורת מגיחת זה דבר נורא, אך אינו מהווה סכנה לעם ישראל ויש לשבח את הצבא".

וייצמן אמר עוד, כי שרון אינו אשם היחיד במלחמת שלום הגליל וכי מנחם בגין יצא לאותה מלחמה, אולי כדי לכפר על חתימתו על הסכם קמפ־דייוויד.

בעניין אחר אמר וייצמן, כי נעשה עוול בהצגת שר האוצר משה נסים כמושיע הכלכלי ושוכחים שמי שחתך את הדברים בממשלה הוא שר החוץ שמעון פרס שדאג שהמשרדים יקצצו את תקציביהם ולמעשה מי שקיצצו היו בעיקר משרדי המערך: חינוך, בטחון ובריאות.

וייצמן תקף את הורדת הכספים להתנחלויות והביע גם התנגדות להקמת המיצפים בגליל. „אנחנו לא בתקופת חומה ומגדל. אני בעד ריכוז המשאבים בישובים הקיימים".

וייצמן חזר והמליץ להידבר עם ערפאת באופן ישיר, במידה והלה ייענה לכמה מהתנאים שיוצגו בפניו.

וייצמן סירב להתייחס לדרישה, עוזי לנדאו, כי עליו להתפטר לאור דבריו בממשלה ואמר, כי לנדאו יכול לדרוש את מה שהוא רוצה.

חשב המשטרה ושב"ס

(המשך מעמ' 1)

אף־על־פי שהשניים לא הציגו תעודות וקבלות כחוק, שילם גונדר־משנה הרצל עטר לשניים סכומי כסף גדולים. ממקרה זה עולים חשדות למספר עבירות פליליות.

כן מתברר מן החומר שהוגש, כי גונדר־משנה הרצל עטר מסר את זכות החתימה על צ'קים של שירות בתי־הסוהר ומשרד המשטרה לעובדים בשירות בתי־הסוהר שאינם מורשי חתימה. זאת ועוד, הוא חותם על צ'קים ללא בדיקה וכן על צ'קים פתוחים.

חשב משרד המשטרה, הרצל עטר קיבל טובות הנאה, בצורת אירוח אצל בעל מסעדה, שהורשע ונידון לתקופת מאסר. בתמורה לטובות ההנאה שקיבל פנה החשב לאחראי על מיון אסירים, כדי שזה יציב את בעל המסעדה לכלא המיוחסים „אייל". האסיר הופנה לכלא „אייל", אך התנהגותו הגרועה הביאה להעברתו לכלא אחר. אף־על־פי־כן פנה גונדר־משנה הרצל עטר לאחראי על המיון, כדי שזה יפעל להחזיר את בעל המסעדה לכלא „אייל", וזה אכן הוחזר לשם שנית.

מן הבדיקה של הוועדה עולה גם, כי חשב משרד המשטרה ושירות בתי־הסוהר, גונדר־משנה הרצל עטר, קיבל טובות הנאה מספקים. חברי הוועדה טענו, כי גמישות הנהלים בשירות בתי־הסוהר אינה מאפשרת להאשים את החשב בקבלת טובות הנאה במקרה זה.

הוועדה סרבה גם לחקור תלונה שהוגשה לה, אף־על־פי שקיימות הוכחות לכאורה בעניין זה בשירות בתי־הסוהר, מהן עולה, כי אחת מהעובדות של חשב השירות לא הופיעה לעבודה סדירה, אך עם שובה דיווח, על־פי החשד, עובד בכיר במשרד החשב את טופס הנוכחות שלה.

מן התלונה שהגישו כמה עובדים התברר עוד, כי גונדר־משנה הרצל עטר הכיר את העובדת היטב, מכיוון שבעלה עשה עבודות שיפוץ בביתו, כשרעייתו היתה העובדת המפקידה של עטר.

במקביל הוגשו לנציב הקבילות במשרד המשטרה קבילות של כמה מפקודיו של החשב והן נמצאו מוצדקות. אחת מהקבילות נגעה למקרה שהחשב, הרצל עטר, השליך לעברה של אחת מהעובדות הכפופות אליו חפץ ופגע בה. אחרים טענו, כי החשב התבטא כלפיהם בצורה בוטה והתייחס אליהם בצורה שאינה הולמת קצין במעמדו. הוא אף החליף את עוזריו ומקורביו שלוש פעמים מאז נכנס לתפקידו.

המתלוננים, אנשי שירות בתי־הסוהר, טענו השבוע, כי הבדיקה בעניינו של החשב התנהלה בצורה רשלנית ומגמתית, ויש לחקור מקרים אלה עד תום כדי להגיע לחקר האמת.

מזג האויר

(עת"א). – תחזית מזג אוויר ליום ג': נאה, תורגש עליה קלה בטמפרטורות. גובה הגלים 40־80 ס"מ.

הטמפרטורות: ירושלים 16 עד 28, תל־אביב 20 עד 30, חיפה 22 עד 29, רמת־הגולן 18 עד 30, נהריה 22 עד 30, צפת 26 עד 28, טבריה 21 עד 34, נצרת 18 עד 29, עפולה 19 עד 31, השומרון 19 עד 30, נתב"ג 19 עד 29, יריחו 21 עד 34, עזה 20 עד 29, באר־שבע 17 עד 32, אילת 23 עד 35 מעלות.

לבנט בונדד חברת אחסנה בע"מ

THE LEVANT BONDED WAREHOUSES CO. LTD.

המשרד הרשום: חיפה, שער פלמר 1

הודעה לבעלי המניות

ניתנת בזה הודעה כי

באסיפה הכללית הרגילה ה־104 במוספר של החברה

אשר התקיימה ביום 9 בספטמבר 1987

בשעה 11.00 לפנה"צ במשרדי החברה בתל־אביב רחוב לבונטין 1

הוחלט לחלק דיבידנד בסך 0.7567181 ש"ח לכל מניה

(לפני תלוש מס' 59)

הבעלים שבידם מניות של החברה רשאים לפנות למשרדי החברה ולקבל את הדיבידנד המגיע להם למספר המניות שבידם.

בפקודת מועצת המנהלים

ג. משעל, מזכיר

ת"א, 29.9.87

חדשות

ערב יום כיפור

מחמת הספק – בצל הבנליות

לא כעד מומחה ביקרתי שם. כבודו, לא כאיש הגונה סמוך אוזן. אלא כהלך שתקן, כזר אינגמפי המרבה להגהן. כסוכן בשירות הוד מלכותה הסקרנות האנושית, שגבתו מודמת בספקנות טרנס־אטלנטית

דורון רוזנבלום בביתו ובקהילתו של ג'ון דמיאניוק בקליבלנד אוהיו

דבר DAVAR דבר

מאוחד עם למרחב

העורכת חנה זמר

משנה לעורך דוד פדהצור

מזכיר מערכת מרדכי ברקאי

מנהל כללי אמנון בריינר

המו"ל – „דבר" בע"מ

נדפס ב„דפוס דבר" בע"מ

המערכת והמנהלה תל־אביב

רח' שינקין 45, ת.ד. 199

מיקוד 61001

טלפון 286141 (6 קוים)

מחלקת המודעות

טלפונים ישירים

286156, 281860, 298032

סניפים:

ת"א, בית „דבר" רח' שינקין 45

טלפון 286141, מיקוד 65233

ירושלים:

המערכת: רח' המלך ג'ורג' 16

בית מאזיה קומה ג'

טלפון 242203, מ. 94229

חיפה: רח' הנביאים 27

טלפונים 3־2־642111, מ. 33104

שולץ

(המשך מעמ' 1)

לדיונים עם ברה"מ על אפשרות כינוסה של ועידה בין־לאומית בהשתתפות ברה"מ. שולץ ינסה לגשר על הפערים בין עמדותיהם של שמיר ושמעון פרס בנושא הוועידה הבין־לאומית, אולם מקורות במחלקת המדינה אמרו אתמול, כי אין הם תולים תקוות רבות בתוצאות נסיעתו של שולץ ארצה.

הם אמרו, כי ביקורו של שולץ בישראל נועד להוות משקל נגד להתקרבות שחלה באחרונה בין ישראל לברה"מ ושמצאה ביטויה בפגישת פרס שווארנדזה. האמריקאים מודאגים מהפריסה המדינית החדשה של השנתיים האחרונות שמבצעת ברה"מ במזרח־התיכון ומבקשים לגלות נוכחות באיזור על־ידי ביקורים כדרג בכיר.

מסופר המדיני של „דבר" יוסף מלכמן מוסר:

ראש הממשלה יצחק שמיר מקדם בברכה ובשמחה את ביקורו הצפוי של שר החוץ האמריקאי ג'ורג' שולץ במזרח־התיכון ובישראל. מקורביו של ראש הממשלה אמרו אמש, כי הם לא הופתעו מדבר הביקור והוא נמסר ליצחק שמיר כבר שלשום. הם הדגישו גם, כי בניגוד לביקור של השר שולץ שהיה אמור להערך לפני כחודשיים, אך בוטל בסופו של דבר בלחץ הליכוד יביא עימו עתה שר החוץ של ארה"ב רעיונות חדשים, נוסף על זה של הוועידה הבין־לאומית.

„שולץ רוצה בוודאי להצליח ולא לשמוע רק סירוב", ציינו המקורבים ועל כן הם מעריכים שהוא ישא עימו כמה רעיונות והצעות חדשים, כפי שרמז על כך עוזרו של השר האמריקאי צ'רלי היל, שביקר בישראל לפני כחודש ימים.

לפני כחודשיים נשלח השר ארנס לארה"ב מטעמו של ראש הממשלה וסיכל את כוונתו של שולץ לבקר בישראל על־פי הזמנת שר החוץ שמעון פרס.

הזמנה זו ניתנה לאחר ההבהרה שהושגה באפריל בין שמעון פרס לחוסיין בקשר לכינוס ועידה בין־לאומית.

בקשה להתאפקות

מקורות בממשל האמריקאי מסרו אתמול, כי במסגרת ביקורו של שולץ בישראל יעלה מזכיר המדינה האמריקאי בקשה של הממשל, כי ישראל תגלה התאפקות בהתבטאויותיה בנוגע לעיסקת הנשק הגדולה עם ערב הסעודית שהממשל מבקש להעביר בקונגרס.

שולץ יבקש גם, כי ישראל תרסן את הלובי הפרו־ישראלי בקונגרס אשר הצליח השנה לגבש בקונגרס התנגדות לעיסקה שכשלה משך הממשל חזרה הצעה בעניין, לאחר שהתברר לו, כי אין לה סיכוי לעבור בקונגרס.

„הניו יורק פוסט" כתב היום, כי ארה"ב מאיימת על ישראל במשבר חריף ביחסי שתי המדינות אם תמשיך ישראל בהתנגדותה הרעשנית לעיסקה הסעודית. מקורות בממשל הכחישו אתמול את הידיעה, אולם אמרו, כי ארה"ב מצפה, כי ישראל תתחשב באינטרסים האמריקאיים באיזור המחייבים מכירת נשק מתוחכם לסעודיה.

בתו, בנו ואלמנתו (במרכז) של אבא קובנר אתמול בלווייתו. (צילום: רבקה פינדר)

אבא קובנר הובא למנוחות

(ע).– ארונו של אבא קובנר הוצב אתמול בבוקר ברחבת בית התפוצות בתל־אביב, וקהל רב בא להפרד ממנו בבית, שלהקמתו ולפיתוחו תרם עשר שנים מחייו, כשהוא כותר בתקופה זו על מפעלותיו הספרותיות.

„באתי להפרד ממך בדרכך האחרונה, אבא, כלוחם בשתי המלחמות הקשות ביותר של „העם היהודי" נפרד מאבא קובנר, שר הבטחון יצחק רבין. „אלה היו שתי מלחמות בעלות משמעות ואופי כה שונה. מצד אחד השואה והמרד", שהיית אחד ממחולליו ומהצד השני מלחמת העצמאות למדינת ישראל. אני מצדיע לך, לוחם נעלה הארים", אמר שר הבטחון.

המשורר הישיש אבות ישורון, מידידיו של אבא קובנר סיפר על אבא כאדם. „יהודי עם הרבה קסם, רציתי רק להדבק אליו, להיות קרוב אליו, אל קולו העמוק. בגדולתו הרגשתי כאילו הוא בולע את כולנו, כדג גדול בים שהדגים הקטנים נמשכים אליו, והייתי מאושר בהרגשתי זו".

מרחבת בית התפוצות נלקח הארון, מכוסה בדגל קטיפה ארום של קיבוץ השומר הצעיר עין־החורש, למסע ההלוויה בקיבוץ.

לאחר התכנסות סמוך לחדר האוכל של הקיבוץ, הוצב הארון על גבי מכונית המשק, כנסיעה איטית מאוד, כשמאחוריה צועדים בני המשפחה, עשתה המכונית דרכה דרך שבילי המשק בואכה בית הקברות. שם, נישא הארון על־ידי שישה מחברי המשק, והובל להלקת הקבר.

„קשה לנו להיפרד ממך אבא", אמר חבר הקיבוץ בדברי הפרידה, „אתה עזב אותנו כלוחם, כפי שבאת לפני 40 שנה. היית נביא בעירו, שהטביע את חותמו בעל מנהיגות טבעית, שהשרה בטחון ותושיה בשעות קשות".

מנהיג מפ"ם הישיש יעקב חזן אמר בדברי פרידתו, כי אבא קובנר הוא איש שבער באמונת חייו ולא אכול עד סוף חייו.

בנו מיכאל, שאמר „קדיש" בהתאם לבקשתו של אבא קובנר, אמר: „אבא לא רצה להיפרד מהחיים. אך מה שלא יכולתי לומר לך לפני המוות – כי בכל פעם הפתעת אותנו בכושר ההישרדות שלך – אמר היום. הלכת לעולמך כאדם שלם. לא זייפת במנגינות ששרת לנו ולימדת אותי, שהדבר החשוב ביותר הוא לא להעמיד פנים לעצמך ולילדיך".

על הקבר הונחו עשרות זרי פרחים, שכל אחד מהם סימן אבן דרך בדרכו הארוכה של המשורר: הקיבוץ הארצי, מרכז מפ"ם, ארגון הפרטיזנים ולוחמי הגיטאות, אגודת הסופרים, חטיבת גבעתי, מוזיאון יד־מרדכי, בית התפוצות, סמינר הקיבוצים וקיבוצי הסביבה.

שרון מבודד – אומרים בליכוד

(המשך מעמ' 1)

אומנים" הפנה גם הוא קריאה לראש הממשלה לפטר את השר וייצמן.

מפלגת העבודה פרסמה אתמול הודעת גינוי לאריאל שרון. מזכיר המפלגה עוזי ברעם אמר: „לא יתכן ששרון ינצל אירוע טראגי של רצח חייל המילואים במסרה להסית את הרחוב היהודי נגד זרועות הבטחון". מפלגת העבודה סבורה, הוסיף ברעם, שעל מדינת ישראל להמשיך ולהלחם בטרור האש"פי ללא רתיעה.

שמיר חולק

ראש הממשלה יצחק שמיר חלק אתמול על דברי השר אריאל שרון ואמר, כי ההתבטאויות כאילו השב"כ פולש וכאילו תושבי ישראל אינם מוגנים מספיק אינן נכונות.

בהופיעו בפני ועדת החוץ והבטחון של הכנסת שעסקה בבטחון הפנים אמר שמיר, כי אין שום ירידה ברמת ובפעילות השב"כ. „הוא פועל כהלכה ויש לו הישגים בלתי רגילים בסיכול מזימות טרור, וזאת על אף התקלות שהיו לשב"כ בשנה האחרונה. אזרחי ישראל יכולים להיות בטוחים שיש להם שב"כ מעולה".

בישיבה היו חילופי דברים קשים בין יוסי שריד לבין חברי הכנסת רפאל איתן, חיים דרוקמן ואהוד אולמרט והם היו המשך ישיר לחילופי הדברים שלשום, בישיבת הממשלה שעסקה בטרור בישראל.

ח"כ יוסי שריד, שהתייחס להתבטאות של ח"כ רפאל איתן בגל"צ אתמול בבוקר. „שמעתי הבוקר דברים מטורפים של אדם שככל הנראה השנאה לערבים העבירה אותו על דעתו עד שנתבלבל. הוא אמר, כי כל ערבי שבכביש ימצא סכין – יש להרגו בו במקום. אני נגד סכינים וכל גילוי של טרור מתועב הוא פסול בעיני. אבל, האם אתנו היהודים חסרי משוגעים, רוצחים, אנסים, שודדים וסכינאים?

„האם אותו ח"כ ממליץ לדוגמה שגם את המנוול שדקר את העתונאי בסכין צריך היה להרוג כבר בבלומפילד?

„אם לא, אז רק בערבים צריך לרמוס ולהרוג אותם בו במקום, האם מדינה אתם סכינים לכל?"

יומיים בלי ניתוחים בתל־אביב

(המשך מעמ' 1)

„איכילוב", „הקריה", „הקדי" הוולדות בקריה, „תלפיוט" ו„אסותא" – לא יבוצעו מחר בבוקר ובמשך 48 שעות כל ניתוחים שתוכננו מראש ויהיו שיבושים קשים בשחרור החולים בגלל עיצומים של עובדי המעבדות, שיעבדו במתכונת שבת בלבד. העיצומים יהיו גם במעבדות של אוניברסיטת תל־אביב. המעבדות של קופת־חולים הכללית שבמחוז תל־אביב, כולל וולפסון ויפו, והמעבדות של הלשכה המחוזית של משרד הבריאות יהיו סגורות לחלוטין.

ההחלטה על העיצומים נתקבלה על־ידי מטה המאבק של הסתדרות הביוכימאים, המיקרוביולוגים ועובדי המעבדות, שפנה אתמול גם לעובדי המעבדות בקופת־החולים „מכבי", „לאומית" ו„מאוחדת", שאינם חברים בהסתדרות הכללית, וקרא להם להזדהות עם המאבק המקצועי של עמיתיהם ולהשבית את השירות. על פי הערכת מטה המאבק, ישתתפו בעיצומים מעל כ־1,000 עובדים.

זו השביתה השנייה בעשרת הימים האחרונים שמקיימת הסתדרות הביוכימאים. השביתה הראשונה נערכה במעבדות בבתי־החולים בדרום הארץ, ובשיחה ל„דבר" אמר היו"ר אשר גולדשלגר, שהשביתות ימשכו באופן סלקטיבי באזורים שונים „כל עוד לא יתקיים דיון עם המעסיקים על הבעיות המעיקות על העובדים". גולדשלגר ציין: „אנחנו הרגשנו בפני המעסיקים כי שכרו של מיקרוביולוג דומה לשכרה של עובדת המשק, וכלי לזלזל בעבודת המשק, האחריות שנופלת על עובדי המעבדות, שרובם אקדמאים, צריכה למצוא את ביטויה בשכר מעבר ל־600־700 ש"ח, שאותו משתכרים כיום רוב עובדי המעבדות". לדברי גולדשלגר, לעובדי המעבדות יש גם תביעות ייחודיות על רקע חשיפתם למחלות מסוכנות שונות, כולל האיידס.

עיצומי הרופאים של קופ"ח

הנהלת קופת־חולים הורתה אתמול למנהלי בתי־החולים של הקופה להעביר לראש רשימת הממתינים את החולים שניתוחיהם נדחו בגלל עיצומי הרופאים. אתמול עבדו הרופאים במתכונת שבת בבית־החולים „כרמל" בחיפה ובוטלו כ־20 ניתוחים מתוכננים מראש. בגלל עיצומי הרופאים ב„בית לוינשטיין" לא נתקבלו חולים לאשפוז שיקומי. והיום יעבדו הרופאים במתכונת שבת בבית־החולים „סורוקה" בבאר־שבע ו„העמק" בעפולה.

למרפאות קופת־חולים בחיפה, „זבולון" ו„ליך", הגיעו אתמול רק מעטים מהמוזמנים להתייעצויות רפואיות, אם כי העיצומים נערכים בבתי־החולים בלבד, ובשתי המרפאות עבדו הרופאים כרגיל. „הציבור מתחיל להתבלבל, צריך לדייק בהודעות על המקומות שבהם יש עיצומים", הגיב אחד הרופאים, והאשים את כלי התקשורת בחוסר דיוק.

בל"ל מעלה ריבית חובה

מאת מרים אבניאלי, סופרת „דבר"

בעקבות עליית הריבית על פקדונות הציבור הודיע בנק לאומי, כי הוא מעלה את ריבית החובה ב־1.8 אחוזים לשנה.

בבל"ל מעריכים, כי מאז ספטמבר עלתה ריבית הזכות ב־50 אחוז והיא מגיעה היום ליותר מ־20 אחוז לשנה.

ריבית החובה הבסיסית תעלה מ־1.25 ל־1.4 אחוז לחודש (שהם 15 עד 16.8 אחוז לשנה). שיעור הריבית ללקוח תנוע בין 21 ל־39 אחוז לשנה.

ביום חמישי ח' תשרי תשמ"ח (1.10.87)
יום השלושים לפטירת חברנו
יחזקאל רז ז"ל
נעלה לקברו ונתייחד עם זכרו
בשעה 4.00 אחה"צ בבית העלמין ביגור.
המשפחה
ובית יגור

לחברנו ארנון כהן
איתך באבלך במות
אימך ז"ל
בנק הפועלים בע"מ
ההנהלה והעובדים

אנו משתתפים בצערו של חברנו לעבודה
שמאי תדמור
במות
הוריו ז"ל
תנובה סניף מחוזי – חיפה
ההנהלה והעובדים

אנו מודיעים בצער על פטירתו
של חברנו לעבודה
אברהם רכס ז"ל
תנובה סניף מחוזי – חיפה
ההנהלה והעובדים

לחברנו פישמן יעקב
המומים וכואבים בהלקח
הרעיה האם הסבתא והחברתנו
צילה ז"ל
משפחות: אהרונוביץ, אנגילביץ, גרביץ, גלנמן, הגר, בצנלביץ, לוין, מנשה, מצקביץ, מרבום, סוטרבן, פלדמן, קפליגסקי, קנסטליך, רוזנביץ.

אנו מודיעים בצער על פטירתו
של חברנו לעבודה
יגאל שחר ז"ל
תנובה סניף מחוזי חיפה
ההנהלה והעובדים

אנו משתתפים באבלו הכבד של חברנו לעבודה לנדאו אהרון
במות אמו **מלכה** ז"ל
תנחומינו למשפחה האבלה
תנובה סניף מחוזי ת"א
ההנהלה והעובדים

למינה שקד
איתך באבלך במות
עוזי
חברך לחיים
ידידיך ותלמידיך בחטיבת הביניים
ואיתם כל צוות ביה"ס חוף הכרמל

קיסר – לחמש מדינות באירופה להידוק קשרי ההסת' והאיגודים

מאת סופר „דבר"

מסעו הקרוב של מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר בחמש ארצות אירופה אחרי יום הכיפורים, יעמוד בסימן המאמצים להידוק קשרי הגומלין עם האיגודים המקצועיים בארצות אלה ולגיבוש תכניות לשיתוף פעולה. במסע, הנדרש פגישות ושיחות, שיפתח אחרי יום הכיפורים ויימשך פחות משבועיים, יבקר מזכ"ל ההסתדרות באוסטריה, בשלוש ארצות סקנדינביות ובספרד.

כפי שנמסר לסופר „דבר" אברהם אלון, מנהל המחלקה לקשרים בינלאומיים של ההסתדרות, יהיה קיסר נוכח בתחילת השבוע הבא בעת ביקורו הקצר באוסטריה, שיארך יממה, בוועידת ברית האיגודים המקצועיים האוסטריים, שתעמוד בסימן הפרידה מנשיאה הוותיק אנטון בנייה, מטובי הידידים של ישראל בהסתדרות באוסטריה, ומאישים מרכזיים אחרים בתנועה, כגון אלפרד שטרייכר ופרוקש. הוועידה עומדת לאשר את מינויו של פ. ורצטניטש לנשיא החדש של ברית האיגודים. כזכור, ביקר בנייה בראש משלחת האיגודים האוסטריים בארץ לפני חודשים מספר.

ביקורי הגומלין של קיסר בדנמרק, בנורווגיה ובשוודיה מיועדים להעמיק את עניין ההסתדרות בהידוק הקשרים המסורתיים עם איגודים אלה, מלבד ראשי התנועה המקצועית יוועד קיסר בכל הארצות הללו עם ראשי הממשלה, עם שרי החוץ ועם שרי העבודה.

קבלת־פנים חמה במיוחד צפויה למזכ"ל ההסתדרות בספרד, שם ישתתף יחד עם מזכ"ל האיגודים הסוציאליסטיים ניקולאי רדונדו בסימפוזיון על השלכות השינויים הטכנולוגיים על החברה בכלל ועל האיגודים המקצועיים בפרט. קיסר עומד להתקבל אצל ראש הממשלה הסוציאליסטי פיליפה גונזלס ואצל שרים בכירים אחרים של ממשלת ספרד. בביקור יידונו הדרכים למימוש ההסכם לשיתוף פעולה בין שתי התנועות המקצועיות. רדונדו ביקר בארץ בתחילת השנה והשתתף בסימפוזיון משותף בבית הוועד הפועל של ההסתדרות.

בכל הפגישות שיקיים מזכ"ל ההסתדרות ייסקרו בעיות משותפות של האיגודים המקצועיים לקראת הקונגרס הבא של קונפדרציית האיגודים המקצועיים החופשיים, שייערך במלבורן במארס 1988, במסגרת חגיגות מאתיים שנה לייסודה של אוסטרליה. המזכ"ל ישראל קיסר יעמוד בראש משלחת ההסתדרות לוועידה זו.

כפי שמסר אברהם אלון, עומדים לצאת בשנת העבודה שורה של מנהיגים של התנועה המקצועית בחו"ל, לפני כינוס הקונגרס במלבורן באוסטרליה.

המון סקרן מתבונן בנזקים שנגרמו לרכבת נוסעים ולרכבת מטען שהתנגשו אתמול ליד לאורידה, בצפון ספרד. אדם אחד נהרג ו־24 נפצעו בהתנגשות. (צילום: א.פ.)

הלל בפתיחת ועידת שטראסבורג:
מלקח רפובליקת ויימאר למדנו שעל דמוקרטיות להגן על עצמן

מאת ברכה קין, סופר „דבר" בפאריס

פאריס (מיוחד ל„דבר") – באולם אירופה בשטראסבורג נפתחה אתמול הוועידה הבין־לאומית על דמוקרטיה פרלמנטרית מטעם מועצת אירופה בהשתתפות 25 ראשי פרלמנטים וחמישים ראשי מדינות וארגונים בינלאומיים. יושב־ראש הכנסת שלמה הלל נבחר כסגן־יו"ר, מחמשת ראשי הפרלמנטים שבאמן בפתיחה. הוא נשא שני אחרי יו"ר הפרלמנט הגרמני.

הלל קרא לפרלמנטים לפעול נגד ישויות גזעניות וארגונים [illegible] ... הנסיון הישראלי כמדינה [illegible] לכנסת „אחד־משם מאיר כהנא מארגונים גזעניים", שרעיונותיו הגזעניים מבוססים כיטעם מאמונת הטרור". היות שבית־המשפט העליון לא אפשר לוועדת הבחירות המרכזית לפסול את רשימתו, „יש היום בכנסת נציג שהמצע שלו גזעני ואנטי־דמוקרטי".

הכנסת הצליחה להתגבר על מחלוקה מכאיבה זו – המשיך הלל – באמצעות שני תיקונים בחוק. מנסיון הרפובליקה של ויימאר למדנו, שעל הפרלמנטים של המדינות הדמוקרטיות להגן על עצמם. ספק אם הזכים להגדיר לתוכם רעיונות גזעניים, ניאו־פאשיסטיים, ניאו־נאציים ואנטישמיים... דמוקרטיה זהירה, להגנת חרות פנים ומגינה ממלאת את תפקידה הראויה להערכתנו".

הלל אמר ל„דבר", כי דבריו נאמרו נוכח עליותם של גורמים אנטישמיים וניאו־נאציים באירופה. חשיבות הכינוס, לדבריו, היא בהשתתפות כל המדינות הדמוקרטיות בעולם [illegible] שישראל היא אחת היוזמות שלה. [illegible] נשיא הפרלמנט הנורווגי. היום יהיה אורחו של מזכ"ל מועצת אירופה מרסלינו אורחה. במשלחת הישראלית גם ח"כ שרה דורון, יושבת ראש הוועדה לעניני תפקיד התקשורת, וח"כ דאק אמיר.

בשולי צרפת פרנסואה מיטראן, שפתח את דיוני הוועידה, קרא, בין השאר, „לכל העמים המתוקנים" לגלות סולידאריות במלחמה בטרור.

נסיך הכתר של יפאן, אקיהיטו, משוחח עם עיתונאים ורעייתו, הנסיכה מיצ'יקו, מאזינה לנאומו, במסיבת עיתונאים שערכו השניים אתמול בארמונם בטוקיו. השניים הודיעו, כי יבקרו בארה"ב שבוע ימים בלבד, במקום 16 יום כמתוכנן, עקב הניתוח הקשה שעבר הקיסר הירוהיטו. (צילום: א.פ.)

הנשיא נפגע מהעדרות הדתיים ממשלחת נציגיה של עיריית י־ם

מאת יהודה לוי, סופר „דבר" בירושלים

נשיא המדינה חיים הרצוג אמר אתמול, כי אי־הופעתם של הנציגים הדתיים בעיריית ירושלים יחד עם שאר חברי המועצה שבאו לברכו לרגל השנה החדשה היא פגיעה בכבוד הנשיאות וכבודה של ירושלים.

כזכור, באים חברי מועצת עיריית ירושלים וראש העיר מדי שנה אל נשיא המדינה, כדי לברכו לשנה החדשה.

השנה החליטו כל חברי הסיעות הדתיות להחרים את הטקס בשל חילול השבת בעיר שנעשה בעידוד [illegible] של טדי קולק. על כן, אמרו, אין בסיס לשיתוף פעולה ולביקורים משותפים עמו.

אתמול באו למשכן הנשיא שאר חברי המועצה מגושי הליכוד והמערך ובראשם טדי קולק וברכוהו לשנה החדשה.

[illegible] הנשיא הביע צער על הרכב החסר של המשלחת והוסיף, כי במשך של דבר המציאות בישראל, [illegible] לקבל את המשותף המאחד את כולנו [illegible] חילוקי הדעות. „אני לי", אמר הרצוג, „שלא נמצאה הדרך להתעלות ולהגיע [illegible]. זה אינו [illegible] של ירושלים, לא לכבודם של ימי החלימה הנוראים ולא לכבודה של הנשיאות בישראל".

תביעה בבית־ג'אן לפטר קראוס המשטרה: דבריו לא היו פוגעים

מאת יוסי ליבוביץ, סופר „דבר"

ועד החיילים המשוחררים בכפר הדרוזי בית־ג'אן פנה אתמול במברק לראש הממשלה יצחק שמיר ותבע לפטר מיד את מפכ"ל המשטרה, רב־ניצב דוד קראוס, לאחר שכינה, לדבריהם, את תושבי הכפר „עבריינים". מבקרים דומים הופנו אל שר הבטחון יצחק רבין ואל שר המשטרה חיים בר־לב.

רב־ניצב קראוס דיבר בטקס האזכרה השנתי לחללי משמר הגבול, ועד החיילים המשוחררים טען כי בדבריו פגע רב־ניצב קראוס במשפחות השכולות של בני העדה הדרוזית.

לפי גירסת הוועד אמר המפכ"ל, כי המשטרה תמצה עד תום את הדין עם אותם עבריינים בבית־ג'אן. הוא הסמוך לאזור 6 ביולי השנה בשמורת הטבע הר מירון, שבמהלכם הותקפו המנבית, ושוטרים ופקחים של רשות שמורות הטבע הוכו.

דובר המטה הארצי של המשטרה דוחה אמש את טענות ועד החיילים המשוחררים. לדבריו, לא היה בנאומו של המפכ"ל דבר שהיה יכול לפגוע ברגשות הדרוזים. המפכ"ל העלה על נס את הקשר שבין בני כל העדות והדתות בשירות המשטרה, אמר הדובר. המפכ"ל הוסיף, כי המשטרה תמצה את הדין בכל מי שפוגע בשלום הציבור ובשלמות הכלל משום פנים. „בדברים אלה אין משום פגיעה בעדה", אמר הדובר.

בני נוער יהודים מחו"ל משחזרים את מסע „אקסודוס" מחוף חיפה לחוף תל־אביב. (צילום: מ. דקל)

בספינה ישנה וצפופה שוחזר מסע 'אקסודוס' מחיפה לת"א

מאת יקיר צור, סופר „דבר"

כ־100 בני נוער יהודי מחו"ל, השוהים בארץ באולפנים הקיבוציים, חוו אתמול על בשרם מקצת מקשייהם של המעפילים לישראל, כאשר שטו בספינת מנוע צפופה ואיטית, מנמל חיפה לתל־אביב. שחזור מסע ההעפלה, „אקסודוס 1947־1948", נערך על־ידי המחלקה לדור ההמשך בהסתדרות הציונית לציון מלאת ארבעים שנה ל„יציאת אירופה".

הצעירים, בנים ובנות מ־15 מדינות – ארה"ב, צרפת, אנגליה, ספרד, דרום אמריקה, דרום אפריקה ועוד – חלקם עולים חדשים, שוהים בארץ באולפנים הקיבוציים בארות יצחק, העוגן, מעלות, ובמסגרת התכנית „לבנות ולהיבנות" בצפת.

במהלך השיט מנמל חיפה לתל־אביב, שארך כשבע שעות, שמעו הצעירים עדויות ממקור ראשון על „אקסודוס" מפי מעפילים שהיו על הספינה.

בני הזוג פריה ואפרים מנקר, שניהם ממעפילי אקסודוס, נפגשו בבטן אניית הגירוש הבריטית שהחזירה אותם לאירופה. מאז לא נפרדו. בני הזוג, המתגוררים כיום בקרית אתא, הצטרפו לשיט הארוך ובמהלך ההפלגה סיפרו לבני הנוער את סיפור ההפלגה ארצה ב„אקסודוס" והגירוש הבריטי מחופי הארץ.

גם העיתונאי בת קליגר ויצחק מינקובסקי, שהיו שניהם נערים על סיפון ה„אקסודוס", שיתפו את בני הנוער בחוויותיהם מאותה תקופה.

בהגיע הספינה לתל־אביב יצאו בני הנוער בצעדה לעבר אולם „היכל התרבות" שם השתתפו בעצרת מעפילי „יציאת אירופה תש"ז".

התפוצץ המו"מ בבית־המשפט על ייצוג מחנות הליברלים בוועידה

מאת יוסי ליבוביץ, סופר „דבר" בגליל המערבי

לאחר שש שעות דיון בלשכתו של שופט בית־המשפט המחוזי בחיפה אליעזר דוד בר, התפוצץ אתמול המו"מ בין שתי המחנות היריבות במפלגה הליברלית, ההידברויות בין מחנה מודעי לבין מחנה השרים פת, שריר ונסים נקלעה למבוי סתום.

אתמול בשעות הצהריים הודיע ח"כ אוריאל לין, כי קבוצת מודעי מובילה את המו"מ לידי פיצוץ. לדבריו, מודעי מתנה את כינוס ועידת המפלגה הליברלית באישור מוקדם של מועצת המפלגה, אף שזו, לדבריו, שאלה משנית לחלוטין בשלב זה.

בתגובה להאשמות אלו אמר עו"ד משה רום, המייצג את מחנה מודעי, כי דווקא הסיעה היריבה מאיימת לפוצץ את המו"מ לאחר שחזרה בה מסיכומים שהתקבלו בישיבה קודמת בלשכת השופט בר.

בישיבה הסתמנה מגמה של התקרבות אולם אנשי שריר, פת ונסים נמלכו בדעתם והם אינם מוכנים לכנס את מועצת המפלגה על־פי מפתח הבחירות מ־1980, אז כונסה הוועידה האחרונה של המפלגה הליברלית.

מחנה מודעי עומד על כך ששלושים המקומות הנותרים יאוישו עפ"י מפתח הבחירות משנת 1980.

שני הצדדים הסכימו ביניהם בשבוע שעבר, לקיים את ועידת המפלגה לא יאוחר מאפריל '88. „דבר" מציין, כי כרגע מצב הדברים נוח יותר לקבוצת מודעי, מכיוון שבית־המשפט הוציא צו המורה שלא לכנס את מוסדות המפלגה הליברלית כל עוד לא תיפתר שאלת המקומות הבלתי־מאויישים.

האמר יתווך בסכסוך קריית־צאנז לבקשת הרבנים של שתי העדות

מאת חנה מאיר, סופרת „דבר" בשרון

שר הדתות זבולון האמר הביע הסכמתו לסייע בפתרון „מלחמת היהודים" בקריית צאנז, הקריה החרדית בנתניה.

במהלך ביקור שערך אתמול שר הדתות בנתניה פנו אליו שני הרבנים הראשיים של נתניה, הרב הספרדי דוד שלוש והרב האשכנזי ישראל מאיר לאו, וביקשו את התערבותו בפתרון הסכסוך.

בישיבה שנערכה עם חברי המועצה הדתית הורשה בנתניה טענו הרבנים, כי הסכסוך בקריית־צאנז היה יכול למצוא את פתרונו באמצעות בית־דין רבני.

הרב שמעון שר, סגן ראש עיריית נתניה ומראשי קריית־צאנז טען, כי מקור הסכסוך אינו במאבקים בין אשכנזים לספרדים, כפי שמנסים להציגו.

הרב שר אמר, כי הסכסוך פרץ בעסקים של שני חברים שאינם ממלאים אחר תקנון הקריה. „תמפל בהם כמו שקיבוץ מטפל בחברים", אמר. הרב שר הוסיף, כי המאבק בין הנהלת הקריה לבין שתי המשפחות הוא על רקע כספי.

בשיחה עם סופרת „דבר" טען הרב נח בן־יעקב, ראש אחת משתי המשפחות הספרדיות המעורבות בסכסוך, כי המאבק נגדו הוא על רקע עדתי.

מאז הסכסוכים האחרונים שהצריכו את התערבות המשטרה שורר שקט יחסי בין שתי הצדדים.

ועד קריית־צאנז החליט על יסוד תקנות העמותה לאסור על משפחות הרב נח בן־יעקב והרב שמעון מוסאי ונשותיהם כל זכות דריכת רגל וכניסה בבתי־הכנסת ובתי־המדרש של קריית־צאנז, וכן לשאר מוסדות הקהילה.

הרב נח בן־יעקב פנה למפקד משטרת מרחב השרון ניצב־משנה משה פרידמן, בדרישה שיבדוק אם איסורים אלה חוקיים. במידה האיסורים אלה אינם חוקיים דורש הרב בן־יעקב, שמפקד משטרת מרחב השרון יורה על מתן ליווי משטרתי לו ולאשתו, בכל עת שירצו לאחד מן השירותים הללו.

כאמור הביע השר זבולון האמר את רצונו לסייע בפתרון הסכסוך ובהשכנת שלום־בית.

בנק החקלאות לישראל בעירבון מוגבל
תמצית מאזן מאוחד ליום 30 ביוני 1987
מותאם להשפעת האינפלציה לפי מדד יוני 1987
(באלפי שקלים חדשים)

	30 ביוני 1987 (לא מבוקר)	31 במרס 1987 (לא מבוקר)	31 בדצמבר 1986 (מבוקר)
מזומנים בקופה ופקדונות בבנק ישראל	7,324	7,202	9,162
פקדונות בבנקים	16,059	7,920	5,144
אגרות חוב להשקעה	25,103	25,258	24,831
מניות בחברות־בנות	40	75	75
הלוואות לממשלה	119,169	150,207	155,999
הלוואות לציבור	472,505	497,532	462,793
בניין הבנק וציוד	925	771	803
נכסים אחרים	21,476	20,477	17,770
	662,601	709,442	676,577

	30 ביוני 1987 (לא מבוקר)	31 במרס 1987 (לא מבוקר)	31 בדצמבר 1986 (מבוקר)
פקדונות הציבור	142,007	137,154	133,794
פקדונות מבנקים	24,176	26,134	29,107
פקדונות למתן הלוואות	430,863	477,516	451,428
אגרות חוב	3,496	3,628	3,627
התחייבויות אחרות	7,872	6,894	5,406
שטרי הון נדחים (*)	41,205	43,541	41,315
מניות מבכורות ומניות בכורה שאינן משתתפות ברווחים	11	11	11
הון עצמי	12,971	14,562	11,889
	662,601	709,442	676,577

תמצית דו"ח מאוחד על השינויים בהון העצמי לתקופה של 6 חודשים שנסתיימה ביום 30 ביוני 1987
מותאם להשפעת האינפלציה לפי מדד יוני 1987 (לא מבוקר)
(באלפי שקלים חדשים)

	תקופה של 6 חודשים שנסתיימה ביום 30 ביוני 1987			תקופה של 6 חודשים שנסתיימה ביום 30 בספטמבר 1986		
	הון מניות ושטרי הון צמיתים (**)	הפסדים	סה"כ	הון מניות ושטרי הון צמיתים (**)	הפסדים	סה"כ
יתרה לתחילת התקופה	210,093	(198,204)	11,889	210,093	(188,245)	21,848
רווח לתקופה	–	1,084	1,084	–	134	134
רבית על שטר הון צמית ודיבידנד בזמנו על המניות המשתתפות ברווחים	–	(2)	(2)	–	(2)	(2)
יתרה לסוף התקופה	210,093	(197,122)	12,971	210,093	(188,113)	21,980

תמצית דו"ח רווח והפסד מאוחד לתקופה של 6 חודשים שנסתיימה ביום 30 ביוני 1987
מותאם להשפעת האינפלציה לפי מדד יוני 1987 (לא מבוקר)
(באלפי שקלים חדשים)

	תקופה של 6 חודשים שנסתיימה ביום 30 ביוני 1987	תקופה של 6 חודשים שנסתיימה ביום 30 בספטמבר 1986
רווח מפעולות לפני מיסים	1,416	1,400
מיסים על הרווח מפעולות	297	1,488
רווח (הפסד) מפעולות לאחר מיסים	1,119	(88)
חלק הבנק ברווחים (בהפסדים) של חברות־בנות מוחזקות	(35)	222
רווח נקי לתקופה	1,084	134

(*) שטרי ההון הינם נדחים לגבי התחייבויות מובטחות ולגבי התחייבויות שבתנאיהן נקבע כי הן עדיפות על פני שטרי ההון.
(**) לא כולל מניות מבכורה ומניות בכורה שאינן משתתפות ברווחים. הסכום מייצג את הסכומים המותאמים להשפעת האינפלציה על פי השינויים במדד המחירים לצרכן ממועדי התקבולים (1951־1980) ועד תאריך המאזן.
הדוחות הכספיים הביניים נערכו לפי אותם כללי החשבונאות לפיהם נערכו הדוחות הכספיים המבוקרים ליום 31 בדצמבר 1986.

ועידת הלייבור נפתחה בסיסמת שינוי מדיניות

מאת יליה שרון, סופרת „דבר" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל„דבר") – הוועידה השנתית של מפלגת הלייבור הבריטית נפתחה אתמול בברייטון בדיון על ביצועי המפלגה בבחירות האחרונות.

המזכיר הכללי של המפלגה, לארי וייטי, אמר, כי הסיבה לכשלון היא שהלייבור לא הצליח לשכנע את בוחריו כי הוא יכול לספק בטחון ורמת חיים הוגנת.

ג'ון אדמונדס, ראש איגוד עובדי הרשויות המקומיות, אמר: „אנשים אולי לא אוהבים את מארגרט תאצ'ר, אך הם איבדו את אמונם במפלגת הלייבור".

כל מנהיגי המפלגה הסכימו ביניהם, כי אין טעם למצוא שעירים לעזאזל בשל שלושת הכשלונות הרצופים בבחירות, וכי יש צורך „ללכת קדימה". התקבלה החלטה לבדוק מחדש את מדיניות המפלגה ולשנותה בהתאם.

עובדי הכפייה במפעלי 'דיימלר־בנץ' בתקופת הנאצים יקבלו פיצויים

מאת יוסף מיכלסקי, סופר „דבר"

חברת „דיימלר־בנץ", יצרנית כלי הרכב מדגם „מרצדס", החליטה לתת פיצויים לעובדי כפייה שעבדו במפעליה בזמן הנאצים. על כך מסר אתמול ד"ר בראנד גוטשלק אשר הגיע בראש משלחת החברה לארץ לטקס חנוכת המכון על שמו של גוטליב שומכר, איש מסדר הטמפלרים, לחקר תרומת הנוצרים לפיתוח ארץ ישראל במאה ה־19.

המכון נפתח אתמול באוניברסיטת חיפה במעמד שר האנרגיה והתשתית משה שחל, אנשי האוניברסיטה ושגריר גרמניה המערבית ויליאם הס שבירך בשפה העברית את נציגי החברה „דיימלר־בנץ", שתרמה רבע מליון דולאר למכון. ד"ר גוטשלק מסר, שלפני כשנה, כאשר ציינו 100 שנה להופעת המכונית הראשונה מדגם „מרצדס", החליט דירקטוריון החברה לערוך מחקר בישראל, גרמניה וארה"ב על עובדי הכפייה בחברה במלחמת העולם השניה, במגמה לשלם להם פיצויים. לא הוחלט עדיין אם ישולמו פיצויים אישיים לעובדי הכפייה לשעבר או פיצוי כללי, אולם החברה נחושה בדעתה לשלם את הפיצויים בטרם יושלם המחקר.

מו"מ למכירת אסטרה לאוסטרליה ולדרא"פ

מאת אריה ארד ורני גוב, סופרי „דבר"

מו"מ על מכירת שלושה מטוסי „אסטרה" מתוצרת התעשיה האווירית מתנהל עם חברות דרום־אפריקאיות ואוסטרליות. אתמול נמסר, כי שר־האנרגיה משה שחל אישר לקבל את תמורת המטוסים בפחם. במסגרת המו"מ נמכר מטוס אחד לחברת פחם דרום־אפריקאית.

ה„אסטרה" הוא מטוס־מנהלים סילוני והוא דגם מתקדם של ה„וסטווינד". הוא נחשב כיום לטוב בסוגו הן מבחינת מהירותו והן מבחינת הטווח שלו, אולם הוא יקר במידה ניכרת ממטוסי־מנהלים אחרים שבשוק ומחירו חמישה מיליון דולר.

חברת הפחם האוסטרלית מעוניינת בשני מטוסים. ישראל מבקשת לקבל תמורת כל מטוס רבע מיליון טון פחם בשביל חברת־החשמל. על־פי התכנית, תשלם חברת־החשמל לתעשיה האווירית את תמורת הפחם שיתקבל בעד המטוסים.

בתשובה לשאלת „דבר" אמר דובר משרד האנרגיה, כי עיסקת הבארטר עם חברת הפחם הדרום־אפריקאית אינה נוגדת את החלטות הממשלה בעניין ההגבלות על דרום־אפריקה, משום שהחלטות הקבינט אינה כוללת פחם.

ישראל רוכשת מדי שנה מדרום אפריקה כמיליון וחצי טונות פחם בשנה, שהם כמחצית מכלל הצריכה של ישראל בפחם. במחירו של מטוס אסטרה – שבעה מיליון דולר – אפשר לרכוש 250,000 טונות פחם דרום־אפריקאי.

ארנס מבכה את הלביא:
בפיתוח מטוסים אנו עולים על הסובייטים

(ע.) – ח"כ משה ארנס אמר אתמול, כי הוא חושש שביטול פרוייקט ה„לביא" הוא המשגה הגדול ביותר שנעשה מאז מחדל יום הכיפורים, אף כי ניתן עדיין לתקן את המשגה.

בהרצאתו בפני באי ועידת האגודה של מהנדסי מכונות בבית המהנדס בתל־אביב טען המרצה, כי המתנגדים טעו המשגה הוא גדול, אך חשוב לתקן אותו.

בעמדו על היכולת הישראלית לפתח מטוס קרב, הטוב ביותר בעולם, אשר דורש רמת התפתחות טכנולוגית ברמה הגבוהה ביותר, אמר ארנס, כי „את הרוסים כבר עברנו מזמן". ישראל הגיעה לרמה מקצועית מהטובות בעולם.

המרצה ציין, כי בפרוייקט ה„לביא" הושקע סכום של 1.4־1.3 מיליארד דולר שהוא יותר מ־50 אחוז מן הסכום הדרוש לבניית המטוס. אך סכום זה קיבלה ישראל מארה"ב ובעצמה לא השקיעה בפרוייקט אף פרוטה משלה, אמר.

אשר ל„אף־16" אמר ארנס, כי ב־1980 עלו 75 מטוסים חלקיהם 1.4 מיליארד דולאר. בעבור שנתיים שילמה ישראל עבור אותם מטוסים 2.8 מיליארד דולר ועכשיו לא ידוע כמה יבקשו האמריקאים עבור מטוס זה.

הלשכה לסטטיסטיקה מצאה:
שכר פועלי התעשייה עלה ריאלית ב־9 אחוז

מאת אמנון אמיר, סופר הכלכלי של „דבר" בירושלים

שכרם הריאלי של עובדי התעשייה במחצית הראשונה של השנה עלה ב־9 אחוזים בהשוואה לתקופה המקבילה בשנה שעברה. כך עולה מנתונים על התפתחויות בייצור התעשייתי שפרסמה אתמול הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

מהנתונים מתברר עוד, כי רמת הייצור התעשייתי במחצית הראשונה של 1987 היתה גבוהה ב־7.5 אחוזים בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד.

עליות בולטות במיוחד של יותר מ־15 אחוזים נרשמו בייצור בענפי המזון, משקאות וטבק, דפוס והוצאה לאור, מוצרי גומי ופלסטיקה, מוצרים כימיים ומוצרי נפט.

עליות מתונות של פחות מעשרה אחוזים נרשמו בענפי המתכת ואילו בענף כלי ההובלה נרשמה ירידה של עשרה אחוזים. ירידה קלה של כשלושה אחוזים נרשמה ברמת הייצור בענפי הציוד החשמלי והאלקטרוני ובענפי הטקסטיל.

מדליף עיסקת איראן וארה"ב הוצא להורג

ניקוסיה (רויטר־עתי"ם) – מהדי האשמי, איש הדת האיראני, אשר לדברי דיפלומאטים הדליף את הידיעות על העסקה בדבר אספקת נשק אמריקאי לאיראן תמורת שחרור בני־הערובה – הוצא אתמול להורג בטהראן.

גזר־דין המוות הוצא נגד מאהדי האשמי שהורשע ברצח, בחטיפה ובפעולות מחתרת.

האשמי, בן 46, שנעצר באוקטובר 1986, היה אחיו של חתני האשמי, חתנו של האייתוללה חוסיין עלי מונתזרי, הנחשב ליורשו של האייתוללה חומייני. דיפלומאטים בטהראן אמרו, כי מקורביו של האשמי הדליפו לשבועון הביירותי „אש־שראע" על המו"מ בין פקידים אמריקאים ואיראנים להספקת נשק אמריקאי, בתמורה לסיוע מצד טהראן לשחרור בני ערובה אמריקאים המוחזקים בלבנון.

מكنز من الأرشيف

מאה שערים • מאה שערים • מאה שערים • מאה שערים • מאה שערים • מאה שערים

ירידות שערים בשוק המניות

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

בשוק המניות נרשמו אתמול ירידות שערים. הירידות היו ברובן מתונות, בסדר גודל של 2%-3% והיכרה נכונות מצד המוכרים להימנע ממכירות בירידות שערים חדות. המוכרים היו בעיקר גופים קטנים המכונים בעגת הבורסה „הידיים החלשות" והקונים היו בעיקר קרנות הנאמנות של הבנקים הגדולים. מקורבי הבורסה מתרצים את ירידות השערים בריבית הגבוהה המשתלמת למפקידים. כרגע לא נראה מתי תרד הריבית ונראה כי ריבית זו עלולה להישאר גבוהה בעקרון עד לאחר פירוק הבנקאיות, אלא אם יחליט בנק ישראל לקחת יוזמה וללחוץ על הבנקים הגדולים להוריד את שערי הריבית ע"י אמצעים מוניטריים שונים העומדים לרשותו. נראה כי שהותם בחו"ל של שר האוצר ונגיד בנק ישראל ופרישתו של ויקטור מדינה מבטלים גם את האפשרות הזו, ובינתיים גורמת הריבית הגבוהה נזק למערכת. בשוק אגרות החוב התחדשו אתמול הביקושים המוסדיים המסורתיים לקראת סוף כל חודש הן באג"ח המונפקות ע"י בנק ישראל והן באג"ח הקונצרניות, והן עלו בשיעורים נאים.

שינויי שער במניות

במניות הבנקאיות, שבהסדר הסתמנה מגמה מעורבת תוך כדי יישור תשואות. אגוד א' ‎-1.3%, דיסקונט א' ‎+1.2%, מזרחי ע"ש ‎+1.7% פועלים ע"ש ‎-0.3%. במניות החופשיות נרשמו התנודות הנ"ל: רפק 0.5 ‎-10%, מחסני ערובה 0.5 ‎-5.5%, ניקוב 1 מוכרים בלבד, ישרס ‎-5.2%, גולדפרוסט 1 ‎-10%, לינת ‎-5%, קינג 1 ‎-8%, לכיש 1 ‎-10%, נגב קרמיקה ‎-7.4%, חמן ‎-5.4%, המישה יזר ‎-8.3%. אתמול נפתח המסחר באורדע פרינט שעלו ב-4.8% ובאיתם שירדו ב-3.6%.

המסחר במשתנים - ירידות שערים

לאחר יומיים של עליות שערים התהפכה אתמול מגמת המסחר ונרשמו ירידות בכל ניירות הערך שנסחרו במשתנים. התקבל הרושם כי הבנקים הגדולים הפועלים בבורסה עבור גופים שונים ובעיקר קרנות הנאמנות שבניהולם, מעוניינים היום יותר במחזור הכספים שיופנו מפדיון המניות הבנקאיות בתכניות חסכון ולא בשוק מניות חיובי. לאור התחרות העזה הנטשת בין הבנקים על הכספים הללו ירדו מאד הפרוחים בתכניות הללו וכדאיות סגירת הכספים בתכניות הללו מבחינת הבנקים מוטלת בספק. התחרות בין הבנקים היא הן על הריבית והן בתנאי האשראי אשר מוצעים ע"י הבנקים לציבור הלקוחות. בימים בהם עולה הריבית הקדיטורית לשיא של 19% שנתי ובהתחשב בעלות המוטלת על הבנקים מגדיל בנק דיסקונט לעשות ונתן הלוואה לתקופה של 30 יום ללא ריבית. קשה להבין מה עומד מאחורי כוונת הבנקים לבצע פעולות של גיוס כספים במחיר אפסי או שמא מדובר כאן במאבקי יוקרה בלבד.

המסחר במשתנים נפתח אתמול באירוע יוצא דופן שאופיין ע"י ירידה של 7% במניות של חברת עלית. הירידה נבעה כתוצאה מהדו"חות הכספיים המאכזבים אותם פרסמה החברה. לאחר שנסחרו מניות עלית ירדו שערי המניות והירידה החריפה בסבוב מסחר אחד למשנהו. סבוב המסחר הראשון הסתיים בירידה של 0.72% משער הבסיס, השני ב ‎-1.10% והשלישי ב ‎-1.92% - המניות הפעילות ביותר בשלב המשתנים.

מכוזרת נפט, העסקות היו מבצ ע"ש, חברה לישראל 1, כלל תעשיות ושבוריכוזים.

ההפסדים וההסבר לא משכנע

- חברת עלית פרסמה ביום א' דו"חות חצי-שנתיים ליום 30/6/87. הדו"ח מצביע על ירידה מתונה ברווחיות החברה. החברה הפסידה הפסד מתואם של 2.95 מיליון ש"ח לעומת רווח מתואם של 3.8 מיליון ש"ח לחצי שנה שהסתיימה ביום 30/6/87.

החברה תולה את הסיבה להפסדים הנ"ל בשלשה גורמים:

א. פיקוח על המחירים. ב. פיחות השקל כלפי הדולר בחודש ינואר 1987 גרם לחברה הפסד חד של כ-5 מיליון ש"ח. ג. הפסד לקבוצה כתוצאה מפעילות ארבע חברות בנות.

ההסברים הללו מעוררים תמיהות. ראשית, בדו"ח אין התייחסות לתחרות עם המפעל החדש „הוד הגליל" שנית, רוב פעילות החברה הינה לשוק המקומי, הנהנה באחרונה משגשוג עקב הגידול בצריכה במשק. משום מה על עלית הדבר לא השפיע כלל. ג. החברה לא מציינת כיצד בדיוק נגרם לה הפסד פחות כשרוב יצורה לשוק המקומי. ד. ולבסוף, עם רכישת השליטה בחברה ע"י משפחת פרדמן הביעו גורמים שונים חשש כי יוצרו ניגודי אינטרסים בין חברת פרדמן לבין חברת עלית ואתעקב זהות בין חלק מתחומי הפעילות בין שתי החברות. מעניין לדעת האם חששות אלה מתאמתים עם פרסום הדו"ח הנ"ל, והאם יבדקו הגורמים המוסמכים ברשות לני"ע והבורסה את הנושא.

הודעות הבורסה

שופרסל - החברה הודיעה לבורסה כי הנפקת החברה נרשמה בחתימת יתר של פי 27.86. לאחר חתימת היתר החליטה החברה להקצות למשקיעים מקרב הציבור הרחב 5.93% (מעוגל כלפי מטה) מההזמנות ואלו המשקיעים המוסדיים קיבלו 20% בלבד מההנפקה.

אבן - בעל עניין בחברה שמעון לרין מכר בבורסה 50,000 ע.נ. אופציות של החברה בשערים שבין 74-87 נקודות.

אטאס - בעל עניין בחברה בני שמביקו מכר בבורסה 1420 ע.נ. מניות אטאס בשערי הבורסה.

דוחות כספיים

החברות הבאות פרסמו דוחות כספיים למחצית השנה שהסתיימה ב-30/6/87 בהשוואה לדוחות שפורסמו ב-30/6/86.

מגור - רווח של 163 אלף ש"ח לעומת 67 אלף ש"ח

סקאנדיה - הפסד של 76 אלף ש"ח לעומת רווח של 84 אלף ש"ח. פז השקעות - רווח של 219 אלף ש"ח לעומת הפסד של 233 אלף ש"ח.

בנק הקלאות - רווח של 1 מיליון ש"ח לעומת הפסד של 134 אלף ש"ח.

פולס - רווח של 116 אלף ש"ח לעומת 164 אלף ש"ח.

דיסקונט השקעות - הרווח הנקי המתואם גדל פי 3.4 לעומת התקופה המקבילה אשתקד והסתכם ב-3.5 מיליון ש"ח לעומת 1 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. ההון העצמי המתואם הסתכם ב-198 מיליון ש"ח.

לודזיה רוטקס - הרווח הנקי המתואם ב-1.1 מיליון ש"ח לעומת 1.2 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

שערי קרנות נאמנות

קרן	מחיר הקנייה	מחיר הפדיון
אב	5873.84	5851.54
אבוקה	567.58	556.32
אגוז	260.97	255.97
אדיר	1738.85	1704.64
אדום	2951.56	2911.81
אופיר	1972.97	1958.72
אור	442.41	438.58
אורות	147.91	144.99
אורלי	284.16	282.12
אורן	839.02	822.69
אריאל	4035.61	3957.98
אירוס	5705.49	5588.11
איתן	774.53	759.04
אלון	622.54	609.75
אלמוג	680.83	667.55
אלקטרה	105.34	102.91
ארז	402.05	394.31
אש	195.88	191.60
אשל	186.93	183.29
אתגר	258.06	255.62
בדולח		
ברוש	585.77	574.50
ברק	587.95	576.48
ברית	312.14	309.95
גביש	1608.39	1597.07
גבע	1132.89	1116.12
גורן	452.37	443.86
גיא	10374.20	10220.53
גיל	3495.00	3429.86
גלית	633.84	626.12
דוכיפת	430.91	426.72
הכישור	536.45	525.94
הלב	251.50	246.84
דרור	1532.45	1503.06
דגן	269.67	264.58
דליה	604.54	594.42
הדר	386.12	379.18
דקל	485.10	475.86
הרים	444.99	440.79
הדר	550.17	540.85
זהבית	2838.20	2774.02
זוהר	21375.91	21060.53
זיו	19810.15	19517.62
זמיר	588.46	577.02
חוחית	167.08	163.43
חליפה	137.82	137.43
חלמיש	215.03	213.52
חן	146.66	146.37
טופז	1499.75	1485.84
טל	6298.42	6223.07
יובל	453.25	444.58
יהלום	2718.46	2691.79
יסודות	427.87	424.14
יעלה	446.73	437.23
כוכב	397.26	389.59
כחל	138.99	136.27
כלנית	665.89	654.28
כנפית	263.78	261.21
כרמל	156.00	152.83
כתר	1258.13	1233.68
להב	4958.94	4866.09
למעשה	124.14	122.16
לפיד	470.84	461.60
לקט	1887.93	1849.97
לשם	356.31	353.82
מגל	414.93	411.21
מגן	2141.50	2118.43
מרוה	965.68	956.37
מנח	27774.28	27324.92
משואה	363.44	359.96
מרגלית	1587.35	1575.99
נגה	29733.95	29293.01
נסיך	362.56	360.09
נטע	543.37	532.39
ניצן	7195.57	7089.36
סביון	700.46	688.42
סגולה	139.62	138.55
סלע	354.57	352.02
סנונית	523.96	513.68
ספיר	421.28	418.41
ספיר	185.36	183.34
עדי	415.91	408.15
עדית	901.41	895.29
עידן	494.80	487.77
עוגן	1285.42	1275.78
עוז	2787.07	2764.60
עופרי	491.82	480.99
עירון	156.49	155.94
פרא	1796.22	1783.47
פנינה	585.71	575.39
צופית	529.56	519.21
צוק	129.98	128.49
צליל	1092.83	1083.95
צמח	572.10	564.02
צמרת	1900.12	1887.86
צבעוני	2495.85	2489.55
קטף	101.30	100.94
קרנית	20577.67	20407.26
רימון	130.92	130.66
רקפת	837.44	822.85
רשף	425.94	417.17
שבים	443.26	434.73
שחם	543.28	539.75
שירה	481.95	478.54
שמיר	396.21	393.29
שנהב	925.13	911.90
שסק	1018.41	994.02
שקד	185.34	181.69
תאנה	278.33	275.87
תדהר	628.69	625.56
תירוש	535.01	528.70
תומר	103.01	102.37
תמר	256.67	232.22
תפוח	196.41	195.02
תרשיש	1474.59	1463.89
תשרי	525.03	523.12

שערי המניות

בנקים מסחריים

שאינם בהסדר הצמדה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ביחס	השינוי בקיס
א.ה.ג.ש	22200				-5.0
השקעות 0.1	2000	3590			-544
השקעות א 0.5	1354	1981			+304
כללי לא בהסדר 1	18100	40.0	-650	-3.5	-144
בנק צפון אמריק 1.	— הפסקת מסחר				
בנק צפון אמריק 5.	— הפסקת מסחר				
פ.ע.י.ב. 0.5	9195	2662	-115	-1.2	-3524
הבינלאומי 5.0	9068	548	-115	-1.3	+103

בנקים בהסדר הצמדה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ביחס	השינוי בקיס
אידיבי רג 100.0	102587	197	+235	+2	+116
אידיבי ב 100.0	104998	27.0	+1000	+1.0	+22.0
אידיבי בב א 2.0	613899	2.0			
אגוד ושה	76300	354	-1000	-1.3	-464
דיסקונט ב	131300	24.0	+1530	+1.2	+155
דיסקונט א	131500	107	+1600	+1.2	+351
דיסקונט שה ב	15130				
המזרחי ש	42510	1384	+710	+1.7	+3533
המזרחי מ	42200	210	+400	+1.0	+1070
הפועלים מבב	92500				-4.2
הפועלים ש	69750	1497	-200	-.3	-1228
הפועלים ם	69900	496	+601	+.9	+456
כללי א ושיח	177200	5.0			-6.0
כללי שה 7	8438	35.0			+95.0
כלל סחר 100.0	44350	2611	-80	-.2	-3046
כלל שה 11	16431	94.0	+31	+.2	+106
מימון ושר 1.0	58670				
מימון ושר 5.0	29750	8.0			-8.0

בנקים למשכנתאות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ביחס	השינוי בקיס
אדנים 0.1	28116	12.0	-284	-1.0	-4.0
לאומי משכנתא ש	10500	190			-9.0
לאומי משכנתא מ	10240	20.0			-1.0
כרמל ש	6143	245	-140	-2.2	-354
כרמל שה 1	4075	20.0	+16	+.4	+50.0
בנין כ 5.0	— הפסקת מסחר				
פיתוח ומסכ' ושה	2770	522			+134
משכן ב ע	3847	900	-180	-4.5	-3121
עצמאות 0.1	19399		-101	-.5	-25.0
משכנות מבב ע	22050				
משכנות רג ש	21950	60.0	-150	-.7	-70.0
משכנות שה 1	10235		-5	-.1	-120
משכנות שה 2	6253				
יעסור 1.0	3799	371			-156
יעסור 5.0	3181•	932	+32	+1.0	+503
• ביצוע חלקי 93.50%					
מירב 1.0	8300	138	-120	-1.4	-270

מוסדות מימון

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ביחס	השינוי בקיס
שלמון א ושה	958	12539	-22	-2.2	-19315
הלוואות מבב א	— לא נסחר				
הלוואות מבב ב	— לא נסחר				
לאומי תעשיה א ש	14847	65.0	-303	-2.0	-134
פתוח תעשיה מבב	— לא נסחר				
פת תעש בב ב	— לא נסחר				
פת תעש בב בג	— לא נסחר				
פת תעש בב בג1	— לא נסחר				
פת תעש בב ד	— לא נסחר				
פת תעש בב דר	— לא נסחר				
פת תעש בב דד	— לא נסחר				
מרכז קבלנים 5.0	1167	3610			-110
תיירות בע	— לא נסחר				
כלל ליסינג א0.1	24790	46.0	-10		-17.0
כלל ליסינג ב0.5	21912	85.0	-200	-.9	-100
כלל לסינג אג"ח	20051	3.0			-3.0

ביטוח

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ביחס	השינוי בקיס
איילון בטוח וש"ח	140.0	1900	-3.0	-2.1	-3636
איתן ביטוח ושה	147.0	2444	-7.0	-4.6	-2056
אררט 0.1	1150	733	-5	-.4	-783
אררט א 0.5	815				+500
בטוח משנה וש"ח	442	1254			-96.0
בטוח משנה ושה	236	3438			-6424
ביטוח משנה אפי'	310	893	-4	-1.3	-1500
בטוח משנה שה-אפ	104.5	130285			
הדר ושה	210	22438	-4	-1.9	-50285
הדר 5שה	173.5	49086	-4.5	-2.5	-12863
הדר אפ 2	193.0	27860			-17941
הפניקס 0.1	745	2359	-5	-.7	+10846
הפניקס 0.5	595	1520			-994
המשמר-הראל 1.0	5900				+70.0
המשמר-הראל 5.0	5000				-17.0
מנורה	1950				
מנורה 5.0	1550	497	-20	-1.0	-447
סהר פיתוח ג	420	9913	-50	-3.1	-642
סהר יוסט ושה	1262	350	-5	-1.2	-5013
צור ש	318				-180
ציון ביד וש"ח	6068	3543	-2	-.6	-11959
ציון מש 5ש"ח	1700				+38.0
הסנה ושה	289	5810	-11		-10478

מסחר ושרותים

מסחר

שרותים

מלונות ושרותי תיירות

מחשבים ושרותי מחשב

מקרקעין ופיתוח

נדל"ן בינוי ופיתוח

חקלאות

תעשייה

מזון ומבק

טקסטיל והלבשה

מתכת ומוצריה

חשמל, אלקטרוניקה ואופטיקה

מוצרי בניה

כימיה, גומי ופלסטיק

עץ ומוצריו, נייר ודפוס

תעשיות שונות

השקעה בתעשייה

חברות להשקעה

השקעה ואחזקות

חיפושי נפט

חברות השקעה

השקעה בתעשייה

נסחרות במט"ח

בית"מ	215	559	+771

רשימה מקבילה

שרותים

מלונאות ושרותי תיירות

מחשב ושרותי מחשב

נדל"ן בינוי ופיתוח

חקלאות

טקסטיל והלבשה

מתכת ומוצריה

מוצרי בניה

מוצרים כימיים, גומי ופלסטיק

תעשיות שונות

השקעה בתעשייה

חברות השקעה

חיפושי נפט

משתנים

"דפנה" ויסמן את לביא בע"מ
דרושים
1. פקידות למחלקת יבוא
2. פקידים למחלקה המסחרית
המשרות: לבעלי תעודת בגרות - לאחר שירות צבאי
עדיפות לבעלי ידע ונסיון קודם.
לפנות כ"א 03-379111

לאגף ביטוח חיים
דרושים:
★ ראש צוות.
★ עובדי שינויים.
הכישורים הנדרשים:
1. השכלה תיכונית.
2. אחרי שירות צבאי.
3. נסיון חיובי ומוכח הכרחי.
מועמדים העונים על הכישורים הנדרשים יפנו לגב' להב טל' 03-627738 לקביעת ראיון.
סודיות מובטחת
כלל חברה לביטוח בע"מ

רשות הנמלים
דרוש
מהנדס חשמל בנמל חיפה
דרישות המשרה:
1. דיפלומה בהנדסת חשמל (רצוי זרם חזק).
2. ידע ונסיון של 3-5 שנים בתכנון מתקני חשמל ושינויים במערכות קיימות כולל כתיבת מפרטים טכניים והוראות אחזקה.
3. ידע באוטומציה, בקרה ומערכות קשר.
4. ידיעת השפה העברית והאנגלית או גרמנית.
• בדבר פרטים נא לפנות לכוח אדם ברשות הנמלים, דרך מנחם בגין 74 תל-אביב, טל' 03-5121974.
• פניות בכתב יש לשגר לת.ד. 20121 מיקוד 61201 בציון קורות חיים לא יאוחר מיום 16.10.87.

לחברת בניה ארצית
דרוש
למשרדה הראשי בת"א
איש מכירות ושיווק
בעל נסיון
לפנות בכתב לת.ד. 20204 ת"א

מקדם מכירות
בענף הפרסום - נסיון חובה
תנאים: שכר בסיס + עמלות + הוצאות נסיעה + הוצאות אחרות.
לפנות לניצן 03-244177

לסוכנות ביטוח ברמת-גן
דרושה
פקידת מכירות
נסיון קודם הכרחי
טל' 03-7514123 בשעות העבודה

המועצה המקומית בנימינה
מכרז פומבי
פסיכולוג חינוכי
מ. קרמשר
ראש המועצה

לחברה למתנסים כפר-סבא
דרוש
דפס
להפעלת מרכז הוצאה לאור
דפוס מולטיליט (וסטליס)
ליון וכריכה
רחוב רמז שיכון עליה כפר-סבא
טלפון 052-455593

לרגו LARGO
ללרגו מחשבים בע"מ
המכללה למקצועות המחשב
דרושה
מועמד/ת לניהול שיווק ומכירות
הנתונים הדרושים:
• בקיאות בענף מיקרו מחשבים
• נסיון קודם בשיווק בנושא הדרכה
• בעל/ת רכב פרטי
נא לפנות בכתב לת.ד. 52012 ת"א מיקוד 67132
סודיות מובטחת

לסוכנות בטוח גדולה בת"א
דרוש/ה
בחור או בחורה
צעיר דינמי לטיפול בלקוחות פרט. כולל קידום מכירות של החברה. רצוי נסיון קודם בביטוח אלמנטרי. אפשרות לשכר יחסי לתפוקה.
לפנות לטלפון 03-338010-11

הלוח הכללי

נגינאון
דרושים
סוכנים עצמאיים
באזור ת"א והמרכז
להפצת מכונות צילום מסמכים וציוד מיכון משרדי נוסף.
03-259415 לפנות למר שגיא.

לחברה לביטוח אשראי
דרושים
עובדים לתגבור צוות המכירות
כישורים רצויים:
★ תואר ראשון במנהל עסקים/כלכלה.
★ נסיון במכירות - בנקאות.
לקביעת ראיון
נא להתקשר 03-664861

יבואן רכב בתל-אביב
למחלקה הטכנית
דרושה
פקידה
למשרה מלאה וקבועה
אחרי שרות צבאי, בעלת תעודת בגרות ובעלת רקע טכני
עדיפות לבעלת ידע בשפות
ידע בהפעלת מחשב יתרון.
מועמדות המעוניינות תתקשרנה טלפונית לתאום ראיון 03-627111/110 לכוח אדם.

לחנות רהיטים גדולה בתל-אביב
דרוש
איש מכירות
בעל ידע והבנה בענף
תנאים טובים למתאים
לפנות לת.ד. 16573 ת"א

המשך הלוח מע"מ 9

מכירה +הדפסה טובה אנגלית ואנגלית (רצוי נסיון ביצוא) לעבודה קבועה "א.ב.א" 03-282487 (18727)

מורים וגננות

עוזרות ומטפלות

למשרד עו"ד כתבנית עברית, רצוי גם אנגלית מעבד תמלילים וורד־פרפקט בעלת נסיון לעבודה 15.00–19.00 03-285669 03-280910 03-291634 (18387)

טבחים – קונדיטורים

גזירה תפירה

מכירה לניהול משרד, אנגלית טובה, ע/ת, ע/א לחברה בוסה בוא"ש 03-286111 (17861)

הנהלת חשבונות

פקידת חשבונות לעבודה עם מחשב, הנהלת חשבונות לקוחות ובוסה, 502 תל־אביב. (18283)

טכנאים הנדסאים

ל"א.נ.ת" דרושים: הנדסאי, טכנאי אלקטרוניקה באחד מהתחומים: 1. מבשירי קשר, S.S.B. 2. מיקרופרוססורים. 3. ביקורת איכות. תנאים טובים. 03-203052-3 (18887)

טכנאי/ הנדסאי ייצור, מ־נסה, ידיעה טובה באנגלית, תנאים טובים. "א.נ.ת" 03-203052-3 (18886)

טכנאי קירור מתחיל למפעל תעשייתי בוא"ש 03-286111 (17837)

מתכנתים מנוסים הנדסאי IBM 36 בתוכנה מ־הלינות, למפעל בת"א (17802) 03-286111

עובדי מחשב

שרטוט וגרפיקה

עובדי דפוס

חשמל ואלקטרוניקה

מלחימות/ מחווטות, מנוסות, לעבודה מידית, תנאים מצוינים "א.נ.ת" (18868) 03-203052-3

ל"א.נ.ת" דרושים: 1. חשמלאים מוסמכים בתעשייה/ בנין. 2. עוזרי חשמלאים. תנאים מצוינים 03-203052-3 (18864)

טכנאי אלקטרוניקה+ נסיון במעגלים אנלוגיים לעבודה מידית קבועה "א.ב.א" 03-282487 (18739)

חשמלאים (עוזרים ומוסמכים) לתעשייה ובנין. 5 ימים בשבוע תנאים טובים 03-286111 (17857)

עובדי הרוסים

ל"קורונה" אומנות גברים דרוש גוזר בעל ותק 03-828226 (18039) 03-815817

1) דרוש פועל 8/8 עד לנוגע עבודה הזדמנות מצבעי מחוץ לנוסף (17966) 03-751?680

מוכרים ות

פבריקות

מקום ציוד מכני

נגרים

טכנים – מקדמי מכירות

שליחים

דרוש שליח לעבודה בת"א בעל רשיון לקטנוע ודבב פרטי 03-216204 למנות לבבי (18448)

דרושים סוכנים למפעל למזון לביקור בחנויות ברשתות השיווק ידע קו־דם 03-9232590 (17608)

נהגים

פועלים ות

עובדי נקיון

לחברת "מעוף" דרושים: עובדי/ות נקיון לאזהרה בקריית אריה מעבדה לאקה בתל־אביב והסביבה. דרושים: עובדי נקיון לשעות הלילה מ־21.00 03-287853 בקרנה"אביב (17028)

"יציל מימונים" הלואות לרכישות רכב דרוש בוגר רה ותיקה בתנאים נוחים 03-221161 לטלפן עד שעה 14.00 יהודה הלוי 147 תל־אביב 10 סניפים בכל רחבי הארץ (30326)

עובדי מחסנים

מחסנאים

מחסנאי חלקי חילוף לרכב בוגרי בעלי נסיון, לפנות לירום/ עזרא (30335) 03-338955-6

עובדי מתכת

מסגר רתך מנוסה, לעבודה מודרנית, תנאים טובים, "א.נ.ת" (18849) 03-203052-3

נהגי אוטובוס מהמרכז עבודה קבועה תנאים טובים (17942) 216256

מסגרים ורתכים מנוסים רצוי ידע בריתוך CO 2 וקריאת שרטוטים לרא"ש ורמת־השרון (17849) 03-286111

חרט/כרסם מעולה בוגר בית־ספר מקצועי נסיון 5 שנים בכרסום קונבנציונאלי ו־C.N.C קריאת שרטוט, למפעל אלקטרוניקה, בנווה־שרת. (17780) 03-286111

בחברת יבוא רכב דרוש מוסכאי מלפים בעל נסיון/ בוגר קורס מפע"ים בצה"ל (17308) 03-815511

עובדי מוסך

מוסכאי דיזל/ בנזין לעבודה מיידית, תנאים טובים, "א.נ.ת" (18835) 03-203052-3

שומרים

דרושה עוזרת חשבונות מרוכזת... (17193) 03-842584

שליחים

ל"ברינוקס" (ישראל) בע"מ, דרושים נהגים בעלי רשיון נהיגה ג'. הדרישות: בגיל 30 שנות לימוד, יוצאי יחידה קרבית, עבר ללא דופי, מגורים בגוש־דן. ראיונות יתקיימו ביום ד' 30.9.87 וביום ה' 1.10.87 בשעות 08.00–12.00 ברחוב קיבוץ־גלויות 47 תל־אביב. להביא תעודת זהות, פנקס מילואים, תעודת שחרור ו־3 תמונות. (18301)

אמריקאיות

שברולט קפריס 1986 קלסיק ברוגהם +כל התוספות אפשרות החלפה. 03-203984-5 (17300)

אאודי

דגמי 88 אאודי 1.8 +1.6 באספקה מהירה במבצע 03-848729 03-848444 (17057)

אוטוביאנקי

אופל

איסוזו

אלפא רומיאו

מכוניות

קדט ספיישל 1300אס, 5 דלתות, 1987, אפס קילומטר, למסירה מיידית 03-767455 (17187)

וולבו

וולוו 240 ג'י.אל. (2000) סטיישן, אוטומטית, 1983 +כל התוספות האפשריות, במצב בדרך (אפשרות החלפה) (17182) 03-767712

סובארו

טלבוט

טנדרים

ב.מ.וו.

דגמי 88 316 1.8+1.6 צורה חדשה באספקה מיידית במבצע 03-848729 03-848444 (17068)

ג'י.אמ.סי. 1983 מסחרית מטודר (11 מושבים) מיזוג אוטומט הגה כח , 0 3 - 3 3 3 9 1 6 (18168) 03-334265

לנציה

מיני־מינור

מסחריות

ג'יפים

דייהטסו

רכב נוי בע"מ מציע דודג'ים ואן 1979 +גג מוגבה 03-808475 (17003)

מרצדס

טלבוט

טויוטה

סוזוקי

סיאט

סיטרואן

סימקה־קרייזלר

פולקסוואגן

פורד

פיאט

דגמי 88 סיירה 1.6 5 הילוכים 4/5 דלתות באספקה מהירה במבצע 03-848729 03-848444 (17052)

פיז'ו

רנו

רנו 9 "1100 1982 תשי־לה לעבור 12.500 ש"ח 03-857621 (16923)

המשך הלוח בעמ' הבא

مكذا من الأصل

שידורים

טלוויזיה

טלוויזיה לימודית

08.00 טלטקסט: עד כאן.
08.05 שעת כושר.
08.15 חשבון פשוט ד': גיאומטריה (ב).
08.40 ראשית הקריאה: בלי סודות, (ת).
09.00 אנגלית ה'.
09.20 תרגום לערבית: חשבון.
10.10 אנגלית ד'.
10.30 רחוב סומסום.
11.00 צרפתית, על־יסודי.
11.15 חשבון ה': מיהו השבר הגדול.
11.30 ארץ מולדת, סדרה א': כפתח תקופה (ב).
12.00 גיאוגרפיה כללית: ז' - ט': אפריקה הטרופית.
12.25 ספרות, על־יסודי: אדיפוס המלך.
13.00 מוסיקה, על־יסודי: העשרה: מוסיקה אלקטרונית.
13.30 מדעי הטבע: הפקיה.
14.00 טלטקסט: עד כאן.
14.05 סרט קולנוע: הבורות הכלב השוטה ותעלומת הבית המכושף.
15.20 צלילים צעירים: קטעי נגינה בביצוע שרון בצלי, חליל, וחביבה בצלי, פסנתר.
15.40 שעת כושר.
16.00 פרפר נחמד: ידיים.
16.25 רובוטריקים.
17.00 ערב חדש – מנחה רפי רשף.
17.30 שלושה, ארבע, חמש וחצי – „אם לא למעלה מזה": על פי סיפור מאת י.ל.פרץ. משתתפים: ישראל גוריון, שרי צוריאל, שמעון כהן, רפי ויגבר.
17.50 אלף – סדרה קומית לכל המשפחה.
18.15 ילדים בעולם.
18.25 „הגיע הזמן לשוב" – בין הכיפור שבחודש לבין הכיפור של השנה.
18.30 קיצור חדשות (עברית).
18.32 פרשת התקופה – תרבות המערב פרק ג': „לב של המערב". (תרגום עברי־ערבי). צמיחת המנזרים: התפשטות הנצרות באירופה: תיאור פעולותיה של האינקויזיציה: צמיחתם של בעלי מקצועות חופשיים.
19.30 חדשות (ערבית).
20.00 כותרות מבט.
20.02 „ימי בית־הספר של תום בראון" – סדרת דרמה אנגלית חדשה, בת 5 פרקים, עיבוד לספרו הקלאסי של תומס היוז. אירועי הסדרה מתרחשים במאה ה־19. פרק ראשון: בביקור שבכפר תום נתקל בסר ריצ'רד פלשמן האכזר ונשלח לבית ספר שבו לומד גם בנו של פלשמן.
21.00 מבט לחדשות.
21.30 תשדירי שירות.
21.40 מבט שני.
22.20 „ימי המרוץ של שהלפורד" – פרק אחרון. לאחר חקירות מרובות נתפס הרוצח של נגני קולמר. המלחמה קרבה והולכת. באוגוסט 1914 מעלה הדוד ניק את המטמע האחרון של להקתו.
23.10 „קלי קלות" – פרק רביעי: „הירחון של בולי".
23.35 „מפתח של מקום" – לקראת יום הכיפורים שבו קוראים בספר יונה, מבט אל יפו המתגלת בספר.
23.40 חדשות הלילה.

טלוויזיה ירדנית

ירדן: 14.50 סרטים מצויירים (ער"1); 15.50 הרכבת הסודית (ער' 1); 16.15 על טעם ועל ריח (ער' 1); 17.00 תכנית בצרפתית; 17.30 כדורגל בין־לאומי (ער"1); 18.00 חדשות בצרפתית; 18.30 חדשות בעברית; 19.30 צרות כפולות; 20.10 אתגר, סדרת פעולה אפריקאית; 21.00 חדשות באנגלית; 21.10 דרמה אנגלית; 22.10 פתוח כל שעות היממה, קומדיה אנגלית.

טלוויזיה לבנונית

12.30 חיים אחרים; (סדרה) 13.00 מערבון; 13.30 :700 התעמלות; 14.00 ילדי ההרכבות (מצויירת); 14.30 הבית המעופף (מצויירת); 15.00 שוכני הסלעים (לילדים); 15.30 סרט „זהוי פריז" עם טוני קרטיס; 17.00 נסיעה בחלל (דמיוני); 18.00 חדשות; 19.00 צוות לעניין (פעולה); 20.00 מקגייור (סוכן חשאי); 21.00 זאב מעופף (פעולה); 22.00 מערבון; 22.30 :700 וזים אחרים (סדרה).

רדיו

קול המוסיקה

07.09 בהאזנה נינוחה – גסטולדי: „בלטים לשירה, נגינה וריקודים" (אנסמבל קולי וכלי למוסיקה עתיקה, מליון / גי קורטן, באלופה); סונטה מס' 5 בדו מג'ור לפסנתר (פ. מאסינגר); ק. שטאמיץ: סימפוניה קונצרטית ברה מג'ור, לכנור ויולה ותזמורת (א. שטרן / פ. צוקרמן / תזמ. קאמ. אנגלית / ד. ברנבוים); בטהובן: סימפוניה מס' 4 בסי במול מג'ור, אופ. 60 (תז. סימפונית משיקאגו / ג. שולטי); בטהובן: 12 מחולות כפר (אקדמית סינט מרטין / נ. מרינר).
09.00 קונצרט בוקר – ויואלדי: קונצ'רטו גרוסו ברה מג'ור אופ. 3 מס' 1 (אקדמית סינט מרטין / נ. מרינר); בריטן: „סימפוניה פשוטה" (התז. הקאמ. האנגלית / ב. בריטן); בטהובן: אראג'ו, בעיבוד לכלי נשיפה (חמישיית כלי הנשיפה הישראלית); שוברט: רביעייה מס' 15 בסול מג'ור, לכלי קשת, אופ. 161 (רביעיית ג'וליארד); ברהמס: קונצ'רטו מס' 2 בסי במול מג'ור, לפסנתר ולתזמורת, אופ. 83 (א. גיללס / הפיל. של ברלין / א. יוכום); ברוקנר: סימפוניה מס' 0 ברה מינור (הסימפונית משיקאגו / ד. ברנבוים); [illegible]
11.57 פינת השיר – אבות ישורון.
12.00 מן הסדרה – אורי פיאנקה בנור יונתן זק, פסנתר – בטהובן: סונטה בסול מג'ור, אופ. 96; בטהובן: סונטה בדו מג'ור, אופ. 30, מס' 2.
13.05 בהאזנה נינוחה – פרוקופייב: סימפוניה מס' 1 ברה מג'ור, אופ. 25 „הקלאסית" (התז. הסימפ. הלונדונית / נ. מרינר); מוצארט: סימפוניה קונצרטית בסי במול מג'ור לחליל, אבוב, קרן, בסון ותזמורת ק. 297 (אקדמית סינט מרטין / נ. מרינר); מנדלסון: סונטה מס' 1 בסי מג'ור לצ'לו ולפסנתר אופ. 45 (פ. לוראון / ד. הובורד); דבוראק: סימפוניה מס' 1 בדו מינור „פעמוני זלוניצה".
15.00 מוסיקה צעירה.
16.00 מאולמי הקונצרטים בעולם: מימי המוסיקה בקאסל „כל הנשמה תהלל יה": רדיו שטוטגארט, ק.מ. ציגלר – דפיה: תהלים ל"א; באך: „שירו לה' שיר חדש" 225; ה. וולף: שישה שירי קודש; ה. שבל: לקולות לשלש קבוצות קוליות וסרט מגנטי; שלישיית כלי הקשת הירושלמית (ס. טנייב, שלישיה ברה מג'ור לכנור ויולה וצ'לו).
17.30 קולות מוסיקה עממית מבולגריה ומבירת המעצמות.
18.00 ממוף התקליטיה.
19.00 פניני אופרה – מתוך: „לה ג'וקונדה" מאת פונקיאלי; „פאוסט" של גונו; „פורגי ובס" מאת גרשווין.
20.05 אינטרלודה.
20.30 מאולמי הקונצרטים שלנו – התזמורת הסימפונית הישראלית [illegible] מג'ור לכינור ותזמורת ק. 216; ברוקנר: סימפוניה מס' 8 בדו מינור.
22.30 ג'ז קלאסי.
23.00 מחוזות יצירה – קונצ'רטי של מוצארט.
15.27 האוניברסיטה הפתוחה – „הסיפורת הישראלית בשנות ה־60" – והפעם: שיחה עם משה שמיר – חלק ראשון.
15.57 משפט דמיאניוק – שידור חי מ„בנייני האומה" בירושלים.
23.05 סליחות בנוסח יהודי בבל.

רשת ב'

17.05 תוצרת הארץ – שירים.
18.06 אצבע על הדופק – ענייני בריאות ורפואה.
19.35 שירים עבריים.
20.05 פרקי חזנות „בבקשתך".
22.05 צריך לצלצל פעמיים – שירים עבריים.
00.15 להיאחז בחלום – שירים לסיומו של יום.

רשת ג'

18.06 מקום בצמרת – מצעד הפזמונים העבריים.
21.05 ארזים עזיק.
23.05 פניני ג'ז.

גלי צה"ל

16.05 ארבע אחרי הצהריים.
18.05 שעה קלה על כלכלה.
19.05 שירים עבריים.
20.05 „בבלי" – פרק 3 – [illegible] (ש.ח.).
20.55 פינה חמה ללבי.
23.55 „שירת הצות" – עם פרופ' גליה גולן.

צה"ל 2

18.05 רדיו רדיו.
20.05 סבבבססים.
22.05 הפסקת עשר.
23.05 קול בג'ז הזה.

רשת א'

08.27 משפט דמיאניוק – שידור חי מ„בנייני האומה" בירושלים.

קולנוע

תל־אביב

אמפיר: הסנדק 5, 7.30, 9.45
אוריה: משפחת פלודר 5, 7.15, 9.30
בית ליסין: מנגני פיינס, זהב הזק 11.15
בן־יהודה: מרדף להט 7.15, 9.30
גורדון: לא בן עדן 5, 7.30, 9.30
גת: המכשפות מאיסטוויק 7.30, 9.50
דיזנגוף 1: שם הוורד 7.30, 9.45
דיזנגוף 2: גבר מאוהב 7.30, 9.45
דיזנגוף 3: שירותים אישיים וכוונות אהבה מפירנצה 7, 9.30
דקל: הלאמבה השחורה 7.15 9.30
דרייב־אין: ילדים וחרגים לאלוהים 7.30, 9.45
חצות – סקס
הוד: השוטר מבוורלי הילס 2 7.15, 9.30
הקולנוע (בית ציוני אמריקה): יומן אהבות 4.30, 7.15, 9.50
חן 1: פגישה עיוורת 7.40, 9.55
חן 2: לבו של אנג'ל 7.35, 9.50
חן 3: הנוכל, האוהבת והמאהבת 7.40, 9.55
חן 4: נשק קטלני 7.30, 9.55
חן 5: אני והחברה 7.35, 9.50
לב 1: המשפחה 2, 4.40, 7.50, 9.45
לב 2: גברים, גברים... 2, 5, 7.50, 9.45
לב 3: ימי הרדיו 7.50; משפחת המלוכלכים 2, 5, 9.45
לב 4: נרדפי הזמן 2, 5, 7.50, 9.45
לימור: מעקב תשנ"י 5, 7.15, 9.30
מוזיאון: סגור לרגל שיפוצים
סלובע: קיץ במוזיאון: בית המוצרים 9.00
סינון (אלנבי המחודש): בייבי אייזבה 5, 7.30, 9.40
סינמה 1: סוד ההצלחה 5, 7.30, 9.40
סינמה 2: ילדים וחרגים לאלוהים 5, 7.30, 9.40
סמדר: סגור לרגל שיפוצים
הסינמטק הישראלי: 7.00, סליחות... שמים רחוק מאמאלאר 9.30 א. זורם בדיים ב. עד סוף הלילה
פאר: לא שם זין 7, 9.45
פריז: לא יכולה בלי זה 7.15, 9.30
הקונצרטים 23.30
צפון: דאן דה פלורט 7, 9.30
שחף: השוטר מבוורלי הילס 2 7.15, 9.30
תמר – רמת־אביב: הרפתקאותיו שלא יאמנו של בולשם בעל הכיבים הענקיות 7.30, 9.40
תכלת: הזנות מעבר לפינה מצ"ס 7.45, 9.50
תל־אביב: רובוקופ 7.15, 9.30
הגדה הישראלית: צ'יינה טאון 9.50

ירושלים

אדיסון: השוטר מבוורלי הילס 2 7.15, 9.30
אורנה: להט עם כבוד 4.30, 7, 9
אורין 1: מעקב תשנ"י 4.30, 7, 9
אור 2: לא שם זין 4.30, 7, 9
אור 3: מרדף להט 4.30, 7, 9
11.00 קרה ואש
אור 4: לא יכולה בלי זה 4.30, 7, 9
11.15 ליקוויד סקיי
אור 5: בעיר מברי לטמות 4.30, 7, 9
11.15 רציחות משושות
אור גיל: בייבי אייזבה מצ"ס 7.15, 9.15
בית אגרון: בילבי 4.15, סרט אילם 6, עלובי החיים 7.30, זרים 8.30, סודי ביותר 10.15
בעמוד הזמן דולרים 10.00
חצות – בעדי הדרך
האולם הקטן בבניין האומה: סגור
הבירה: סגור לרגל שיפוצים
כפיר: סוד ההצלחה 7.15, 9.30
מיטשל: המשפחה 7.15, 9.30
סמדר: אני והחברה 7, 9.15
עדן: רובוקופ 7.15, 9.30
רון: הלאמבה השחורה 7.15, 9.15
תיאטרון ירושלים: מתוך של סוסן 7, 9.30

חיפה

אורה: השוטר מבוורלי הילס 2 4.30, 7, 9.15
אורלי: הזנות מעבר לפינה 7, 9.15
אמפיתאטרון: כלא הילטון 4.30, 7, 9.15
ארמון: סגור
חן: הלאמבה השחורה 4.30, 7, 9.15
עצמון 1: רובוקופ 4.30, 7, 9.15
עצמון 2: גבר מאוהב 4.30, 7, 9.15
עצמון 3: ילדים וחרגים לאלוהים 4.15, 6.45, 9.10
פאר: הסנדק 4.30, 7, 9.15
קולנוע: לא שם זין 7.15, 9.30
רון: משפחת פלודר 4.30, 7, 9
רב בת 1: פגישה עיוורת 4.30, 7, 9.15
רב בת 2: אני והחברה 4.30, 7, 9.15

קריות חיפה

ספורט: הסנדק 7, 9.15
סביון: בלה לתפוס הגדול 7, 9.15
אורלי: סוד ההצלחה 7, 9.15
בית העם: שירותים אישיים 7, 9.15
הוזנה: שומר ראש 7, 9.15
ציון: הנינג'ה האמריקאי 3 7, 9.15

אשדוד

אמנה: סוד ההצלחה 7.15, 9.30
אשדוד: קיבנ קובנ 2 7.15
לא שם זין 9.30

אשקלון

אסתר: מפריץ מטקיסו 7.30, 9.30
מאור: לא שם זין 7.30, 9.30
רחל: ליבו של אנג'ל 7.30, 9.30

באר־שבע

קרן: שומר ראש 4.30, 7, 9.30

הרצליה ■ רמת השרון

הוד: השוטר מבוורלי הילס 2 5.00, 7.15, 9.30
כוכב: [illegible] 7.15, 9.30
כוכב: וכוונות אהבה מפירנצה 7, 9.30
כוכב 4.30

עפולה

מוסיקוביץ: הנות קטנה ומטריפה 9.00

חולון ■ בת ים

ארמון: קרוקודיל דנדי 7.30, 9.30
מגדל: הסנדק 7.30, 9.30

סביר: רובוקופ 5.00, 7.15, 9.30
עצמאות: סוד ההצלחה 5.00, 7.15, 9.30
דיונה: השוטר מבוורלי הילס 2 7.15, 9.30
מתנייה: כישימה 7, 9.30
זווית הקסמים 4.00

כפר־סבא ■ רעננה

עמל: שם הוורד 7, 9.30
רנה: לא שם זין 7, 9.15
אורנה: סגור
בית ברלי: יפיוף 8, 10

לוד ■ רמלה

אורלי: סגור
בת חן: נינג'ה האמריקאי 3 7.15, 9.15
אורה: הנינג'ה אמריקאי 3 7.30, 9.30
ויזה התיכונית: הורה לנעורים 9.00

נהריה ■ עכו

הוד: הנושים ולא מסתכים 7, 9
רון: בשרת ליזהי 7, 9
אוליפוליס: ילדים וחרגים לאלוהים 7, 9.15

נתניה

מגדל: הנוך אפריקאי 7, 9.15
הוד: בסוד בלו 7.15, 9.30
אמנה: השוטר מבוורלי הילס 2 7, 9.15
שרון: רובוקופ 7, 9.15

קרית אונו

מרכז קהילתי: נשק קטלני 8.00

פתח־תקוה

שלום: קרוקודיל דנדי 7.15, 9.15
היכל 1: השוטר מבוורלי הילס 2 5, 7.15, 9.30
היכל 2: רובוקופ 5, 7.15, 9.30
היכל 3: משפחת פלודר 5, 7.15, 9.30

ראשל"צ ■ רחובות

ג.ג. רון 1: השוטר מבוורלי הילס 2 5, 7.15, 9.30
ג.ג. רון 2: משפחת פלודר 5.00, 7.15, 9.30
ראשונה: הסנדק 7.15, 9.30
בית העם: שם הוורד 7, 9.30
הדר: סוד ההצלחה 7.15, 9.30
חן: הסנדק 7.15, 9.15

רמת־גן וגבעתיים

אלמוג: פגישה עיוורת 7.30, 9.40
ארמון: הסנדק 5, 7.30, 9.45
ליליה: לא שם זין 7.15, 9.30
הדר: רובוקופ 5, 7.15, 9.30
רב חן 1: המכשפות מאיסטוויק 7.30, 9.25 / קיבנ קובנ 2 11.00
רב חן 2: הנוכל האוהבת והמאהבת 7.30, 9.40
רב חן 3: אני והחברה 7.30, ליבו של אנג'ל 9.45
רב חן 4: מעקב תשנ"י 7.30, 9.45
שבים: קרוקודיל דנדי 7.15, 9.30

הלוח הכללי | ידיעות אחרונות | הלוח הנפוץ ביותר | דבר ראשון בבוקר

• רנו 5 1976 יפיפיה ושמורה במצב מעולה 03-5031896 (17150)
• 5/S בייביאל 1983 ראשונה, מיטר לית 53,000 03-783615 (17143)
• 11, 1400 1984 אוטומטית מכאנית 29,000 ראשונה 03-9661618 (17058)
• רנו 5 1979 במצב מצוין 6,500 ש"ח 03-9526199 (16992)
• 5 מודבר 1987 6,500 ק"מ במצב חדש 35,000 ש"ח 03-282584 052-84576 (16985)
• 86 ראשונה פרטי 3 דלתות מצוין 052-543999 (15717)

אופנועים וקטנועים

• גיליירה 50 שנת ייצור 1983 במצב טוב 03-9233273 (18466)
• [illegible] 1986 במצב טוב 1700 03-918957 (17965)
• קטנוע [illegible] 150 אוטומטי 1987 4480 ק"מ 03-258598 (17765)
• פיאג'ו 200 מודל 86 ראשונה במצב טוב 03-611601 (17614)
• [illegible] 50 84 [illegible] 9220584 315595 (17591)

השכרת רכב

• "אריה" השכרת רכב [illegible] 03-261852 (17982)
• להשכרה [illegible] 03-490683 06-324527 (15718)

בתי"ס ושיעורים

• [illegible] 03-373084, 03-382126 (26165)

חליפי רכב משומשים

• [illegible] 03-911921 (26168)

מציעים למכירה

• [illegible] 615730 (29636)
• [illegible] 615730 (28457)
• [illegible] 03-252738 03-259031 (18928)
• [illegible] 08-520222 (16890)
• [illegible] 03-5561771 (16781)

מכונות גרות גרמניות במצב חדש טלפונים: 03-9231765 (18151) 03-482898

• [illegible] 03-9221428 (12296)
• [illegible] 03-809153 (17257)
• [illegible] 03-721505 (17046)
• [illegible] 03-747634 (15755)

רוצים לקנות

• [illegible] 03-377192 (30502)
• [illegible] 03-825057, 03-837613, 03-9619087 (18138)

רהיטים

• [illegible] 03-734007 03-834526 (18756)
• [illegible] 03-375224 (17259)
• [illegible] 03-648167 (16922)

מקררים

• [illegible] 03-354535 (18819)
• [illegible] 03-391772 (16918)

הלבשה והנעלה

• [illegible] 17:30 (17271)

כלי נגינה

• [illegible] 03-265842 (18829)
• [illegible] 03-220505 (18114)

הלוואות

• [illegible] 03-546069, 052-543202, 03-773214 (30336)
• [illegible] 03-580154 03-614831 (30186)
• [illegible] 03-728102 03-233085 03-242013 (30507)
• [illegible] 03-286354 (26161)
• [illegible] 03-5464012 03-450302 (18872)
• [illegible] 03-266810 (18684)
• [illegible] 03-332752, 03-333516, 03-906511, 03-265244-5, 03-9662671, 04-640768, 053-615863, 059-71743 (18281)
• [illegible] 03-5101140-1 (17936)
• [illegible] 03-372623 (17249)

מוצגי אוויר

• [illegible] 03-282250, 03-287622 (18804)

הודעות אישיות

• [illegible] 03-296444 (18683)

ריפוי והרדיה

• [illegible] 03-223256 (30342)
• [illegible] (30340)
• [illegible] 03-232965 (30339)
• [illegible] 03-658596 (30338)
• [illegible] 03-652270 (30334)
• [illegible] 03-204688 (30538)
• [illegible] 03-7515001 (30327)
• [illegible] 03-280495 (30326)
• [illegible] 03-824086 (30324)
• [illegible] 03-238685 (30322)
• [illegible] 03-573805 (30323)
• [illegible] 03-452474 050-24558 (30318)
• [illegible] 03-5460666 (30310)
• [illegible] 03-225723 (30308)
• [illegible] 03-821617 (30309)
• [illegible] 03-222547 (30305)
• [illegible] 03-280730 (30317)
• [illegible] 03-296415 (30301)
• [illegible] 03-222547 (30303)
• [illegible] 03-915178 (30296)
• [illegible] 03-375833 (30291)
• [illegible] 03-285175 (30289)
• [illegible] 03-234396 (29687)
• [illegible] 03-287740 (30102)
• [illegible] 03-296416 (29623)
• [illegible] 03-286281 (29583)
• [illegible] 03-258863 (29605)
• [illegible] 03-296413 (28304)
• [illegible] 03-731507 (26157)
• [illegible] 03-653477, 03-659213 (26159)
• [illegible] 03-292594 (26153)
• [illegible] 03-288618 (26151)
• [illegible] 03-657913 (26133)
• [illegible] 03-374837 (26130)
• [illegible] 03-381443 03-370122 (26128)
• [illegible] 03-5465849 (26124)
• [illegible] (18939)
• [illegible] 03-293220-1 (18937)
• [illegible] 5101331, 657566 (18876)

שונות

• [illegible] 03-827520 (18830)
• [illegible] (18627)
• [illegible] 03-624212 (18814)
• [illegible] 03-201641 (18633)
• [illegible] 03-289029 (18432)
• [illegible] 03-376626 (18409)
• [illegible] 03-449313 (16399)
• [illegible] 03-222691 (18211)
• [illegible] 03-5742084 (18137)
• [illegible] 03-204614 (18116)
• [illegible] 03-372987 (16094)
• [illegible] 03-281306 (15677)
• [illegible] 03-444862 (17975)
• [illegible] 03-222071 (17623)
• [illegible] 03-454028 (17605)
• [illegible] 03-292541 (17592)
• [illegible] 03-245862 (17161)
• [illegible] 7521199 (17107)
• [illegible] 03-248533 (17074)
• [illegible] 03-625624 (17044)
• [illegible] 03-5466995 (16974)
• [illegible] 03-248533 03-249526 (16941)

בולי"ש ונקיון

• [illegible] 03-315734 (30288)
• [illegible] 03-310030 (26171)

אנטנות

• [illegible] 03-654092 (17706)

מחשבים

• [illegible] 03-9329103 03-914585 (18242)

ציפוי אמבטיות

• [illegible] 052-78862, 02-658292, 04-333454 (30321)

קיט ונופש

חוף הדקל! כפר הנופש בכנרת; מתנה! עדיין מקומות לסוכות" (18047) 03-459721

קוסמטיקה

• [illegible] 03-373084, 03-382126 (26154)

בת זוג

• [illegible] (18154)

הכרויות

• [illegible] 03-241089 (30532)
• [illegible] 03-293220-1 (18955)
• [illegible] 03-5101331 03-657566 (18935)
• [illegible] 03-204614 (18427)
• [illegible] 03-446272 (16901)
• [illegible] 03-249326 03-248533 (16956)
• [illegible] 03-5466514 (15712)

ירושלים

דירות

וילות ובתים

• [illegible] 02-224181 (18411)
• [illegible] 02-224181 (18166)

דירות למכירה

• [illegible] 02-521865 (26205)
• [illegible] 02-224181 (18164)

מחשבים

• [illegible] 02-584732, 02-584407 (17624)

דירות למכירה 4 חדרים ויותר

• [illegible] 02-224181 (18119)

עסקים

• [illegible] 02-384641 (16606)

דירות להשכרה 4 חדרים ויותר

• [illegible] 04-788268 (16016)

הצעות עבודה

• [illegible] 661749 (16909)
• [illegible] 02-245383-4 (16622)

מכוניות

• [illegible] 02-763290 (17876)
• [illegible] 02-584732, 02-584407 (17642)

מציעים למכירה

הלוואות

• [illegible] 02-584641 (18596)

ריפוי והרדיה

• [illegible] 02-383393 (30297)
• [illegible] 02-422405 (18009)
• [illegible] 02-244826 (18006)

חיפה

דירות

הצעות עבודה

• [illegible] 04-211321 (18278)
• [illegible] 04-727786 (18274)
• [illegible] 03-751415 (18934)

מכוניות

• [illegible] 04-384514 (18261)
• [illegible] 03-457535, 04-244682 (17658)

נתניה

• [illegible] 03-9220650 (24572)

בהזדמנות נדירה דירה 8 חדרים בנתניה באליק למסירה מיידית! 053-617840 (27991) 052-446665

• [illegible] 03-473618 (25883)

באר שבע והדרום

• [illegible] 03-381856 03-377886 (22063)

אילת

• [illegible] 052-556250 (12774)

חוזרים לעתונות טובה

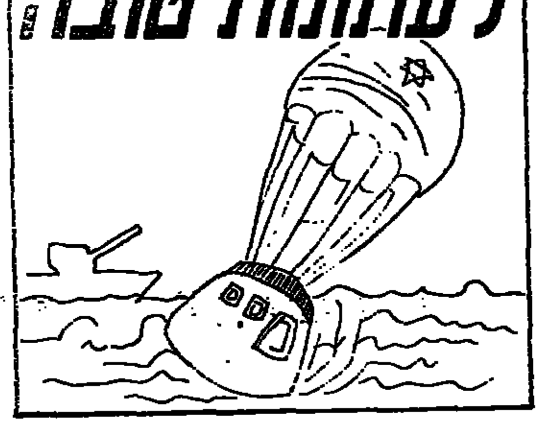

מלם מערכות בע"מ

דרוש

סמנכ"ל כספים

תאור התפקיד:
– אחראי להנהלת החשבונות והתמחיר
– מנהל משא ומתן עם ספקים
– מנהל משא ומתן עם בנקים
– מנהל מערכת הגביה
– מנהל מערכת הכספים
– מתכנן ומבקר את התקציב
– מנהל השקעות
– אחראי למערך הביטוחי

כישורים: השכלה אקדמית בכלכלה ו/או מינהל עסקים ו/או ראית השבון. עדיפות לבעלי תואר שני וידע בניתוח מערכות.
נסיון וידע: 5–8 שנות נסיון בחברה המונה מעל 100 עובדים.
נסיון בעבודה בסביבה ממוחשבת
ידע בשפות עברית ואנגלית עם כושר ביטוי ברמה גבוהה.
כפיפות: למנכ"ל מלם
מקום עבודה בירושלים
השכר ייקבע עפ"י כישורי המועמד.

מועמדים העונים על הדרישות הנ"ל יפנו בכתב יד, בצירוף קורות חיים ותעודות על השכלה ונסיון אל: עירה קשת ת.ד. 13016 ירושלים 91130 בציון „עבור סמנכ"ל בשיבצי אנוש וארגון".
פרטים נוספים ניתן לקבל בטלפון מס' 02-383545.

DIRECTOR ART-

אנחנו מחפשים
מקצוען אמיתי,
קריאטיבי, פרקטי
ומנוסה בעבודה **במשרד פרסום.**
אם אתה עונה **לדרישות הנ"ל**
תן צלצול לפיני
בטל. 221177
החל מיום א'.

פרסום אדמון

דלתא גליל תעשיות בע"מ
DELTA

דרוש/ה

מנהל חשבונות מתחיל

למישרה מלאה

נא לפנות בכתב לדלתא, רח' קויפמן 2 ת"א 68012 עבור „מנהל חשבונות"

חוק הזדמנות שווה בתעסוקה, תשמ"א 1981

לפי חוק זה אסור לסרב לקבל אדם לעבודה מחמת מינו או מחמת היותו נשוי או הורה, אלא אם אופי או מהות של התפקיד מונעים קבלתו של בן אחד המינים לעבודה הנדונה. העבריינים צפויים לעונש על פי החוק.

לתושבי תל־אביב והסביבה

התפנה מקום
לבעלת יזמה
המעוניינת להצליח

אם אתה שואפת לשיפור משמעותי בתנאי העבודה והמשכורת שלך, זו ההזדמנות לה חיכית.
הכישורים הדרושים:
★ השכלה תיכונית או מקצועית
★ כשרון ליצור קשר עם אנשים
★ יוזמה ★ החלטיות ★ כושר התמדה ★ שאפתנות
הצטרפי לחברה פיננסית דינמית ומצליחה. סחלות מובטחת

נא להתקשר עוד היום לקביעת פגישה לטל. 03-292160, 03-299865

למוסד גדול בת"א דרוש/ה

עורך/ת דין

לעבודה במחלקה המשפטית.
שעות העבודה רצופות.
המעוניינים/ות מתבקשים/ות לפנות בכתב ובצירוף קורות חיים, תוך ציון שם המשרה, לת.ד. 2960 ת"א מיקוד 61020
סודיות מובטחת.

יצרן שערים אוטומטיים בע"מ
למפעלינו בראשל"צ דרוש

טכנאי שירות והתקנות

★ בוגר בי"ס מקצועי במגמות: מכשירנות, טכנאי אחזקה, טכנאי מכונות. ★ ידע כללי בחשמל ואלקטרוניקה ★ ידע כללי במסגרות בנין ★ רשיון נהיגה.
נא לפנות בין השעות: 08.00–10.00 בלבד,
טל. 9644830, לעודד.

הלוח הכללי

דרושה

פקידה

עם ידע בהדפסה
למשרה מלאה
03-615114 – 625801
03-624589 לבקש את דבורה

לארץ אפריקאית
דרושים

אדמיניסטרטורים

בעלי השכלה: תיכונית
בעלי רקע ונסיון: בבנין, בניהול ובאדמיניסטרציה
שפה: אנגלית על בוריה
גיל המועמדים: מ־25 עד 40
על המועמדים לפנות לת.ד. 565 מיקוד: 46105 הרצליה בצירוף קורות חיים (בכתב יד), תמונה עדכנית, תעודות והמלצות מתאימות.
המועמדים המתאימים יוזמנו לראיון אישי
– סודיות מובטחת –

למחלקה הטכנית בתל־אביב
דרושים/ות

★ **מהנדס מכונות/תעשיה וניהול** – רקע במערכות ממוחשבות רצוי בוגר הטכניון
★ **מהנדסות/ים – מלחימות/ים** – רקע במעגלים מודפסים לגוש דן
★ **הנדסאי בנין** – לעבודות כמח בשדירות
★ **רתך ארגון** – לפחות שנתיים בתעשיה לעבודה קבועה
★ **הנדסאי אלקטרוניקה** – רקע בתחזוקה תוכנה למערכות בדיקה בהתמחות על HP 9000
★ **לבורנט/כימאי אנליטי** – נסיון על מכשיר כרומטוגרף
★ **מנהל מוסך** – בעל תעודות לניהול מוסך בלגות ומרקטורים
★ **אלקטרונאי** – עם תעודת חשמלאי לאחזקת מלגזות חשמליות
★ **מסגרים/רתכים** – מעולים לפחות 5 שנות נבנין בתעשיה לגוש דן
★ **שליח** – עם רשיון לתפסה לעבודה קבועה בתל אביב
למתעניינים שכר הולם ותנאים סוציאליים מתאים. רנאל – גורדון 88 ת"א טל. 03-245531 222266, 248876, 245541

דנאל
החברה לשירותי כח אדם
תל־אביב • ירושלים • באר־שבע
רחובות • אשדוד

למפעל למוצרים פלסטיים רפואיים
דרוש

מנהל ייצור

הכישורים הנדרשים: הנדסאי מכונות/ייצור.
נסיון של 3 שנים לפחות.
נסיון בתעשיית הפלסטיקה הרפואית, ידע בשפה האנגלית.
תנאי העסקה הוגנים.
העבודה במרכז הארץ.
נא לשלוח קורות חיים בכתב יד לת.ד. 168 רחובות מיקוד 76101

לחברת שקם בע"מ
איזור התעשיה – חולון

דרוש/ה

חשמלאי/ת מוסמך/ת

המעוניינים יפנו למר מחמלי
טל' 03-5572213

קורס מס' 3 ללימוד

צילום/מונטג'

לאור ההצלחה בקורסים הראשונים אנו פותחים קורס חצי שנתי נוסף.
למועמדים המתאימים שיתקבלו מובטח:
★ לימוד מקצוע בעל ביקוש בשוק הדפוס
★ קבלת שכר כבר מהחודש הראשון
★ הכנסה נאה ★ עבודה קבועה
יתקבלו מועמדים בגיל 20–30 בעלי 12 שנות לימוד לפחות או רקע בנושא הגרפיקה.
נא לפנות בצירוף קורות חיים מלאות לאוסטם פרינטס בע"מ, המנור 8 תל־אביב 66558
על המבקשים להגיע ליעדם עד 10/10/87
– סודיות מובטחת –

לחברה העוסקת במוצרי טיפוח לשיער
דרושות

דיילות ומקדמות מכירה

ברשתות השיווק הגדולות באיזור ת"א.
הופעה נאה ונסיון בהמכירות הכרחיים
לפנות לגברת דבורה וגנר
טלפון 03-258977

למשרד אדריכלים
דרוש/ה
אדריכל/ית
בעל/ת נסיון רב
בעיצוב פנים
טל' 256354 268812

בענף היהלומים
דרושה
מוכרת
שעות עבודה 9.30 עד 17.00, אנגלית חובה, שפה נוספת יתרון, גיל מעל 28.
טלפון 03-257645
03-263419

לנדקים בע"מ
דרושים
1. **טבח ראשי**
למטבח המבשל כ-1000 ארוחות [illegible]
2. **מבשלות**
[illegible]
5 ימים בשבוע. מגורים [illegible]
3. **פועל ניקיון למטבח**
מגורים [illegible]
להתקשר להרצל שלמה טלפון 08-253555 [illegible] 381 בשעות 14.00-16.00.

צמפיון מוטורס (ישראל) בע"מ
יבואנים כלליים של פולקסווגן אודי
באגף השרות דרושים
1) מזכירה
הכישורים הדרושים:
נסיון בניהול משרד
הדפסה בעברית
רצוי ידע בשפה נוספת אנגלית או גרמנית.
2) פקיד תביעות אחריות
הכישורים הדרושים:
בעל רקע טכני
ידיעת השפה הגרמנית הכרחית
נא לפנות לגב' אהובה
טל. 03-785111

דרוש/ה במתודתקה
כתבנית
מעבד תמלילים מנוסה עברית אנגלית חצי משרה
תנאים טובים
טלפון 03-912139 אחרי 3 בערב.

למשרד אדריכלים בת"א
דרושה
מזכירה/פקידה
לשעות 08.00-16.00
5 ימים בשבוע
טל 03-219254

למשרד שמאי רכב
דרוש
שמאי
ת.ד. 50074 ת"א
מיקוד 61500

לחברה מסחרית
דרושה
מרכזנית
+ נסיון בהדפסה עברית/אנגלית
03-625261

גבור סברינה
למפעלנו ברמת החייל דרוש
עוזר/ת מחסנאי
לאחר שרות צבאי ובעל נסיון בעבודה במחסן ונצ"ב
★
מועמדים תושבי האזור יפנו לת.ד. 33250 תל-אביב, 64927, מח' כוח אדם.

המועצה האזורית עמק-חפר
לקרית החינוך ע"ש דוד בן גוריון – דרוש
פסיכולוג חינוכי
לחטיבה העליונה בחצי משרה.
★ דרישות המשרה: נסיון בעבודה עם מתבגרים ועם מערכת החינוך. (אפשרות להתמחות במסגרת מוסד מוכר כולל השתלמות).
בדבר פרטים נא לפנות עד תאריך 18.10.87 למדור כוח-אדם במועצה טל. 053-666771 או למר ידר יהושע טל. 053-687685.

לכתר פלסטיק [illegible]
דרושים
עובדים/ות
למחלקת הרכבה
למשמרת בוקר
תנאים טובים למתאימים
לפנות בטלפון: 03-839281 לשושנה

למושב כפר ויתקין
דרושות
עובדות לחממות פרחים
★ לתקופה אוקטובר 1987 - יוני 1988
★ מגורים במקום.
לפנות בטלפונים: 053-666316, 053-668817 – בבוקר
053-663422 – בערב

מ. מנדלבאום בע"מ
חברה ליבוא ושיווק
ציוד רפואי אופטלמי
טלפון: 03-336467/8
דרושים/ות
1. מנהל/ת חשבונות
סוג 2 עם ידע בהפעלת מחשב
6 ימים 8-13
לבקש את אורנה
2. שליח/ה
עם קטנוע
6 ימים 9-14
לבקש את צביה

למפעל בענף המתכת במרכז הארץ
דרוש
מנהל בחו"ל
לחרצה וניהול שלוחה של מפעל האם
המועמד יהיה בעל נסיון ניהולי, עצמאי, נמרץ ובעל יכולת לקבל החלטות
הכישורים הדרושים:
★ נסיון ניהולי 3 שנים לפחות
★ מהנדס מכירות/תעשיה וניהול
★ שליטה מלאה באנגלית.
נא לפנות בצרוף קורות חיים ממוספרות בכתב יד לת.ד. 16466 תל-אביב ל-773

אורט ישראל
המשרד הראשי ת"א
דרושה פקידה כתבנית
בעלת השכלה תיכונית.
רצוי ידע בעיבוד תמלילים
מועמדות מתאימות מתבקשות לפנות בכתב למחלקה הטכנית פדגוגית אורט ישראל ת.ד. 16087 ת"א 61160

דרושה
סוכנת
להפצת תכשירי אפיה באזור גוש דן.
★ ניסיון הכרחי.
★ בעלת רכב.
לתאום פגישה
טל. 03-485042

דרושים
חשמלאים עוזרים
באזור ת"א
לעבודה קבועה
טל' 03-217120

"צוות לעניין"
דרושים
צבעים ושיפוצניקים
קבלנים
תנאים טובים
052-574330 מ-20.00

לחברת ביטוח בת"א
דרוש/ה
מנהל חשבונות
עם נסיון
טל. 03-292836

ש.ח.פ. ישראלי בע"מ
דרושים
מפ"טים יוצאי חיל האוויר
באיזור המרכז
טל. 08-231165 מ-8.00 עד 16.00

למפעל בחולון
דרושים
קצבים
נא לפנות לגב' רבקה
טלפון: 03-5592446-7

בת 27
אקדמאית, מוכשרת ובעלת פוטנציאל בלתי מנוצל
מעוניינת בהצעות בתחום העסקי ללא השקעה
ת.ד. 17581 מיקוד 61171 ת"א

חברה מבוססת
מחפשת
טכנאי צנרת אינסטלציה
לעבודות ביצוע
טל. 03-625281

לאופנת-טל
חברה לייצור תכשיטים
דרושה
מזכירה רצינית
עם ידע בטיפוסי בהדפסה עברית/אנגלית והנה"ח
לטלפן רק אחה"צ 03/7514307/8
לקביעת ראיון

ללשכת רואי חשבון בישראל
דרוש
[illegible]
לתאום ראיון נא להתקשר לטל' 03/661114

לחברת ביטוח בחולון
דרוש/ה
פקיד/ת תביעות
עם נסיון
טל. 03-[illegible]

לחברה צעירה ודינמית
דרושים
אנשי מכירות
גיל: 25-35.
מגורים: גוש-דן.
רצוי רכב.
נסיון מוכח במכירות.
052-442867
052-911290

חוק הזדמנויות שווה בתעסוקה
תשמ"א 1981
לפי חוק זה אסור לסרב לקבל אדם לעבודה מחמת מינו או מחמת היותו נשוי או הורה, אלא אם אופיו או מהותו של התפקיד מונעים קבלתו של בן המין האחר לעבודה הנדונה. המעבידים צפויים לעונש על פי החוק.

דרוש סוכן
בעל ניסיון לשיווק הלבשה ספורטיבית
03-824536

אדריכל הנדסאי
עם נסיון 5 שנים
03-265029, 268796

לחברה בנקאית בת"א
דרושה
פקידה
במשרה מלאה
דייקנית, אחראית ויעילה, בעלת תעודת בגרות
לקביעת ראיון נא להתקשר 03-657857, 657356.

למשרד עורכי דין
בתל אביב
דרושות
1. **כתבנית עברית**
בעלת נסיון בעבודה על מעבד תמלילים מסוג "לגוי"
2. **מרכזנית**
(נדקס 60) לשעות אחר הצהרים.
נא להתקשר לטל. 03-5103232.

למוסד ציבורי ארצי
דרושה לעבודה מיידית
מזכירה
בלישכת המנכ"ל
הכישורים הדרושים: ★ השכלה תיכונית מלאה ★ ידע בהדפסה עברית/אנגלית עדיפות תינתן לבעלת נסיון קודם במזכירות
לקביעת ראיון נא לפנות בטל' 03-248261 (בבוקר).

משרד העבודה והרווחה — אורט ישראל
לפרוייקט הכשרה טכנולוגית
לחיילים משוחררים
דרוש
★ **מרכז קורס הכשרה לבוני כלים**
1) מהנדס או הנדסאי מכונות (10 שנים)
2) נסיון בהוראת מקצועות טכניים
3) עבודה מעשית בתכנון ו/או בנייה של כלי יצור (כלים, מתקנים, מדידים, מבלטים, ותבניות)
4) כושר ניהול צוות עובדים
5) שליטה בטכנולוגיות ייצור מתקדמות
★ **מדריך לבניית כלים ומדידים**
★ **מדריך לנושא אלקטרוארוזיה**
(עיבוד גיצי) בשיקוע וחוט
בעל ידע בבנייה של תבניות
(למתכת ולפלסטיק) ובבניית מבלטים
★ **מדריך לתיב"מ**
הדרכה עיונית ומעשית בנושאים של CAD-CAM
(חצי משרה)
★ **מדריך לביקורת טיב**
אבטחת איכות ומטלורגיה מעשית (חצי משרה)
● מקום העבודה: ירושלים
נא לפנות בכתב-יד בצרוף קורות חיים למנהל הטכני-פדגוגית אורט ישראל, ת.ד. 16087 תל-אביב (61160) עבור "פרוייקט הכשרה טכנולוגית"

וינשיי ישראל בע"מ
נגדים מדוייקים למערכות האלקטרוניות המחייבות אמינות מירבית
דרוש/ה
עובד/ת מחלקת כוח-אדם
התפקיד: קליטה ומיון של עובדות ייצור; קשר עם שירות התעסוקה ופעילויות במסגרת מחלקת כוח-אדם.
כישורים: השכלה ונסיון מתאימים.
מועמדים מתאימים יפנו בכתב בלבד בציון קורות-חיים ונסיון קודם למנהל כוח-אדם, רח' האומן 2, ת.ד. 2502, מיקוד 58125 חולון.
– סודיות מובטחת –
העיקרון שלנו - דיוק ואמינות!

שופר-סל
לסניפי גוש דן והמרכז
דרושים
★ **מנהלי סניפים**
– בעלי ניסיון ניהולי מוכח
– בעלי השכלה תיכונית מלאה לפחות
– יכולת להנעת צוות עובדים
★ **סגני מנהלי סניפים**
– בעלי השכלה תיכונית מלאה
– בעלי כושר ארגוני
מועמדים מתאימים מתבקשים לפנות בכתב יד בלבד אל: מחלקת כוח-אדם, שופרסל בע"מ, ת.ד. 84 פ"ת, מיקוד 49100.
סודיות מובטחת
מודעה זו מתייחסת לגברים ונשים כאחד.

למשרד נסיעות בתל-אביב
פקיד/ת נסיעות מורשה
3 שנות נסיון
03-343535

דרוש למפעל באלקטרוניקה
מהנדס אלקטרוניקה
[illegible]

למלון קרלטון תל אביב
(5 כוכבים)
מורד הירקון 10 ת"א
דרושים:
★ **טבחים**
★ **קופאי קבלה לילה**
משרה חלקית (פעמיים בשבוע) רצוי סטודנט
★ **מנהל/ת חשבונות**
סוג ב'
נא לפנות למחלקת כוח אדם 03-201467.

למפעל עבודות אלומיניום
דרוש
מסגר אלומיניום מקצועי
עם נסיון בהרכבה
בתנאים טובים
בפרטים לטלפן 03-984649 מ-12.00

---

inteRent
רשת בינלאומית להשכרת רכב
מופעלת בישראל ע"י צ'מפיון רנט-א-קאר
חברה בת ליבואני פולקסווגן אודי
בסניפנו בירושלים
דרוש/ה
דייל/ת השכרה
הכישורים הדרושים:
1) ידע מושלם בעברית ואנגלית (שפה נוספת יתרון)
2) רשיון נהיגה מעל שנה
3) לאחר שרות צבאי
4) יום עבודה מפוצל
★ המשרה אינה מתאימה לסטודנטים.
נא לפנות לטל. 02-232785, 02-234903.

אורט ישראל
דרושים
אשדוד
לבי"ס ימי וטכנולוגי אורט
רח' אורט טל' 08-521255/6
★ **מהנדס/הנדסאי אלקטרוניקה**
להוראה ולהדרכה
★ **מורה לפיסיקה**
אשקלון
לבי"ס תיכון טכני אורט
אפרידר, רח' אורט 11 טל' 051-33735
★ **מורה למחשבים**
רצוי בעל תואר מהנדס הנדסאי.
ידע בקובול, ניתוח מערכות, ארגון קבצים
(היקף ושעות עבודה – גמישים).
תל-אביב
למכללה הטכנולוגית אורט
ע"ש א. סינגלובסקי
דרך הטייסים 28. טל' 03-396171
★ **ספרנית**
(משרה חלקית)
★ ★ ★ ★ ★ ★
תל-אביב
למרכז עירוני אורט
לחינוך מקצועי יד שפירא
רח' נס לגויים 53
טל' 829704 .03-829147-8
★ **מורה ומרכז מגמת מכניקה**
★ **מורה לעברית**
(משרה חלקית)
★ **מורה לאנגלית**
(משרה חלקית)
★ **מורה למקצועות הטכניים:**
פרקי מכונות, טכנולוגיה ושרטוט
(משרה מלאה/חלקית).

לבית תוכנה דרושות:
פקידה
לאחר שירות צבאי, עם נסיון, ידיעת אנגלית ברמה טובה, לעבודה במשרה מלאה,
5 ימים בשבוע
פקידה
לאחר שירות צבאי, עם נסיון, ידיעת אנגלית ברמה טובה.
שעות עבודה: ימים ב'-ה' 14.30-19.30
יום ו' 7.30-13.00
לקביעת ראיון נא להתקשר 03-7513410/2

דרושה מזכירה
במשרה מלאה
לחברת יצוא בתל אביב
הדפסה עברית/אנגלית – הכרחית
לקביעת ראיון טל' 03-201444 - גילי

לרשת חנויות ארצית למוצרי טקסטיל בית
דרוש
מנהל חנות
לאזור ת"א
הכישורים הדרושים:
★ נסיון בניהול חנות בתחום טקסטיל בית
★ נסיון במכירה קימעונית/סיטונית
★ ניהול צוות עובדים
לפנות בכתב יד בצרוף קורות חיים לת.ד. 35217 ת"א מיקוד 61351 עבור מנהל חנות

מאגרי אנוש בע"מ
שרותי כח אדם
סניף אשקלון
בנין הדר רח' הרצל 20 טל. 051-26539
דרושים
★ **מנהל עבודה**
בעל תעודת טכנאי או הנדסאי מכונות או בעל תעודת הנדסה וניהול. נסיון מוכח של 3-5 שנים.
★ **מפעיל C.N.C**
בעל תעודה המתמחה בהדרוך C.N.C הרטוב. ואפשרי גם למתחילים.
★ **הנדסאי מכונות**
בעל ידע ונסיון בשרטוט עבוש, שליטה באנגלית, נכונות לעבודה בקשית.
★ **פיזיותרפיסט**
בעל תעודה המוכרת.
פתוח רצוף מ-08.00-18.00 טל. 051-26539.

חברה אמריקאית העוסקת בניהול חוות בקריביים
מחפשת
אגרונומים ישראליים צעירים
עם נסיון מעשי בשטח הגנת הצומח וגידול הירקות.
תקופת התקשרות שנה אחת עם אופציה להארכה.
שכר התחלתי 1000 דולר לחודש + מגורים ורכב.
אפשרות לקידום אחרי שנת עבודה ראשונה. עדיפות תינתן לרווקים או נשואים ללא ילדים. אפשרות תעסוקה לרעיה במידה ותמצא מתאימה. יציאה מיידית.
על המעוניינים לפנות אל P.O.BOX 6086
SANTURCE 00914-6086
PUERTO RICO
U.S.A.
בליווי צילומי תעודות אקדמאיות, המלצות, קורות חיים מלאות וצילום פרטי הדרכון.

יכין חברה חקלאית בע"מ
לבית אריזה באשקלון
דרוש/ה
עובד אחזקה
הכישורים הדרושים:
1. בוגר בי"ס מקצועי במגמת חשמל
2. בעל תעודת חשמלאי מוסמך
3. בעל ידע בעבודות מסגרות מיכנית
4. נסיון של שנתיים לפחות בעבודות אחזקה בתעשיה
המעוניינים יפנו בכתב יד לאגף כוח-אדם תל-אביב, ת.ד. 303
רק מועמדים מתאימים יענו"

"ל. מעביר לצרכן"
דרוש/ה
מנתח מערכות/ מתכנת בכיר
שולט בשפות RPG II, RPG III
מכיר על בוריה IBM מערכת 38
נסיון מוכח והמלצות חובה.
לראיון נא לפנות לאגף כוח אדם טל. 03-899641

למועצה מקומית גדולה בגוש דן
דרוש
מנהל מחלקת גביה
– המועמד יהיה בעל נסיון מוכח בניהול והפעלת מחלקת גביה ברשות מקומית והפעלת צוות עובדים.
– ידע במערכות מחשב ו/או הנהלת חשבונות – יתרון.
– מגורים בין ראשל"צ לבין נתניה.
– תנאים טובים למועמד המתאים.
לפנות בכתב יד לת.ד. 52627 ת"א מ. 67011
סודיות מובטחת

קופת חולים מכבי
רנטגנולוג/ית מומחה
לעבודה ברדיולוגיה אבחנתית
במשרה מלאה או חלקית.
מקום העבודה: במכון הקופה בחולון
לפרטים נא לפנות לעמוס: טל' 288342/4, 282365

למפעל בענף המתכת באזור תל-אביב
דרוש
איש אחזקה
לטיפול ואחזקה בציוד ומכונות קלה;
בניה ושיפור מערכי עבודה קיימים
הכישורים הדרושים:
★ נסיון שנתיים לפחות בעבודה דומה
★ ידע בהידראוליקה ופניאומטיקה
★ ידע בחשמל
★ רצוי בוגר בי"ס מקצועי במגמת מכניקה-מסגרות-חשמל
5 ימי עבודה בשבוע
תנאים טובים למתאימים
לקביעת ראיון טלפון: 03-830304

למחלקת פרסום ותערוכות של חברה בת"א
גרפיקאית
לתפקיד רב-גוני ומעניין.
לתאום ראיון טל' 03-5121759 אלי.

למפעל גדול בנאות-אליהו,
ראשון לציון, דרוש:
איש תחזוקה
לאחזקה ותפעול מכונות
ידע במסגרות יתרון
טל. לפנה"צ 03-9610931 ובערב 03-7519459

דרושה
פקידה
לאחר שירות צבאי למשרד מכירות בתל-אביב של מפעל תעשייתי [illegible]
לפנות בכתב תוך ציון נסיון קודם לת.ד. 21705 תל-אביב

מנהלי השלושה בע"מ
דרושים
נהגי אוטובוסים
עם נסיון
טלפון 052-81060
052-82981

לעיריית גבעתיים דרושה:
פקידת חשבונות
לקבלת קהל במחלקת הגביה – לעבודה מיידית.
דרישות המשרה: השכלה תיכונית ונסיון קודם.
לקביעת ראיון יש להתקשר לדליה טל. 325226

לאולמי "ארגמן" בחולון
דרושים
★ **מנהל מטבח**
10 שנות נסיון
★ **טבחים מעולים**
★ **קצין בטחון**
★ **מארחות נאות**
★ **מלצרים/ות מעולים/ות**
בעלי נסיון
★ **עובדי נקיון ומטבח**
נא לפנות לטל' 03-888774, 03-888856

מלם מערכות בע"מ
דרוש
סמנכ"ל משאבי אנוש וארגון
תאור התפקיד:
– יוזם ומציע מדיניות ותכניות פיתוח משאבי האנוש בחברה.
– אחראי להדרכה, לביצוע ולתאום תוכניות ארגון כוח-אדם.
– אחראי על האגפים: משאבי אנוש, ארגון, נכסים ורכישות.
– מנחה ומתאם את פעילות האגפים הכפופים לו.
– יוזם ומפעיל תוכניות לקידום הפעילות בתחום משאבי אנוש.
הכישורים הנדרשים:
– תואר ב.א., עדיפות לבעלי תואר שני וכן לבעלי ידע בתחום ניתוח מערכות.
– נסיון מעשי של 10 שנים ובכלל זה נסיון מעשי של 7 שנים בתחום משאבי אנוש ומינהל.
– כושר ניהול מו"מ ברמה גבוהה.
– שליטה מלאה בעברית ובאנגלית לרבות כושר ביטוי ברמה גבוהה.
כפיפות: למנכ"ל מלם
השכר: ייקבע עפ"י כישורי המועמד.
מועמדים העונים על הדרישות הנ"ל יפנו בכתב יד בצרוף קורות חיים ותעודות; על השכלה ונסיון אל: שרה קשת ת.ד. 13016 ירושלים 91130 בציון עבור "סמנכ"ל משאבי אנוש וארגון"
פרטים נוספים ניתן לקבל בטלפון: 02-383545

המחלקה הטכנית
חבר
■ **מהנדס/הנדסאי** תעשיה וניהול – נסיון הכנת תיקי ייצור לחלקים מדוייקים - ידע בעבוד שבבי – רצוי – באיזור ת"א.
■ **מכונאי/אחזקה** ידע במסגרות – נסיון מעל 5 שנים לאזור כ"ס ונתניה.
■ **משוחררי צה"ל** לעבודות ייצור באזורים פ"ת, כ"ס ור"ג.
■ **חרטים/כרסמים קונבנציונלים**, שנתיים נסיון – לאזור חולון, רמה"ש. (פרופיל 72 ומעלה).
■ **שרטט/ת מכונות** - התמחות בשרטוט צנרת ודוחים בפ"ת.
■ **מלחימות/מחווטות** מנוסות במעגלים מודפסים/כרטיסים. הסעות מפ"ת ונתניה – העבודה באזור ת"א.
■ **1300 ש"ח** למרכיבי אלומניום, ויטרינות, תריסים – נסיון מעל שנתיים לפרוייקט ממושך בפ"ת.
■ **הנדסאי/טכנאי** ייצור לתכנון ובקרה באזור פ"ת ובאזור ירושלים – שכר עדוד ותפ"י.
■ **מסגרים/רתכי CO2** מנוסים לפ"ת, ראשל"צ וכ"ס.
■ **נהג משאית** מעל 15 טון לכ"ס.
■ **מפעילי כרסומת CNC** (פנוק) לאזור חולון.
לעבוד בחבר - להרגיש בבית
חברה לשרותי כח אדם
ת"א, בן יהודה 100
טל: 03-221214, 241780
ירושלים: 02-234265 חיפה: 04-663944
שעות קבלה: 08.00-18.30

יום שלישי, ו' בתשרי תשמ"ח, 29 בספטמבר 1987

هكذا من الأصل

חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות

(אמיר רוזנבליט).– למרכז קשואן לגידול וטיפוח בעלי חיים, השייך לאוניברסיטת בן גוריון, היתה עדנה. הסוס „אריסטו מגנום", שייצג את המרכז בתצוגה השמינית של „עמותת הסוס הערבי בישראל" (בראשות השר חיים בר לב) שנערכה בראשון לציון, זכה בתואר אלוף ישראל הבוגר. „אריסטו מגנום", נצר לשושלת סוסים מכובדת, שזכתה בתחרויות יוקרתיות רבות בעבר, הגיע למרכז לפני כשנה מאריזונה לאחר שצבר לזכותו תוארים לא מעטים. לקראת התחרות נערכה לו סדרת אימוני „עמידות" בהדרכת המאמן גרי מאדלן, שבא במיוחד לשם כך מוירג'יניה ביץ', ארה"ב, לשהות של שבועיים. במהלך התחרות נלוותה אל הסוס פמליה מכובדת, שכללה את הווטרינרית של המרכז, ד"ר אולין טיבר, הסייס צחי סאלמונה ועוזרו עבד אבו רקייק. בעקבות ההישג האחרון של הסוס, זכה המרכז להכרה כמוקד חשוב לגידול ופיתוח הסוס הערבי בישראל. מרכז קשואן הוקם לפני שש שנים בהשראתו של הרברט קשואן מוירג'יניה ביץ', אשר חלם להחזיר עטרה ליושנה ולחדש את גידול וטיפוח הסוס הערבי בארץ ישראל, המוזכר עוד בימי שלמה המלך. במרכז יש כיום 11 סוסות, שהתקבלו כתרומה וסוס זכר אחד שהושאל לצורך הרבעה. במקום לומדים את תכונות הסוס הערבי ואת מידת הסתגלותו לתנאי המדבר, נבחנים תפקודיו הפיסיולוגיים ונערכות תצפיות על התנהגותו ואורח חייו. מנהל המרכז ד"ר אלן דגן אמר כי הוא מקווה שבשנים הקרובות יושגו כאן הישגים מרשימים בתחום המחקר ופיתוח הסוס הערבי.

בתמונה: צ'מג „אריסטו" בחצר אורוותו

ישראל ממשיכה לייבא פחם מדרא"פ – „הזול ביותר"

מאת יוסף מיכלסקי, סופר „דבר"

„אינני יודע על שום החלטת הממשלה האוסרת יבוא פחם מדרום אפריקה. ההחלטה האחרונה של הממשלה בנוגע ליחסים עם מדינה זו אינה אוסרת יבוא פחם", אמר אתמול בחיפה מנכ"ל חברת החשמל יצחק חופי אשר הדגיש שיבוא זה נעשה באמצעות החברה הממשלתית לפחם.

חופי מסר שישראל מיבאת שלושה מיליון טונה פחם בשנה מדרום אפריקה ומחירי פחם זה הם הזולים ביותר.

אשר לתחנת הכוח הפחמית הדרושה, שתוקם אחרי השלמת בניית התחנה ליד אשקלון, הסביר שגם אם יתנו לחברת החשמל כל האישורים לבניית היחידות 4 ו־3 של התחנה המתוכננת בצפון, תופעל הראשונה בהן ב־1996 כלומר בעבור חמש שנים אחרי הפעלת התחנה באשקלון, ובהתחשב בעליה התלולה בצריכת החשמל, לא יהיה מנוס מרכישה והפעלה, בתקופה ביניים זו עד 1996, אמצעי ייצור חשמל מאולתרים ויקרים כטורבינות גז וחלופות אחרות שסיבן בודקים כיום.

מתן השירותים לתחנה הצפונית מתעכב בגלל סיבות שונות, ביניהן סקרי איכות הסביבה.

בתשובה לשאלת סופר „דבר" אמר חופי כי „אם יחייבו אותנו להתקין קולטנים למניעת זיהום אוויר בכל התחנות החדשות ולא רק בחיפה, נבנה את התחנה בחיפה. אם יחייבו אותנו להתקין אותם רק בתחנה המתוכננת בחיפה, נבנה את היחידות 4 ו־3 הצפוניות באתר התחנה „מאור דוד" בחדרה. התקנת הקולטנים והפעלתם תייקר את עלות התחנה ב־400 מיליון דולר".

מצפים ל־30,000 איש ב„הפנינג השלום" של תושבי הנגב בשדרות

מאת דני צדקוני סופר „דבר" בדרום

ראשי עיריות המועצות בדרום, מזכירי מועצות פועלים ונציגות נעמ"ת, שיזמו את הפנינג „הנגב שער לשלום" בסוכות בשדרות, הבהירו אתמול שהיוזמה לעריכתו היא מקומית ועל־מפלגתית. המטרה, אמר ראש מועצת שדרות עמיר פרץ, „ליצור אווירה שבה כמיהת העם לשלום תטע את האומץ במנהיגים לקבל החלטות שיקרבו אותו".

במסיבת עיתונאים במועצה האזורית שער הנגב אמר עוד פרץ כי „המנהיגים מכל המפלגות זקוקים היום לחיזוק שיבוא מלמטה, מהציבור, שיתן את הדחיפה למעלה". ראש עיריית אשדוד אריה אזולאי אמר כי „הנגב שער לשלום" אינו עוד סיסמה אלא מציאות גיאוגרפית־חברתית שבה, באיזור זה, עובר גבול שלום עם מדינה ערבית. הוא אמר שהאירוע הוא „מעל למתחים המפלגתיים, העדתיים, בין דתיים לחילוניים".

ראש מועצת קריית מלאכי יוסי ונונו אמר שיש להחזיר את הכמיהה לשלום לקונצנזוס הלאומי והביע את דאגתו על שהופכים את השלום למלת גנאי מאחר שדמגוגיה זו הרסנית ומתקבלת בנפש הנוער הילדים.

ראש עיריית אשקלון אלי דיין אמר כי הוא סבור שדווקא בימים אלה כשמתגבר הטרור, יש לאחד את כל הכוחות להשגת פתרון מדיני. לדבריו עיירות הפיתוח יכולות להוות מנוף בכיוון זה.

זהבה כהן מנעמ"ת אמרה שאין להסתיר את העובדה שהנוער והאירוע הם בני עדות המזרח. נפסה הסטיגמה כאילו הם מתנגדים לשלום, יש להבליט את יחומם.

מזכיר מועצת פועלי אופקים מסריה אילוז אמר כי פועלי האיזור יקחו חלק באירוע. דילי גפני מהמרכז לשלום הדגיש שהיוזמה לעריכת אירוע על־מפלגתי, זה היא מהאיזור ולכן לא ישאו דברים אישים שאינם משתייכים למנהיגות המקומית.

עמיר פרץ אמר כי ראש עיריית קריית גת ברים וראש מועצת נתיבות עבו (השניים הם ראשי רשויות יחידים בדרום המשתייכים לליכוד) הודיעו על תמיכתם באירוע שיסתיים בעצרת המונים שבה יופיע פרס.

בחלק האמנותי יופיעו הזמר אבריקי מסיאס, להקת משינה, שהדבריה שיר לאירוע „פנים אל השלום". כן יופיעו יהודה פוליקר, אהוד בנאי והפליטים, שושנה דמארי, אריק לביא, מירי אלוני, שלמה בר והברירה הטבעית, הזמרת הערביה אמאל מוקום ואחרים. ינחו השחקנים יוסי שילוח, מכבים והדי ומחמוד בוקרי.

חרף היותו חשוד בפלילים מנהל יו"ר ארגון עובדי עת"א את המו"מ

מאת נתן רועי, סופר „דבר" בתל־אביב

אריה ניצן, יו"ר ארגון עובדי עיריית תל אביב, מנהל את המו"מ של נהגי התברואה למרות שנחשד במעשים פליליים ותיק החקירה שלו נמצא בפרקליטות עם המלצת המשטרה להעמידו למשפט.

ניצן נחשד בעבירות שוחד ומעשים מגונים, אך למרות זאת לא הושעה מתפקידו. לאחר סיום חופשה קצרה שב לעבודה והחל לנהל את המו"מ בשם ארגון עובדי העירייה. אתמול עשה זאת עם ראש העירייה שלמה להט.

אתמול נמסר כי נהגי התברואה יפסקו צעדים רק ב־1 באוקטובר עם סיום תקופת הצינון אחרי ההכרזה על הסכסוך. בינתיים נערמים מצבורי זבל בכל העיר.

מן העירייה נמסר כי מעמדו של ניצן נקבע על ידי ארגון העובדים וכי כל עוד הוא נמצא בעמדה רשמית זו, מוכנה העירייה לנהל איתו מו"מ כנציג העובדים.

6,000 נוצרים מעשרות מדינות – בעצרת סוכות

מאת דויד מרשיוב, סופר „דבר" לענייני תיירות

כ־6000 נוצרים מעשרות מדינות ישתתפו בעצרת חג הסוכות שמארגנת „השגרירות הנוצרית הבינלאומית" בירושלים בחג הסוכות השנה. יהיה זה אירוע ראשון במסגרת האירועים שמארגנת השגרירות הנוצרית לרגל שנת ה־40.

במסיבת עיתונאים אתמול בבית סוקולוב בתל־אביב מסר ר"ר יוהאן לוקהוף וויליאם ונדרהובן מ„השגרירות" כי במהלך העצרת תתקיים תהלוכה של אלפי הצליינים שיצעדו ברחובות ירושלים כשבידיהם כפות תמרים.

אירוע אחר בו יטלו חלק הוא קונגרס נוצרי־ציוני בירושלים באפריל השנה בבנייני האומה. במסגרתו יקימו הצליינים מצעד ברחובות תל אביב.

ונדרהובן סיפר כי הצליינים חוזרים לארצותיהם והם משמשים שגרירי רצון טוב של ישראל ומדווחים בלווית שיקופיות את רשמיהם מישראל בכנסיותיהם.

„השגרירות הנוצרית" פועלת בישראל שבע שנים ואחד מיעדיה הוא לשכנע נוצרים אוהדים, ארגונים וכנסיות בעולם לפעול רבה למען המדינה היהודית.

הצגת יוסף מונדי פותחת עונת התיאטרון בחיפה

מאת אריאלה ראובני, סופרת „דבר"

המחזה „הלילות העליזים של פנקפרט" מאת יוסף מונדי ובבימויו יפתח הערב את עונת התיאטרון החדשה בחיפה.

המחזה עורר סערה עוד לפני הצגתו עקב סירובה של השחקנית עפרה וינגרטן, מסיבות מצפוניות לטענתה, לגלם בו את התפקיד הנשי הראשי והחלטתה של הנהלת התיאטרון להשעותה בשל כך.

ועדת הבירור בראשותו של יעקב אגמון, שנבחרה לפני כחודשיים לבדוק את הסכסוך בין וינגרטן להנהלת התיאטרון, עוד לא השלימה את עבודתה אחרי שיחה עם שני הצדדים. באחרונה הוחלט לקיים ביום ששי הבא ישיבת עימות ביניהם בנוכחות חברי הוועדה ואחריה יתקבלו ככל הנראה המסקנות.

עזתי מחפש את בנו

מאת דני צדקוני, סופר „דבר" בדרום

יוסף זרוק, עוכר עזתי במינהל האזרחי ברצועה, מודאג לגורל בנו איהב (19) שיצא ב־10 באוגוסט לעבוד בישראל ומאז לא חזר.

בעלי נגריית „המרכב" ברחוב המסביר 9 בחולון אמרו כי בתאריך זה הופיע איהב לעבודה אך אחרי יומיים לא שב.

האב פנה לצבא ולמשטרה אך שם לא היה מידע כלשהו. האב מבקש ממי שיודע עליו להתקשר לבתו ולאל אל אודם, טלפון 866321 בעזה.

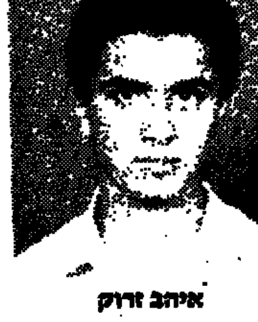

איהב זרוק

תושב יפו חשוד בפריצה לביכ"נ

מאת נתן רועי, סופר „דבר" לענייני משטרה

בלשי משטרת מחוז תל אביב עצרו אתמול תושב יפו בן 19 כחשוד בפריצה לבית הכנסת „שלמה" ברחוב תרשיש 33 ביפו בראש השנה.

כזכור נתבצעה בערב החג פריצה לבית הכנסת ונגנבו שופר, שני שעוני קיר ושלוש קופות צדקה.

פרופ' גאגין „זורע העננים" הובא למנוחות

מאת סופר „דבר" בירושלים

פרופ' אברהם גאגין (54), מחלוצי זריעת העננים להגברת הגשם, הובא שלשום למנוחות בירושלים.

פרופ' גאגין היה פרופסור לפיסיקה של העננים והגשם, ופרופסור חבר במדעי האטמוספירה באוניברסיטה העברית. מחקריו המדעיים התמקדו בחקר התפתחות העננים וקביעת התנאים הפיסיקליים האופטימליים ליצירת מרכזי התעבות של טיפות ובגבישי קרח בענן.

בעקבות מחקרים אלה ניתן היה לקבוע את הגבהים, שבהם תהיה לזריעת העננים ביודיד הכסף יעילות מירבית. לתרומתו זו היה הד בינלאומי נרחב והוא הוזמן למרכזי מחקר בעולם כדי לייעץ ביישום שיטתו להגברת הגשם.

הניח אשה ושני בנים.

צריכת החשמל גדלה ב־6.4%; „סימן מעודד לראשית צמיחה"

מאת יוסף מיכלסקי, סופר „דבר"

צריכת החשמל ב־1986/87 גדלה ב־6.4 אחוזים, כמעט כפליים לעומת השנה הקודמת ואילו קצב הגידול במחצית הראשונה של 1987/88 מתבטא בכ־10 אחוז, שיעור גידול שאינו זכור מאז חל משבר האנרגיה במחצית שנות ה־70.

העליה בצריכה מסחרית־ציבורית ובצריכה ביתית הסתכמה ב־16 אחוז לכל אחד משני הסקטורים – תוצאה של הגידול ברמת החיים ופתיחת בתי עסק כגון חניונים ומרכזי קניות גדולים העובדים גם בלילות. העליה בצריכת החשמל לתעשייה הסתכמה אשתקד והשנה ב־6.4 אחוזים כאמור ויש לראות בכך סימנים מעודדים לראשיתה של צמיחה במשק.

דברים אלה מסרו אתמול במסיבת עיתונאים בחיפה מנכ"ל חברת החשמל יצחק חופי ומנהל המחלקה לסטטיסטיקה וחקר שווקים בחברה שמואל ריטן. חופי הדגיש כי למרות העליה התלולה בצריכה ביתית, רחוקה ישראל מרחק רב מרמת צריכת החשמל הביתית בארצות המערב המפותחות, מחושב של צריכה לגולגולת. הצריכה לגולגולת כאן היא 2450 קוט"ש בעוד שבבריטניה היא 4238 קוט"ש ובארה"ב כ־12,000 קוט"ש.

10 אחוז מכלל אוכלוסית צרכני החשמל בעלי הרמה הנמוכה ביותר צורכים רק 1.4 אחוזים מכלל הצריכה הביתית (בממוצע 427 קוט"ש) ואילו 10 אחוז מצרכני החשמל מהרמה הגבוהה ביותר צורכים 24.4 אחוז מהצריכה הביתית (7438 קוט"ש) למשפחה לשנה. אם ב־1976 היה חלקו של החשמל 18.6 אחוז מכלל שימושי האנרגיה במשק, ב־1987 היווה חלקו של החשמל 22.1 אחוז ויש לזקוף זאת על חשבון הירידה במחירי החשמל, התייעלות והעליה ברמת החיים.

חופי הדגיש שעקב הגידול בצריכת החשמל שהקדים את התחזית בשנתיים, תהיה החברה לחוצה בכושר האספקה עד להפעלת היחידה הראשונה בתחנה ליד אשקלון בסתיו 1989, אולם הוא הביע תקוותו שהחברה תעמוד בכך. לדבריו הגיעה החברה לקצה גבול כושר הטרנספורמציה במקומות שונים בארץ כגון במרכז תל אביב וקבל על כך שבשל סחבת של רשויות שונות אין מעמידים לרשות החברה שטחים להקמת תחנות טרנספורמציה. הטיפול בנושא באיזור רמת השרון נמשך 14 שנה וטרם הושלם.

על החברה מופעל גם לחץ הצרכנים, רוכשי מכשור חשמלי לשימוש ביתי להגדיל את מספר החיבורים בבתיהם והיא מתקשה לעמוד בכך. בתשובה לשאלות הכתבים אמר חופי כי החברה תסיים עד דצמבר את תחנת התשתית הדרושה לשילוב ברשת שלה את השכונות היהודיות בירושלים אם יחוקקו חוקים שמכוחם תועבר אספקת החשמל לשכונות אלה מחברת החשמל המזרח ירושלמית לחברת החשמל הישראלית.

שיבושי־מים בת"א עד מחר

ועקב תקלה במגוף ראשי יחולו היום שיבושים באספקת המים בתל אביב. התיקונים יסתיימו, כמקווה, מחר בבוקר.

מתנול – מינואר

(ע.) – ועדת הפנים של הכנסת החליטה אתמול על הוספת מתנול לדלק אוקטן 96 בכל הארץ החל בינואר 1988.

★ אנה זלוטובקי (39) עליה נמסר אתמול כי היא נעדרת יותר משבועיים מבית החולים שער מנשה שם היא מאושפזת נמצאה עוד באותו ערב בריאה ושלמה בבית שאן. אשה, תושבת העיירה, ששמעה על כך ב„מבט", הודיעה למשטרה כי אנה מתגוררת ליד ביתה בחברת צעיר מקומי שאף הוא, כך התברר, מאושפז בשער מנשה. היא הוחזרה לבית החולים.

★ קצין הביטחון של מתקן „חלקה" על הקרח בקריית מוצקין נדקר שלשום בלילה בסכין בגבו במהלך ויכוח שפרץ בינו לבין צעיר העובד בקרבת מקום. אין חשש לחייו.

הטור השבועי

משלחת הסתדרות הגימלאים נפגשה עם הוועדה בראשות פרופ' א. ששינסקי

משלחת מטעם הסתדרות הגימלאים בראשותו של אריאל אברהמוביץ נפגשה לפני ראש השנה עם הוועדה לרפורמה במס הכנסה. חברי המשלחת עמדו על מצבם הכלכלי הקשה של רב הפנסיונרים והביעו את התנגדותם לשינויים שיכבידו עוד יותר על הגימלאים. בתזכיר שנמסר לחברי הוועדה נאמר בין היתר:

1) הערות כלליות ורקע לעמדתנו

עוד קודם כל באופן כללי כי מערכת הפנסיות הקיימת בארץ היא משובשת ומעוותת לרעת מקבלי הפנסיות וזאת מכמה סיבות:

א. ההפרשות לפנסיות אינן כוללות חלק משמעותי מרכיבי השכר. מסיבה זו מקבלים פנסיונרים בעלי ותק מקסימלי בעבודה, במקום 70% משכרם רק 40%-45% משכרם כפנסיה. בעלי ותק קטן יותר מקבלים באופן יחסי.

ב. שיטות העדכון המקובלות של הפנסיות, הן המוצמדות והן התקציביות, גורמות לשחיקת הגימלאות עם עליית הוותק של הפנסיונר.

ג. תשלומי הביטוח הלאומי מפגרים אחרי הקבוע בחוק ובמשך שנים רבות משלמים לזכאי קצבאות הזיקנה, בשיעור משמעותי פחות מ־16% מן השכר הממוצע במשק לבודד ופחות מ־24% לזוג.

העובדות הנ"ל גרמו לכך, שרוב גדול של הגימלאים נמצא בדרגות הנמוכות ביותר של התפלגות ההכנסות.

כתוצאה מכל אלה, נמצאים רבים מהפנסיונרים במצב כלכלי קשה והתמרמרותם על הקיפוח מצד הממסד רבה. התמרמרות מוצדקת זו היא גם נחלתם של אנשים, שמילאו תפקידים בכירים ומרכזיים בעבר, אשר הירידה ברמת חייהם מכבידה ומכאיבה.

כל המאמצים לשפר את מצבם הכלכלי של הגימלאים בשנים האחרונות נכשלו.

מן האמור לעיל, מובן שכל פגיעה נוספת במצב הגימלאים, תיתקל בהתנגדות נמרצת.

2) הערותינו להצעות ספציפיות שהועלו

הרעיונות שהושמעו בעבר (מחוגי האוצר) להרחיב את בסיס המס, גם על חשבון מקבלי קיצבאות הזיקנה מן הביטוח הלאומי, ע"י הטלת מס על סכומים אלה ולהקטין את הפטור בשיעור 35% על פנסיות, נוגדים את הכללים של צדק סוציאלי, הגינות ואף את ההגיון בהתחשב בנימוקים הבאים:

א. קצבאות זיקנה ושאירים

1) קצבאות הזיקנה והשאירים שמשלם לזכאים המוסד לביטוח הלאומי ממומנות מכספים שהצטברו מכספי עובדים ומתשלומי מעסיקים עבור עובדיהם. מכספי העובדים נגבה כבר מס הכנסה. לגבות פעמיים מס הכנסה מאותה הכנסה, נחשב בעולם הנאור למעשה פסול. האם יש „לזכות" דווקא את מקבלי קצבאות הזיקנה והשאירים במעשה פסול זה?

2) אין כל הצדקה להפלות בין כספי החסכונות שנועדו לקצבאות הזיקנה והשאירים, לבין החסכון בקופות הגמל, ביטוח מנהלים בבנקים אשר אינם חייבים במס.

3) אין כל הצדקה לגבות מס ממקבלי קצבאות זיקנה ושאירים בטענה להפחית מס מנישומים אחרים.

ב. הפטור של 35% על הפנסיות

1) הטענה כי לא צריך להעניק הנחה במס לפנסיונרים „עשירים" היא מופרכת מיסודה, כי הפטור של 35% הוא עד לרמה של – 1,510. ש"ח לחודש (במועד תזכיר זה). על סכומים נוספים משלם הפנסיונר מס רגיל. מיותר להזכיר כי פנסיונרים בדרגות שכר גבוהות ובינוניות יורדים ברמת חייהם באופן משמעותי בעוברם ממעמד של שכירים למעמד של גימלאים.

2) חלק מסכומי הפנסיה הוא על חשבון פיצויי פיטורין. החוק פוטר, כידוע, את המעסיק מתשלום פיצויי פטורין לפורש לפנסיה. פיצויי הפיטורין פטורים בדרך כלל מתשלום מס הכנסה. מה ההצדקה לשחרר את מקבלי פיצויי הפיטורין מתשלום מס הכנסה, אולם לגבות מס כאשר הכספים משולמים במסגרת הפנסיה?

* * *

האוניברסיטה הפתוחה – ההרשמה ללימודים נמשכת עוד ימים מספר. המעוניינים להירשם יפנו בהקדם למרכז הסתדרות הגימלאים רח' ארלוזורוב 93 בת"א, הוועד הפועל חדר 407 לחברה רחל מירסקי.

ההסכם הקיבוצי והגימלאים – פרטי הסעיפים הנוגעים לגימלאים בהסכם הקיבוצי יפורסמו בשבוע הבא.

בסניפים:

חיפה: – ברוממה התשנה נפגש היו"ר יוסף בלושטין ב־16 בספטמבר ש.ז. לשיחה על בעיות הגימלאים. הינחתה הח' רחל צורי. ב־20 בספטמבר ש.ז. התקיים כנס של ותיקי התנועה בקריית־מוצקין בהשתתפות הח' ירוחם משל יו"ר ותיקי התנועה. ברכו צבי פישמן, עמרם מיץ, – מזכיר המפלגה, אלבים פרץ – מזכיר מועצת הפועלים, מרדכי זילברשטין – מזכיר ותיקי התנועה. הינחה יומן שרגא. לפי המנהג הקיים, חולק גם השנה שי לחולים, בבתי אבות ולסיעודיים הרתוקים בבתיהם. החלוקה בעזרת הסתדרות הגימלאים, משען, נעמ"ת – על־ידי צעירים מבתי־ספר תיכוניים. יזם מפעל מבורך זה יעקב פינגולד – מרכז משען בחיפה. חולקו 2,500 מנות.

20.9.87 – התקיים בבית־אבות של משען על הר הכרמל מפגש לקראת השנה החדשה – בו הירצה הח' י. בלושטין על בעיות הגימלאים. הינחה הח' פגל מנהל הבית. ב־21.9.87 התקיים כנס של גימלאי בנק הפועלים. הירצו מנהלי הבנקים במחוז חיפה משה צבריה, ר. לשצ'ינסקי ויוסף בלושטין. הינחה הח' חיים מושקין – יו"ר גימלאי בנק הפועלים.

תל־אביב: – ב־20.9.87 ביקרו כ־100 חברים מפעילי הסתדרות הגימלאים ברמת הגולן. הדריכו החברים: אין ליס – יו"ר מועצת ישובי הגולן, יעיש – מזכיר מועצת הפועלים והח' ויצמן ממועצת ישובי הגולן. התארחו גם במפקדה הצבאית של הגולן. החברים: אברהם סגל, עזריאל ברקצבן, בנימין צור והוד מאירי – הביעו לפעול למען פיתוח הישובים בגולן.

בארגון גימלאי קרן הגימלאות המרכזית – ב־16.9.87 התקיימה אסיפה כללית ראשונה של עמותת הקרן לעזרה הדדית. הח' משה ברסל נבחר יו"ר האסיפה והח' שמואל גרביה מסר דו"ח. לאחר דיון מקיף נבחר ועד בן 7 חברים וועדת בקורת של 3 חברים. לאחר דיון סוכם להוציא עלון מידע קבוע שיישלח לחברים יחד עם תלוש הקיצבה. הוטל על הח' י. גדעוני להביא הצעה לאישור המזכירות.

מרכז הפרישה המתוכננת – ערב עיון לציון עשור למרכז, עסק בנושא האדם בגימלאות וההכנה לקראתה. צוינה הופעת ספרו של הח' מרדכי הורביץ „להזדקן בכבוד". ברכו החברים: א. אברהמוביץ, א. אורון, ש. תנעמי, שולמית. אור, י. שילון (מקפת), ר. אבל (טניב), א. קורנצר (מבטחים). השיב למברכים הח' מרדכי הורביץ. הינחה הח' שמעון אביאזר. הרצאת אורח היתה של לאורה עקבי מאוניברסיטת ת"א.

הידוע הממנה בדבר קיום צוואה

להווי ידוע כי הוגשה לבית המשפט בקשה למתן צו לקיום צוואה הר"מ: – תיק מס' 171/87 צוואה המנוח: פאיז נסיף פארס ז"ל נפטר 15.10.86.

המבקש: מוניר פאיז פארס כפר חורפש 25155.

כל המתנגד לבקשה הנ"ל יגיש תוך 15 יום מפרסום הודעה זו את טעמי התנגדותו, שאם לא כן יתן בית הדין צו כמבוקש בעניין.

שיחי נעים הגר
קאדי מרהב בית הדין הדרוזי בחיפה
רשות העלון

קבלת מודעות 24 שעות בדחוף
מודעות משפחתיות דחופות
וכל יתר סוגי המודעות ל:
הלוח הכללי
דבר
מתקבלות 24 שעות ביממה
ב' דחוף דיזנגוף
רח' דיזנגוף 118
(מול כסית)
טל' 239952 248518

לחברינו יפה ורחמים צלח
ברכות מזל טוב בהגיע
בנכם אודן למצוות
בית „דבר"

מזכיר ועובדי
מועצת פועלי שפרעם
מברכים את
הח' סנדלר שמואל
מזכיר ועד פעולי מחצבת שפרעם
שנבחר למזכיר הועד הארצי של פועלי מחצבות אבן וסיד.
ומאחלים לו המשך עבודה פוריה והצלחה בתפקידו למען שיפור תנאי עבודתם של פועלי אבן וסיד.

בכבוד רב
חליל משיעל
מזכיר מועצה פועלי שפרעם

המכללה למינהל
מיסודה של הסתדרות הפקידים
שולחת
ברכה נאמנה
להבר ישראל קיסר
מזכ"ל ההסתדרות
לחברי הועדה המרכזת
למשה בית דגן
מזכיר הסתדרות הפקידים
להנהלה הארצית של
המיכללה למינהל
למועצת פועלי ירושלים
ולכל בית ישראל
שנה טובה ומבורכת
שנת יצירה וביטחון
שנת צמיחה ופריון

צבי רוזן
יו"ר הועד המנהל

משה ויס
מנהל המכללה

חוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה „לודים"

בהתאם לסעיף 149 (1) לחוק ניתנת בזה הודעה שהוגשה בקשה להיתר בגוש 4838 חלקה מגרש 182 במושב כרמי יוסף.

מהות הבקשה: ליתן אישור לשימוש חורג להקלה בשטח כסוי קרקע של הקמת בית בגודים 220 במ"ר במקום 200 ממ"ר המותר.

כל בעל קרקע או בנין או מחזיק בהם, הרואה עצמו נפגע כתוצאה מאישור הבקשה הנ"ל, יוכל להגיש את התנגדותו המנומקת תוך שבועיים מיום פרסום זה לועדה המקומית „לודים" בציון כתובתו המדויקת.

את תוכן הבקשה אפשר לראות במשרדי הועדה ברמלה.

יו"ר הועדה המקומית
לתכנון ובניה „לודים"

חוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אישור להקלה לחריגה 10% קו בנין צדדי ואחורי והקלה בתכנית העיצוב 1680 לענין מיקום הקולטים ברחוב אוסישקין מס 22־24 גוש 6963 חלקה 54, 53 תיק בנין 024־022־202/3. בקשה מס' 870820.

בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם קיים לו התנגדות להוצאת היתר/אשור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן־גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדויקת והטלפון.

ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. בבמי
סגן ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

לרואה חשבון
יזהר ראובני ומשפחתו
משתתפים בצערכם הכבד
בהלקח מכם
האם ז"ל
לשכת המהנדסים,
האדריכלים והאקדמאים
במקצועות הטכנולוגיים
בישראל

לבת שבע שוורץ
והמשפחה
משתתפים באבל במות האם
מיכל מאיר ז"ל
בית רביבים

לגילוי המצבה של
דינה בן־דרור ז"ל
נעלה לקברה בכפר יחזקאל ביום חמישי
ח' בתשרי תשמ"ח 1.10.87 בשעה 15.00
המשפחה

למשפחת גלעד ולבית דפנה
אתכם באבל על מות
ישראל גלעד
חבריו מ„למרחב" וב„דבר"

ביום הזכרון ה־39 לנפילת בננו
זכריה ברנד ז"ל
נעלה לקברו ונתייחד עם זכרו בבית הקברות במשמר הנגב מחר, יום ד' 30.9.87 בשעה 11.30.
המשפחה
ממושב נטעים

במלאת שלושים לפטירת יקירתנו
פנינה אהרונוביץ ז"ל
נעלה למקום מנוחתה בבית העלמין
בשכונת בן ציון בנתניה
להתייחדות עם זכרה וגילוי המצבה
ביום חמישי ח' בתשרי תשמ"ח, 1.10.87 בשעה 15.30.
אוטובוס להסעת המשתתפים מביתנו
ברח' דוד המלך 21 נתניה בשעה 15.00
המשפחה

צמיחה – סטטיסטיקה ומציאות

מגייסים הון להחזר חובות, לא להשקעה בתעשייה

מאת מוריה אבימלך

ערב ראש השנה שאל „מעריב" כלכלנים ואנשי משק „האם יש צמיחה?"

מתוצאות המישאל עולה תמונה מעניינת: כלכלנים בממשלה ובאוניברסיטה סבורים שיש צמיחה, מנהלי חברות סבורים שאין צמיחה. מנכ"ל כלל־תעשיות עמוס מרחיים ומנכ"ל החברה לישראל אהרון דלר, היושבים ליד דופק הפעילות הכלכלית במשק, ממאנים לפרש את הנתונים של האוצר ובנק ישראל כאילו הצמיחה המיוחלת קורמת עור וגידים.

הדוחות הכספיים שפרסמו לאחרונה כלל־תעשיות וקבוצת כלל נותנים חלק מהתשובה.

כלל־תעשיות בצעה בשנתיים האחרונות התייעלות מקיפה בכל חברה וחברה בקבוצה ולא נרתעה מפטורי עובדים והצמרות תוספות שכר ליכלת המפעל הבודד. החברות הנמנות על קבוצת כלל נהנות מכמה יתרונות שאין לחברות אחרות: מחיר הון נמוך מהמקובל בתעשייה ונחישות של ההנהלה, בכל הדרגים, לבצע גם את אותם קטעים בתכנית הבראה הזוכים לביקורת של הפוליטיקאים. למרות זאת, ולמרות השיפור ברווחיות הפעילות התעשייתית של כלל, שיעור התשואה להון המושקע בתעשייה נמוך. הרווח על המחזור עמד במחצית הראשונה של 1987 על 1.6%. התשובה של כלל להתפתחות זו היא צימצום ההשקעה הן במיבנים ובציוד והן במחקר ופיתוח, בהשוואה לשנה קודמת.

גם בחברות המגייסות הון בבורסה לא נמצא את הצמיחה האבודה. חלק גדול מההנפקות שבוצעו לאחרונה נועדו להחזיר חובות לבנקים, להחליף הלוואות בעלים וכיוצ'. הנפקות אחרות נועדו להון חוזר למימון לפעילות פיננסיות ולמימון הרחבת פעילות מסחרית.

התעשייה הצבאית תתמודד במכרז אמריקאי ליצור טיל מונחה

מאת דני גוב

הממשל האמריקאי המפרסם את מכרזי ה־CBD אומר, כי התעשייה הצבאית הישראלית וקונצרן "ברנסוויק" הן שני הגורמים היחידים המסוגלים להתמודד במרכז של הממשל האמריקאי ליצור טיל מונחה שהיקפו 100 מיליון דולר.

מחברת "עורק רשת זהב", העוסקת באחזור מידע והוצאו אלקטרוני נמסר, כי בעיון במכרזי הממשל המתקבלים במחשביה מדי יום עולה, כי הממשל פרסם מכרז ליצור טיל מונחה המתבייית על מכשירי מכ"ם, שהיקפו כאמור 100 מיליון דולר. בהצעת המכרז נרשם בברור, כי רק קונצרן ברנסוויק והתעשייה הצבאית הישראלית עומדים בקריטריונים של המכרז המוצע והם בעלי הכישורים לבצע את הדרישות, שהוגדרו על ידי מפקדת חיל הים האמריקאי.

המכרז ליצור הטיל נמסר על ידי רשות חיל הים האמריקאי והוא פורסם ברחבי העולם. דרך שרות המכרזים האמריקאי המיוצג בישראל על ידי עורק רשת זהב.

אלביט מבצעת רה־ארגון מקיף

הוקמו מרכזי רווח נפרדים לקווי מוצרים ● הוקם מרכז לפיתוח חלופות לביא ● שישה מחברי הנהלה החליפו תפקידים. גיל: תורחב הפעילות. לייצוא ולתחומים אזרחיים ופרה־צבאיים

יאיר רבינוביץ: השקעה

מאת סופרת „דבר"

„אלביט החליטה על ביצוע היערכות פנימית חדשה של החברה לרענון הארגון, התאמת החברה לתנאים המשתנים של השוק ולביטול פרוייקט הלביא" כך מסר נשיא החברה עמנואל גיל.

ההיערכות החדשה, הכוללת גם שינויים פרסונליים באיוש התפקידים הבכירים ב„אלביט" תיכנס לתקופה ביום חמישי השבוע, 1 באוקטובר 1987.

בבסיס ההיערכות החדשה עומד העיקרון של שימור הריכוזיות בתחומי ההנדסה ייצור ואבטחת איכות וביזור הכוונת השיווקים והעיסקיים לכיוון מגזרי השוק. על־פי תפיסה זו הוקמו ב„אלביט" חטיבות תפעול מרכזיות לניצול המשאבים הטכנולוגיים. מרכזי רווח נפרדים לקווי המוצרים השונים של החברה־לזרועות האוויר, היבשה והים.

אלביט הקימה מרכז חדש, כלקח מביטול פרוייקט הלביא־שיתרכז בפיתוח מוצרים לשדה הקרב העתידי ובכלל זה פיתוח חלופות הלביא, שכהם תזכה חברת „אלביט".

מנכ"ל אלביט ציין כי כלקח מהצמצום מתמשך בתקציב הבטחון המופנה לתעשייה בישראל תרחיב החברה את פעילותה ליצוא וכן לתחומים אזרחיים ופרה־צבאיים.

בהנהלה החדשה של „אלביט" 10 סמנכ"לים – מהם 6 המחליפים תפקידים בהיערכות החדשה. יגאל ביזור המשמש כסמנכ"ל לתפעול מונה למנהל מערכות לחלל השדה: יוסי גרייצר, סמנכ"ל חטיבת הייצור מונה למנהל מערכות ים, מאמנים ואבטחה; שלמה תיבור, סמנכ"ל תבניות, באהה"ב מונה לתפקיד מנהל מערכות מוטסות של החברה: יפתח ספקטור, סמנכ"ל קב"ע מונה לבנהל היחידה החדשה לפיתוח מערכות לשדה הקרב העתידי: זאב שלקמי סמנכ"ל חברות הבת מונה לתפקיד מנהל הכספים והעסקים של החברה־יוסי יון, סמנכ"ל התוכניות, ישמש כמנהל התפעול של החברה. יוסי בסמר ימשיך בתפקידו כמנהל איכות ופריון; נעמי בירולי כמנהלת כח אדם וארגון; צבי פלר כמנהל הנדסה ומתי קרם כמנהל השיווק של „אלביט".

לשכות המסחר של השוק המשותף יוזמות חקיקה נגד החרם הערבי

מאת דני גוב

לשכות המסחר של מדינות השוק המשותף יוזמות חקיקה נגד החרם הערבי. האיגוד האירופי – יורוצ'מברס – מתכוון לנקוט צעדים נגד החרם הערבי בכל מדינה של השוק ויש בכוונת ראשיו למצוא את הדרכים היעילות להבטיח את חופש תנועת הסחורות.

נשיא היורוצ'מברס, הרבורט פטברג מגרמניה, נתן הבטחה ברוח זו לנשיא איגוד לשכות המסחר, דני גילרמן בעת הכינוס השנתי של גוף זה לפני מספר ימים בהאג.

היורוצ'מברס מאגד בתוכו את לשכות המסחר של 20 מדינות באירופה והוא מביע את דעת קהילית העסקים האירופית בפני מוסדות השוק ומשמש כגוף מייעץ לשוק האירופי המשותף.

כיום קיימת חקיקה נגד החרם הערבי רק בארבע מדינות אירופיות.

צופים עונה טובה לכותנה: המחירים עלו היצוא גדל

מאת דויד משיוב

אסיף הכותנה החל בימים אלה ומגדלי הכותנה. צופים עונה טובה השנה הודות להכפלת מחירי הכותנה השנה הנעים בין 85 ל־90 סנט לליברה לעומת 45 סנט לליברה אשתקד.

מנכ"ל מועצת הכותנה יוסף דלומי מסר אתמול במסיבת עתונאים, כי היקף יצוא הכותנה השנה יגיע לכדי 150 עד 160 מיליון דולר מזה יוצאו בסך 110–115 מיליון דולר, לעומת ייצוא בסך 80 מיליון דולר אשתקד. 75 אחוז מכלל יבול הכותנה השנה נמכרו כבר.

לכותנה הישראלית יש ביקוש טוב וכבר כיום מכרה המועצה בותנה מיבול של 1988 ב־18 מיליון דולר.

התעשייה הקיבוצית הגדילה יצוא השנה ב־30%

מאת דני גוב

התעשייה הקיבוצית מעריכה, כי השנה תצליח לרשום גידול ניכר בהיקף המכירות ובעיקר בנתח היצוא שלה. עוזי ויקלר, המנכ"ל היוצא של איגוד התעשייה הקיבוצית אומר ל„דבר", כי גם השנה ירשם גידול ביצוא, שיסתכם בנראה בסך כולל של 425 ואולי אף 450 מיליון דולר. זהו גידול של 30% לעומת יצוא 1986.

קצב הגידול של התעשייה הקיבוצית בתחום היצוא־הוא יותר מכפול מקצב הגידול של כלל יצוא התעשייה של ישראל.

עיקר המגמה בתעשייה ובייצוא הוא בגידול היצוא לשוק האירופי – 62% מכלל היצוא לעומת רק כ־50% לפני שנתיים. ביצוא לארה"ב קטן החלק היחסי של היצוא הקיבוצי מ־33% ל־25% השנה. עיקר המאמץ, לדברי ויקלר, מוקדש ליצוא לאירופה ואת הפעילות בארה"ב ממשיכים כדי לא לאבד את נתח השוק שכבר הושג שם.

שלושה ענפים מובילים את היצוא כולו. הראשון: ענף הפלסטיק עם יצוא של 150 מיליון דולר, אחריו ענף המזון עם יצוא של 110 מיליון דולר. והשלישי, ענף המתכת, עם יצוא של 90 מיליון דולר.

גם בשוק המקומי, אומר ויקלר, ישנן כבר אינדיקציות, שמסתמנת צמיחה ובסך הכל צופים בהנהלת האיגוד גידול בתפוקה בשעור של 10% עד 12% בשוק המקומי בשווקים הורים.

בוליביה מצפה לנס שני

לאחר שירדה מאינפלציה של 24,000% ל־10% מבקשת בוליביה לצמוח. לרוע המזל ירדו מחירי הבדיל והנפט, וארגנטינה, לקוחתה העיקרית, מפגרת בתשלומים. קרן המטבע מאמינה בה

„אקונומיסט" מיוחד ל„דבר"

בוליביה הורידה את האינפלציה משיעור שנתי של 24,000% בספטמבר 1985 לכ־10% בסוף יולי 1987. היא שואפת עתה אל עוד מטרה במעט בלתי אפשרית: צמיחה כלכלית מודרכת על־ידי יצוא, במדינה שהיצוא העיקרי שלה הוא בדיל שמחיר נפל.

הנשיא ויקטור פאז אסטנסורו ושר האוצר שלו, חואן קאריאגה, הגיעו למסקנה שבוליביה משגשגת תודקק ליותר מאשר מכרות בדיל ובארות נפט. מחיר הבדיל, שהיה מביא בעבר 40% מהכנסות המדינה מיצוא, נפל כמעט בחצי מאז התמוטטות השוק באוקטובר 1985. מחירי הנפט נמוכים עכשיו בכ־30%. ארגנטינה, הלקוחה העיקרית של בוליביה, מפגרת מאכזריות בתשלומים.

ממשלת בוליביה תולה את תקוותיה ביכולתה להגביר את איכריה, שהוזנחו זמן רב, לייצא עץ, קפה, סויה ושמני יקשה. חברות הרכבות הממלכתיות התחילו להגיב את היצואנים במחירים נמוכים בהרבה מאשר קודם, ואת היבואנים – במחירים גבוהים יותר. היצואנים מקבלים גם סובסידיה במכס. הבאה בתור היא חקיקה לעידוד השקעות חוץ.

צוות של קרן המטבע הבינלאומית, שביקר באחרונה בלה־פאס, דיכה את בוליביה בהצבעת אמון. הסגל של קרן המטבע אישר הצעה לאשראי מרחב תלת־שנתי של 133 מיליון דולר. הם גם ניבאו שתוצר של המדינה יעלה ב־2.2% השנה (אחרי נפילה של 2.7% ב־1986 ו־4.1% ב־1985) וב־3%–4% בשנתיים הבאות. גם לאחר זאת יישארו עדיין הרבה בוליביאנים עניים מרודים. ומחוסרי עבודה, אבל תהיה להם תקוות־מה שסיכוייהם למצוא עבודה בעתיד יהיו בהירים יותר.

שר האוצר קאריאגה אומר כלבוליביה הובטחו הלוואות או מענקים בסכום של 1.3 מיליארד דולר במשך שלוש השנים הבאות. אלה יבואו מבנק הפיתוח הבין־אמריקאי (451 מיליון דולר), מן הבנק העולמי (161 מיליון דולר), מקרן הפיתוח האנדית (115 מיליון דולר) ובהלוואות (332 מיליון דולר) ובמענקים (324 מיליון דולר) של ממשלות המערב. בבוזמנים אלה ממון סיבוביה להורדת שיעורי הריבית של הבנקים הבוליביאניים, שהגיעו באחרונה ל־24% עד 36%.

בוליביה שילמה מחיר כבד ומכאיב בשיעור האינפלציה הגבוה שלה. אלפים איבדו את משרותיהם מאז ספטמבר 1985, כשהממשלה התחילה להכריח מפעלים ממלכתיים לכסות את עלויותיהם. פועלים רבים סובלים. צמיחה כלכלית־ממושכת, אם אכן יקרה הדבר, הביא רק לכך שהמטבע יהיה פחות נדיר. בבוליביה, מכל מקום, זה יהיה בבחינת נס שני.

מנהל הבנק מסייר בארץ

עמירם סיון: אישית לוהטת

פנחס ספיר: שיתוף באוניברסיטאי

רפי הוכמן: עודפי מים

בנקאים יושבים בדרך כלל ספונים בלשכותיהם. הלקוחות – העסקים, כבר מגיעים אליהם.

עמירם סיון יו"ר הנהלת בנק הפועלים הביא עמו מתקופת עבודתו באוצר סגנון שונה. הוא מרבה לנסוע בארץ, מבקר במפעלי תעשייה, לומר בשטח בעיות וצרכים, משכנע מנהלי חברות לעבוד עם בנק הפועלים, שומר קשר אישי עם הלקוחות העסקיים.

אתמול והיום מסייר סיון באיזור הגליל המערבי, בעכו ובנהריה.

הכנס השנתי של אגף תקציבים יתקיים באוקטובר

הכנס השנתי של אגף התקציבים באוצר לזכר חבריו שנפלו במלחמות יום הכפורים יתקיים השנה ב־28 לאוקטובר. המסורת על התקציבים דור בעקו והחליט לקיים השנה את הכנס מוקדם מבעבר, כדי שמועדו יהיה קרוב לימי השנה.

הנושא המרכזי של הדיונים יהיה „התעשיות הבטחוניות – לאן?".

לכנס אגף תקציבים מגיעים מדי שנה בוגרי האגף, התופסים היום עמדות בכירות במשק. הממונה הראשון על התקציבים דייר יעקב ארנון, נגידי בנק ישראל לשעבר משה זנבר וארנון גפני, יו"ר בנק הפועלים פרופ' אהרן ברגלס ומנכ"ל בנק הפועלים עמירם סיון, נשיא שופרסל דוד רינשל, מנכ"ל חברות קנית שר שלום שירן, הם כמה שמות מתוך רשימה ארוכה של כלכלנים שעלו דרכם באגף ויבאו לכל תחומי הפעילות הכלכלית במשק.

במפגש השנה ישתתפו ארבעה שרי אוצר, השר הנוכחי משה נסים והשרים לשעבר יורם ארידור, יגאל כהן אורגד ויגאל הורביץ. יצחק מודעי יעדר גם השנה מהאירוע.

לכנס השנתי יש, כרגיל, כותרת, אלא שהדברים מתגלגלים לענייני השעה. בשנה שעברה התמקדו הדוברים בשאלה „פיחות – כן או לאו?", בשכל שר לשעבר מנסה להגן כדיעבד על המדיניות הכלכלית שלה.

רפי הוכמן: לשחק גולף באילת גם בחורף

אילת היא העיר היחידה בארץ שבל מי השפכים שלה מטוהרים ומנוצלים להשקיה. עד כה זכו ישובי הערבה הדרומים למים אלה.

ההתפתחות המהירה בתיירות באילת הביאה ל„ייצור" שפכים בכמות העולה על יכולת הקליטה החקלאות בערבה.

ראש עירית אילת, רפי הוכמן, מצא דרך לנצל השפכים המטוהרים להשקיית מגרשי גולף צפונית לאילת.

אילת תציע בקרוב לחובבי הגולף אפשרות ליהנות מהספורט האהוב אליהם גם בחודשי החורף. הוכמן מצפה שאלפי חובבי גולף יגיעו לעיר מאירופה.

הבעיה היחידה היא למצוא תורים פנויים בחורף. מגרשי גולף יהיו בקרוב, אך לחדרי מלון יצטרכו לחכות עוד כמה שנים.

חנוכת הפורום למדיניות כלכלית עש' פנחס ספיר בבית הנשיא

הפורום למדיניות חברתית על שם פנחס ספיר יחנוך את פעילותו בבית הנשיא בירושלים ב־20 לאוקטובר.

הפורום הוקם ביוזמה של סם רוטברג שתרם קרן של חצי מיליון דולר שפירותיה ישמשו למימון הפעילות. הפורום משותף למרכז לפיתוח עש' פנחס ספיר באוניברסיטת תל־אביב ולמכון פאלק למחקר כלכלי באוניברסיטה העברית וישתף פעולה עם המרכז לחקר כלכלת ישראל באוניברסיטת אמ.אי.טי. בבוסטון שבראשו עומד פרופ' סטנלי פישר.

העבודות הראשונות בנושאי מדיניות כלכלית שוטפת כבר הוזמנו והן יוצגו בועידה בינלאומית שתתכנס בארץ בראשית 1988.

שרי אוצר לשעבר יתווכחו על מדיניות כלכלית; מודעי לא יגיע

החוג לכלכלה באוניברסיטת תל־אביב יקיים את הכנס השנתי המסורתי בו ידונו שרי אוצר בהווה ובעבר על אתגרי המדיניות הכלכלית.

יגאל כהן אורגד

יורם ארידור

יגאל הורביץ

טמפו הגיע להסכמים עם חברות אירופיות להקמת מפעל הזכוכית בדימונה

חברת "טמפו מפעלי בירה" מגבה, בסיוע חברות אירופיות, לורז את הקמת מפעל הזכוכית, השני בבעלותה, בדימונה.

טמפו הגיעה להסכם עם חברת "אורג" הגרמנית להקמת הכיבשן במפעל הזכוכית. משה בורנשטיין, מנכ"ל טמפו מוסר, כי החברה הגיעה להסכמה גם עם חברה שוויצרית לתכנון המפעל החדש.

החברה השוויצרית, "זטרוסול" אף תפקח על הקמת המפעל ועל שלבי תפעולו הראשוניים. המפעל ייצר 30 אלף טונות זכוכית בשנה ויעסיק כ־150 עובדים.

בורנשטיין אומר, כי בקרוב תתחיל טמפו לייצר בעצמה פקקי פלסטיק על פי ידע שוויצרי. טמפו תהיה הראשונה לייצר פקקים אלה בארץ.

דני גוב

משק עולמי / ביל כספי

הדולר שוב עלה

הדולר האמריקאי עלה שוב, כשהמשקיעים מתעלמים כמעט כליל מהנתונים המסחריים השליליים שפורסמו לפני כשבועיים: גרעון מסחרי 16.7 מיליארד דולרים בחודש יולי. העליה בשער הדולר בשבועיים האחרונים היא תוצאה של חשש למעורבות של הבנקים המרכזיים של העולם. אך בשבוע שעבר נוספו סיבות נוספות. בימים האחרונים פורסמו כמה מדדים חיוביים על המשק האמריקאי, כך למשל, הגרעון התקציבי לחודש אוגוסט צומצם ב־0.61 מיליארד דולר (לעומת החודש הקודם) ל־21.7 מיליארד דולר; נתוני הצמיחה לרבעון השני עודכנו כלפי מעלה, ופאול וולקר, הנגיד לשעבר של הבנק המרכזי, אמר, שהמשך ירידת ערכו של הדולר יערער את היציבות הכלכלית של ארה"ב ושל העולם כולו.

ההתפתחויות הללו שינו במקצת את האווירה האנטי־דולרית בשווקים, אך שוקי הכספים היו רדודים, כי המשקיעים ממתינים לפגישות שבעת שרי האוצר הגדולים במערב ולפגישת נגידי הבנקים של קרן המטבע הבינלאומית. יש הסבורים שבפגישות אלו ידונו על הדולר וכולם רוצים להשאיר את האפשרויות פתוחות.

מלבד העליה הקלה בשער הדולר, האירוע המרכזי השני בחשיבותו היה ההיצעים של לירות שטרלינג לאחר שהגרעון המסחרי הבריטי לחודש אוגוסט עלה ל־1.5 מיליארד ליש"ט.

לגבי השבוע אין הערכות ברורות בגלל הפגישות הבינלאומיות, שכן ההחלטות שיתקבלו שם ישפיעו על הדולר. עם זאת מצפים לעליה בביקוש לינים, לאחר שהבנק המרכזי היפני החליט להקשיח את המדיניות המוניטרית, והבנקים המסחריים העלו את שערי הריבית.

מטבע	שער	שינוי שבועי באחוזים
ליש"ט בריטי*	1.642	+0.85
מרק גרמני	1.82	+0.69
פרנק שוויצרי	1.51	+0.94
פרנק צרפתי	6.07	+0.90
גילדן הולנדי	2.049	+0.79
יאן יפני	143.5	+0.63
דולר קנדי	0.7615	−0.20
שקל ישראלי	1.6030	+0.40

השינויים בשער הדולר

* השער ביחס לדולר

ביקוש למתכות ולנפט

המתח הרב במפרץ הפרסי העלה מחדש את הביקוש ההשקעתי לזהב ובמידה פחותה גם לפלטינה והמחירים של אלו עלו במהלך השבוע האחרון. עליה היתה גם במחיר הכסף, אך זה בגלל ביקושים תעשייתיים בעיקר. ביקוש תעשייתי טוב היה גם למתכות בסיסיות בעיקר נחושת ואלומיניום. הביקושים התעשייתיים הטובים לאלומיניום גררו גם ביקושים השקעתיים ומחירו עלה ב־8.16 אחוזים במשך השבוע ל־1180 ליש"ט הטונה.

המתח הרב במפרץ הפרסי יצר גם ביקושים השקעתיים לנפט ולמוצריו ומחירים עלה. עם זאת מומחים סבורים שמדובר בעליה זמנית, שכן גם אם מעבר המים דרך מצרי הורמוז ייסגר, יש עדיין די נפט בעולם כדי לספק את הביקושים.

בסחר המזון, כאמור, היו ירידות מחירים, כי הביקושים הצרכניים פחתו ויש די סחורה המיועדת לשווקים.

זהב (אונקיה)	462	דולר
כסף (אונקיה)	7.60	דולר
פלטינה (אונקיה)	599.20	דולר
נחושת (טונה)	1151	ליש"ט
אלומיניום (טונה)	1180	ליש"ט
קפה (טונה)	1287	ליש"ט
סוכר לבן (טונה)	157.2	דולר
גרעיני חיטה (בושל)	2.945	דולר
כותנה (ליברה)	0.7382	דולר
נפט ברנט (חבית)	18.50	דולר
נפט דובאי (חבית)	19.46	דולר

מחירי הקומודיטיס

עליות בשערי הריבית

עליה חזקה למדי היתה בשערי הריבית ביפן, בעקבות העליה בכמות הכסף שבמחזור שהיתה בחודש אוגוסט בחישוב שנתי כ־7.6 אחוזים. הבנק המרכזי של יפן החליט להקשיח את המדיניות המוניטרית ונקט צעדים המקשים על קבלת אשראי מפיוון מהבנק המרכזי. הבנקים המסחריים הבינו את הרמז והגדולים שבהם העלו את הריבית הבסיסית ל־5.7 אחוזים מ־5.2 אחוזים.

גם בארה"ב היו עליות קלות בשערי הריבית אם כי כאן דובר בשערי הריבית הנזילים, שכן הריבית הקבועה היא ללא שינוי.

במערב אירופה היו מגמות דומות, כשבלונדון עלו שערי הריבית ברבע האחוז.

שערי ריבית דולרית	
ריבית בסיסית (PRIME)	8.75
ריבית לנכיון שטרות	6.00
ריבית לקרנות הפדרליות	7.25
ריבית ליבור	8.00
ריבית ליבור – חצי שנתי	
ליש"ט בריטי	10.19
מרק גרמני	4.63
פרנק שוויצרי	4.31
גילדן הולנדי	5.63
יאן יפני	5.19

הצרכן היפני מתעורר

שינויים מעניינים חלו בשנים האחרונות במשק היפני. הנתונים שפורסמו לגבי הרבעון השני של השנה כולה שהצמיחה הכלכלית של יפן בתקופה זו היתה באפס גידול. עם זאת נרשמו ביקושים צרכניים גדולים למדי בתוך יפן. דבר המרמז על שינויים יסודיים בכלכלה היפנית ומעבר ממשק המבסס את צמיחתו על סחר החוץ, למשק המבסס את צמיחתו על הצריכה של השוק המקומי.

מהנתונים שפורסמו בטוקיו עולה שהביקוש הצרכני מבית עלה ב־1.2 אחוז ברבעון השני לעומת עליה של 0.8 אחוז ברבעון הראשון של השנה. לעומת העליה בביקוש הצרכני מבית חלה ירידה בביקושים הזרים למוצרי יצוא יפניים ואלו ירדו ב־1.1 אחוז.

הנתונים הללו מרמזים גם על עליה ביבוא ועל ירידה ביצוא והם מחזקים את התחזיות הממשלתיות, אשר מדברות על עליה של 3.5 אחוזים בביקוש הצרכני מבית בכל שנת 1987.

וול סטריט / שולה פרומר

מניות הטכנולוגיה מובילות עליות־שיא

התפרצות גלי קניות מחקה ביום אחד ירידות של חמישה ימים

יום לפני סגירת שיא עלית יום הגבוהה ביותר של כל הזמנים, שוקע השוק לרמתו הנמוכה ביותר מאז תחילת מגמת התיקון – כחודש בקירוב. המדד ירד לנקודת שפל ברמה של 2492.8% נקודות. בעיני מרבית האנליסטים נראתה הירידה כהתוח לתחום ה־2500 אות וסימן לבאות, והכוונה – המשך מגמת התיקון.

גל מכירות אגרסיבי, בבוקר בקבוצת הבלו צ'יפס וסקטורים מסוימים כמו תרופות וטכנולוגיות, תכניות מחשב שהפעילו פקודות מכירה כרמת שוק כזו וסיבות אוביקטיביות כמו רמת הדולר בשוקי הכספים בעולם ושוק האג"ח. כאן הגיע שיאו ההסטורי של המדד – 25/8 – לרמה של 2722 נקודות, מאבד המדד כ־230 נקודות או 8.4%. הירידה הרצופה נחשבת לתיקון הגדול ביותר אחרי התרחש בבורסת השנה – המולפת.

כאמור – מרבית האירועים המצוינים לעיל, נמחקו ב„התפרצות" כל יום אחד, יום ג' 9 22, התפרצות של גלי קניות עם עליה בשוקי האג"ח הדולר. מוניקים את חול מכריע לעליה בת יום הגדולה בעולם. העליה הקיפה סקטורים רבים והמובנה על־ידי קבוצת הטכנולוגיה והאנרגיה.

עלית היום ההיסטורית שהסתכמה ב־75.23 נקודות, מחקה את מרבית ירידות חמשת הימים שקדמו לה בעיתוי בלתי צפוי לחלוטין. עלית היום מזוה את שיא עלית היום הקודם, שהושג ב־3 באפריל השנה, אז עלה המדד ביום אחד ב־69.89 נקודות והסתכם בכדור גודל של 3%, סדר גודל זהה כמעט לשיא שהושג השבוע, הטיבור הדרמטי בתחיל לצוף כאשר החלה להרשם עליה בשוק האג"ח ועליה בשערו של הדולר על רקע האירועים במפרץ הפרסי. מניות הנפט תופסות באופן נורמלים את ראש חץ העליות וחברות כמו שברון, אקסון, אטלנטיק ריצ'פילד ועוד הן האקטיביות ביותר בשוק. המעודד בתופעה היא העובדה שהעליה הקיפה סקטורים רבים, עובדה בעלת חשיבות לתפיסת עתידו ומגמת השוק הקרובה.

המוכנים במשך יום נוסף ועם כל העליות שנרשמו ביום ג' ו־ד' המדד ב־93 נקודות עם מחזורים עצומים.

האטה נרשמה בסוף השבוע על רקע פגישת שבע הגדולות וכמובן, כמו בכל שנה, החגים היהודים.

שערי מטבע חוץ ביום 28.09.87

המטבע	השינוי	בנקנוטים – לאומי – קניה	בנקנוטים – לאומי – מכירה	בנקנוטים – הפועלים – קניה	בנקנוטים – הפועלים – מכירה	בנקנוטים – דיסקונט – קניה	בנקנוטים – דיסקונט – מכירה	העברות והמחאות – לאומי – קניה	העברות והמחאות – לאומי – מכירה	העברות והמחאות – הפועלים – קניה	העברות והמחאות – הפועלים – מכירה	העברות והמחאות – דיסקונט – קניה	העברות והמחאות – דיסקונט – מכירה	שער יציג
1 דולר ארה"ב	+0.001	1.56	1.63	1.56	1.63	1.56	1.63	1.5941	1.6139	1.5941	1.6139	1.5941	1.6141	1.6040
1 מארק גרמני	+0.002	0.86	0.89	0.86	0.90	0.85	0.90	0.8749	0.8858	0.8744	0.8855	0.8741	0.8851	0.8794
1 ליש"ט	+0.009	2.55	2.67	2.57	2.69	2.57	2.69	2.6167	2.6492	2.6157	2.6483	2.6150	2.6479	2.6319
1 פרנק צרפתי	+0.001	0.25	0.27	0.25	0.27	0.25	0.27	0.2622	0.2654	0.2623	0.2656	0.2618	0.2651	0.2637
100 ינים יפניים	+0.002	1.08	1.13	1.09	1.14	1.08	1.14	1.1070	1.1208	1.1074	1.1212	1.1069	1.1209	1.1131
1 גילדן הולנדי	+0.001	0.76	0.79	0.76	0.80	0.76	0.80	0.7769	0.7865	0.7753	0.7850	0.7760	0.7858	0.7813
1 פרנק שוויצרי	—	1.05	1.09	1.03	1.08	1.03	1.08	1.0519	1.0649	1.0539	1.0671	1.0535	1.0669	1.0596
1 כתר שוודי	—	0.24	0.25	0.24	0.26	0.24	0.26	0.2492	0.2523	0.2493	0.2524	0.2490	0.2521	0.2506
1 כתר נורבגי	—	0.23	0.24	0.23	0.25	0.23	0.25	0.2391	0.2420	0.2390	0.2420	0.2390	0.2420	0.2405
1 כתר דני	—	0.22	0.23	0.22	0.23	0.22	0.23	0.2274	0.2302	0.2276	0.2305	0.2272	0.2300	0.2268
1 מרק פיני	—	0.36	0.37	0.35	0.37	0.35	0.38	0.3633	0.3678	0.3633	0.3678	0.3631	0.3677	0.3655
1 דולר קנדי	+0.006	1.19	1.24	1.19	1.25	1.19	1.25	1.2136	1.2287	1.2145	1.2296	1.2134	1.2286	1.2220
1 דולר אוסטרלי	—	1.09	1.20	1.12	1.20	1.12	1.20	1.1581	1.1725	1.1589	1.1733	1.1585	1.1731	1.1673
1 ראנד דרא"פ	—	0.50	0.60	0.47	0.78	0.49	0.69	0.7731	0.7827	0.7730	0.7847	0.7748	0.7846	0.7791
10 פרנקים בלגיים	—	0.41	0.43	0.41	0.43	0.41	0.43	0.4189	0.4242	0.4217	0.4270	0.4211	0.4264	0.4237
10 שילינגים אוסטריים	—	1.22	1.27	1.22	1.28	1.22	1.28	1.2415	1.2569	1.2415	1.2570	1.2419	1.2575	1.2492
1000 לירטות איטלקיות	+0.002	1.19	1.25	1.19	1.26	1.19	1.27	1.2113	1.2264	1.2121	1.2273	1.2121	1.2273	1.2186
1 „אקו" (ECU)	—	—	—	—	—	—	—	1.8141	1.8366	1.8144	1.8370	—	—	1.8262
1 דינר ירדני	+0.003	4.42	4.69	4.52	4.80	4.45	4.75	—	—	—	—	—	—	4.5874
10 לירות לבנוניות	—	—	—	0.09	0.10	0.04	0.06	—	—	—	—	—	—	0.0535
1 לירה מצרית	—	0.66	0.70	0.66	0.71	0.63	0.68	—	—	—	—	—	—	0.7528

مكتب من الاحتلال

مكان من الأحل

הליגה נפתחה ב„הילוך ראשון"

מאת משה כהן

בהילוך ללא הפתעות. כך ניתן לסכם את משחקי המחזור הראשון בליגה הלאומית שנפתחה אמש בכיכובם של השחקנים הזרים הרבים שמככבים הסבה בישראל.

בכבה משחקים הצליחו הקבוצות היותר חלשות למתוח את יריבותיהן, אבל ליותר מכך הן לא היו מסוגלות. קבוצת הפועל חיפה הצליחה במשך 25 דקות לעורר התפעלות, אבל מכבי תביר התעוררו הכוכבים בת"א בזמן הצליחה להגיע לעשבים אירגנויות.

גם על אוהדי הפועל חולון עברו דקות רבות של חרדה במחצית הראשונה, כשאריל ויליאמס וחבריו מאליצור רמלה הצליחו להוות יריב שקול, אבל פתיחה טובה במחצית השניה הספיקה להם לזכות בנצחון קל בסיום.

אליצור נתניה זכתה בכפר בנצחון על בית"ר ת"א במשחק הראשון ללא קהל שנערך כבר ביום ראשון. גם הבית"רים פתחו את העונה של צבי שרף, אבל ליותר מכך הם לא היו מסוגלים.

הפועל גליל־עליון זכתה בנצחון קל מול מכבי ר"ג, שתאלץ להתמודד במהלך העונה בתחתית הטבלה והפועל ירושלים הציגה יכולת מעודדת במשחקה הביתי מול העולה החדשה – מכבי נתניה.

את הרושם הטוב ביותר השאירה קבוצת הפועל ת"א שלא נבהלה מקבלת הפנים המוכנת בחיפה והצליחה לזכות בנצחון קל. אין ספק, שהפועל ת"א נמצאת בדרך הנכונה מבחינתה.

המחזור הראשון לווה לא אחת במאבקים חריפים, בעידוד ע"י השחקנים שחומי העור בהחה לסלים קרבר זה נותן לנו רמז על הצפוי במהלך העונה הארוכה והמתישה.

הטבלה הלאומית

	הקבוצה	מש׳	נצ׳	הפס׳	סלים	נק׳
.1	גליל עליון	1	1	0	74:99	2
.2	אליצור נתניה	1	1	0	64:101	2
.3	הפועל ת"א	1	1	0	73:89	2
.4	מכבי ת"א	1	1	0	70:84	2
.5	הפועל חולון	1	1	0	59:73	2
.6	הפועל ים	1	1	0	82:95	2
.7	מכבי נתניה	1	0	1	95:82	1
.8	אליצור רמלה	1	0	1	73:59	1
.9	הפועל חיפה	1	0	1	84:70	1
.10	מכבי חיפה	1	0	1	89:73	1
.11	בית"ר ת"א	1	0	1	101:84	1
.12	מכבי ר"ג	1	0	1	99:74	1

עובדות ומספרים מחזור 1

הפועל ת"א 89 (49)
מכבי חיפה 73 (40)
המצטיין: לינטון טאונס
שופטים: ראובן וירובניק ודני מרנשטיין
צופים: 3000
אולם: רוממה
★ הפועל ת"א: טאונס 34, מרסר 18, פרישמן 10, זלוטיקמן 9, דלל 8, לאופר 6, ארליך 2, איימום 2.
★ מכבי חיפה: בניון 27, גורדון 12, ספק 11, פלאוארס 9, סטייגהאוד 8, רוזנברג 6.

הפועל חולון 73 (35)
אליצור רמלה 59 (32)
המצטיין: אריל ויליאמס
שופטים: עדן עקיבא ואברהם גגול
צופים: 1500
אולם: חולון
★ הפועל חולון: ראוכן 21, בורמור 15, אוראנג' 11, בוניך 11, כרי 6, אלימלך 5, באור 2, דיסמן 2.
★ אליצור רמלה: מקבור 20, ויליאמס 18, ווכסנר 13, חזיז 6, גגרדון 2.

מכבי ת"א 84 (39)
הפועל חיפה 70 (39)
המצטיין: קדרין מאגי
שופטים: מנשה הרמן ואסא קבינר
צופים: 2000
אולם: יד־אליהו
★ מכבי ת"א: ג'מבלי 22, מאגי 21, קורנליוס 15, סימס 8, ברקוביץ 7, דניאל 7, אראסמי 4.
★ הפועל חיפה: יוסטון 28, רוברטס 17, שם טוב 11, קסקי 8, חלס 6.

גליל עליון 99 (48)
מכבי ר"ג 74 (36)
המצטיין: נדב הנפלד
שופטים: ברין אריק וילדברג
צופים: 1500
אולם: בית צישורי
★ גליל עליון: הנפלד 25, ליף 25, פרינק 18, כרמן 18, כורתי 5, מסלון 4, פליישר 2, בן עטר 2.
★ מכבי ר"ג: קליגר 17, מאיר 17, רכליס 14, בינו 11, ארדיטי 6, קורצבן 6, באורי 3.

הפועל ים 95 (51)
מכבי נתניה 82 (48)
המצטיין: בריס האריכן
שופטים: עבי פיכר ודני סטריקס
צופים: 1100
אולם: מלחה
★ הפועל ירושלים: האריכון 25, בנט 21, חזן 19, בראון 15, קנו 6, בילר 6, בר־אבי 3.
★ מכבי נתניה: ג'יימס 22, ווילי 19, קרטר 16, בלאס 14, שלכטר 7, כספי 4.

מלך הסלים

.1	טאונס (הפ. ת"א)	34
.2	יוסטון (ה. חיפה)	28
.3	בניון (מ. חיפה)	27
.4	הנפלד (ג. עליון)	25
–	ליף (גליל עליון)	25
–	האריסון (ה. ים)	25
.7	ג'מבלי (מכ. ת"א)	22

הכוכב

לינטון טאונס

לינטון טאונס, בכבבה שחום העור של הפועל ת"א. טאונס סחף אחריו את קבוצתו לנצחון מוחץ על מכבי חיפה בביתה.

הוא גילה יכולת קליעה מעולה וכמה ממבצעי הוירטואוזים הוכיחו, כי לאשראי הרב שניתן לו יש כיסוי. אין ספק, כי הפועל ת"א עשתה עסק טוב ברכישתו.

החמישיה

לינטון טאונס (הפועל ת"א)
ציב הנפלד (גליל־עליון)
בריס האריסון (הפועל ים)
לאבאן מרסר (הפועל ת"א)
תזה וייסנק (אליצור נתניה)

במחזור הבא

מכבי נתניה – בית"ר ת"א
הפועל ת"א – אליצור נתניה
אליצור רמלה – מכבי חיפה
מכבי ר"ג – הפועל חולון
הפועל חיפה – גליל־עליון
הפועל ים – מכבי ת"א

נשים

אלה תוצאות משחקי המחזור השני שנערכו אמש:
הפועל גלבוע – הפועל ת"א 41:46 (21:21) הפועל גבעתיים – בני יהודה ת"א 59:63 (25:32) ואלוקה גורן קלעה 36 נקודות; אליצור קרית־אונו – אליצור ראשל"צ 52:108 (23:53) מכבי קרית מוצקין – הפועל ירושלים 56:74 (27:29) מכבי ת"א – הפועל חיפה 58:79.

קרב שחומי עור בהיכל הספורט

המשחק המרכזי

„חיפה האדומה" של לינטון טאונס

מאת יצחק צ'יבין

הפועל ת"א הוכיחה כבר בפתיחת הליגה על כוונותיה הרציניות להתמודד על כתר האליפות, לאחר שגברו במשחק מרשים על קבוצת מכבי חיפה בתוצאה 73:89 (40:49).

בנוסף למאבק המסקרן בין שתי הקבוצות היה גם קרב פרטי בין לינטון טאונס וג'ו בניון. במאבק זה היתה ידו של טאונס על העליונה והוא הוכיח כי העונה הוא יהווה ציר הכוכב בשדרי „האדומים".

גם לאבאן מרסר שרק לאחרונה החלים מפציעה היה טוב ובסיכום המשחק התברר כי הוא קלע 14 כדורים חוזרים מהסל. תגיכיו של משה ויינקרנץ הוכיחו כי הם מוכנים לפתיחת הליגה ויהיה להם עוד הרבה מה לאמר במהלך העונה הנוכחית.

מכבי חיפה סבלה מפציעותיהם של דירון שפק וארי רוזנברג, שאומנם שיחקו, אבל היו רחוקים מכושרם הרגיל. דקות הפתיחה היו שיכות דווקא לשחקני עיר הכרמל – 6:14, אבל כאונס בקליעות נפלאות במרחק הפך את הקערה על־פיה – 18:24. יתרונה של הפועל נשמר עד לסיום המחצית – 40:49.

במחצית השניה חזו הצופים במשחק חד־צדדי, בו עשו התל־אביבים במגרש כבל העולה על רוחם.

קבלת פנים לעולה החדשה

מאת יצחק קליין

הפועל ירושלים פתחה את עונת הכסקים בנצחון ביתי על העולה החדשה, מכבי נתניה – 82:95 (48:51).

שחקני הבירה נהנו מיכולתו המעולה של קריס סגילה יכולת טובה בהתקפה ואף קלע 21 כדורים חוזרים מהסל. תגיכיו של רני כהנא הוכיחו כי הם מוכנים טוב יותר מיריבתם למשחקי הליגה ועל־פי יכולתם אמש נראה כי הם לא יתמודדו גם העונה נגד הירידה לליגה הארצית.

הירושלמים נטלו את היוזמה כבר בפתיחת המשחק וברוב דקות המחצית הראשונה יתרונם ההדוק עמד: רק החילופים הרבים והמיותרים שביצע רני כהנא גרמו לצמצום התוצאה עד תום המחצית.

פתיחת המחצית השניה היתה שייכת לאורחים מעיר היהלומים, שאף הולכו – 51:55. בשלב זה הלה התאוששות ביכולתם של ארז חזן וקיט בנט, שהשיבו את היתרון לירושלים.

בדקות הסיום נשברו האורחים ושחקני עיר הבירה הצליחו להגדיל את יתרונם ללא קושי.

חולון: לא יהיה כה קל השנה

מאת מאיר לוי

גם יכולת בינונית הספיקה אמש לקבוצת הפועל חולון לזכות בנצחון ביתי מול העולה החדשה, אליצור רמלה – 59:73 (32:35).

יאמר ביד, כי החולונים לא הרשימו. ברוב דקות המשחק הם הציגו יכולת ירודה ובקהקב הקבוצתי היה לקוי. גם החילופים המרובים והמיותרים שביצע באבנה האמריקאי של הקבוצה, מרוין קמלר תרמו לבלבול החולוני במחצית הראשונה.

במחצית זו הפתיעו הרמלאים לטובה. בראשותו של אריל ויליאמס הם הצליחו להוות יריב שקול ליריבתם היוברנית ולקראת סוף המחצית הם אף עלו ליתרון, שנמחק רק עם השריקה לסיום המחצית.

במחצית השניה נשברו לפתע הרמלאים והחולונים בעידוד האוהדים העיטנים עליהם לעלית וליתרון ברור שנשמר ללא קושי עד לשריקת הסיום. אורח, ביכולתו הנוכחית לא הגיע תרומה הזוה.

הנפלד: כחול לבן מצטיין

מאת גלילה גלעדי

הפועל גליל־עליון לא התקשתה לזכות אמש בנצחון מחוץ מול קבוצתה החלשה של מכבי ר"ג – 74:99 (36:48).

שחקני הגליל בראשותם של נדב הנפלד וברד ליף נטלו את היוזמה כבר בדקות הפתיחה ובמשחק פשוט ויעיל הם לא התקשו למוטט את יריבתם החלשה.

קבוצת הפועל גליל־עליון הוכיחה אמש פעם נוספת כי העונה היא תתמודד בצמרת הטבלה. תגיכיו של מולי קצורין התגלו בצורת יעיל ובגיבוש ואין ספק כי לחזות במשחקם זאת חוויה, בעיקר כשבשורותיהם מככב וירטואוז כבו פריקן.

מכבי ת"א: טוב שיש את מאגי

מאת שמואל קליגר

הפועל חיפה הוכיחה אמש פעם נוספת כי קבוצת מכבי ת"א איננה מוכנה עדיין לפתיחת העונה. שחקני האלופה נאלצו לעבול קשות עד דקות הסיום בנצחון שלא שיקף את מהלך המשחק – 70:84 (39:39).

מכבי ת"א סבלה מהעדרו של קן באריל שיגיע לארץ רק היום ורצונו לחבריו השוזים בבהגה אבנים בעיר הבירה. שחקני עיר הכרמל ואריים להבעיר ההתמאות, שבן הם שיחקו ללא יגעי תחיות מול מאגי חברייז וזה הגבהה היעילה של מכבי ת"א הכריעה אותם בשלבי הסיום של המשחק.

אליצור נתניה הערב נגד שיבנקה בקוראץ'

מאת משה כהן

קבוצת אליצור נתניה תשאף הערב לפתוח ביד ימין את התמודדותה הבכלה במסגרת גביע קוראץ' מול הקבוצה היוגוסלאוית, שיבנקה.

למזלם של הנתניתים הסכימה יריבתם לוותר על ביתיותה, כך ששני המשחקים יערכו בנתניה. על הקבוצה היוגוסלאוית אין הרבה פרטים, אבל בנסיון העבר ידוע, כי כל התמודדות מול קבוצה ביוגוסלאוית איננה קלה.

ביום ראשון הוכיחו שחקני שיבנקה, כי הם מצויים בכושר בכשה לאחר שגברו על קבוצת הנבחרת של סבנה כאראיינו בתוצאה 93:111.

במשחק זה בלט סלאבינ'ה, המתנשא לגובה של 2.02 מ' עם 37 נקודות, עם שולק, שקלע 28 נקודות גילה יכולת טובה.

הפועל חיפה ליוון

קבוצת הפועל חיפה עומדת לצאת הבוקר ליוון כדי להתמודד מחר מול קבוצת פאנסיטאייקוס. ההיפאים זכו בנצחון ביתי מפתיע מול היוונים.

במשחק הגומלין כצפה לתגיכיו של ידיב וספקי באבק הריף מול קבוצה סאפתנית וקהל קנא.

חיפה מצאה את „עקב אכילס"

מאת יצחק צ'יבין

קבוצת הכדורסל אכילס ניקוסיה הגיעה אתמול לישראל ותתמודד הערב מול מכבי חיפה במסגרת גביע קוראץ'. הקפריסאים ערכו אמש אימון בהיכל ברוממה, בו יתמודדו פעמיים, לאחר שויתרו על ביתיותם.

אליצור ת"א מול אלופת רומניה

אלופת ישראל בכדורסל נשים, קבוצת אליצור ת"א תארח הערב (6.30) באולם אוניברסיטת ת"א את אלופת רומניה, קבוצת קלוז'.

המשחק בין שתי הקבוצות יהיה במסגרת גביע אירופה לאלופות. אליצור תופיע עם שתי השחקניות החדשות העה, סגרה באיי וקלמבנ ברוקר. אין ספק, כי לבנות אליצור מצפה מאבק קשה מול קבוצה בוזה אירופאית טיפוסית.

משחק הגומלין בין שתי הקבוצות יערך בעוד שבוע בת"א.

סלע ואמיר סיימו במקום השני בפוסאן

שיט

צבי שייטי „ההולנדי המעופף", יואל סלע ואלדד אמיר, רשמו הישג בין־לאומי מצויין, כאשר סיימו במקום השני בתחרות הקדם־אולימפית בפוסאן, דרום־קוריאה.

הישראלים החזיקו בבכורה לפני השיוט האחרון, אולם נדחקו למקום השני לאחר שסיימו את השיוט האחרון במקום ה־11.

במדליית הזהב זכו הדנים מולר וגרינברג ואילו את המקום השלישי נטלו האמריקאים בראון וקני.

סלע ואמיר, הנימנים על המשת חברי הסגל האולימפי, הוכיחו הסתגלות מצויינת לתנאים של המסלול האולימפי. את הישגיהם הטובים ביותר הם קבעו ברוח חזקה ואיבדו מעט מיכולתם עם חילופי הרוחות.

בתחרות השתתפו 27 סירות מ־17 מדינות.

זרקור

עם מעט עזרה מידידין

מאת ניסן פרידמן

ראיתי אותו לראשונה בטורניר החורף הבין־לאומי לנבחרות נערים אשתקד. שאלתי את המאמן אמנון רז: „מי זה הילד הזה" והוא נתן לי שם אלמוני לחלוטין: „אבי ברעארא".

ראו מיד שהוא יודע לטפל בכדור והוא ניחן באותה חוצפה צברית כזילה. קטן, צנום, ממש ילד, אבל, הבעיטה אדירה. מעצורת הכשר שלו בסיבות שופת לשמש את הפרחים הייחים שינר בבחוץ לפינת השער.

האבחנה הכללית ביציע העיתונאים היתה – כשרון נולד. שאלתי: „מאיפה הילד?" ומישהו השיב: „הפועל קרית־אונו..."

תכל, מלמלתי לעצמי. כשרון שעלול ללכת לאיבוד. אבל, אני מסוכנע שאיזו קבוצה לאומית „תחטוף" אותו עוד לפני שהטורניר יסתיים.

הטורניר נגמר והוא נשאר בקרית־אונו. רק עד סוף העונה. הפועל ת"א עשתה עימו חסד ושאלה אותו לארבע עונות. בדיוק פרק הזמן החשוב ביותר בהתפתחות שחקן כגיל הנערים למבוגרים.

בשבת האולפת הכניס יצחק סניאור את ברעארא במחצית השניה על חשבון הותיק מורים דאנו. חילוף מבוכר בפני עצמו. במהלך המשחק, כשהתייאש סניאור מקפריו הקלעים, נתן הוראה לבחורים להעביר את הכדורים לברעארא בטענה ש: „רק הוא מסוגל לחולל משהו..."

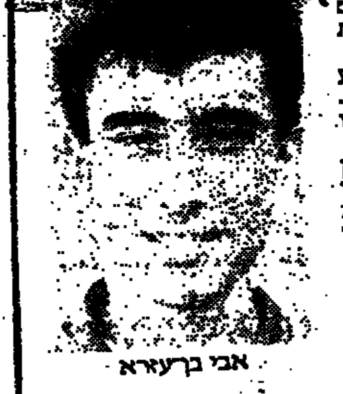

אבי ברעארא

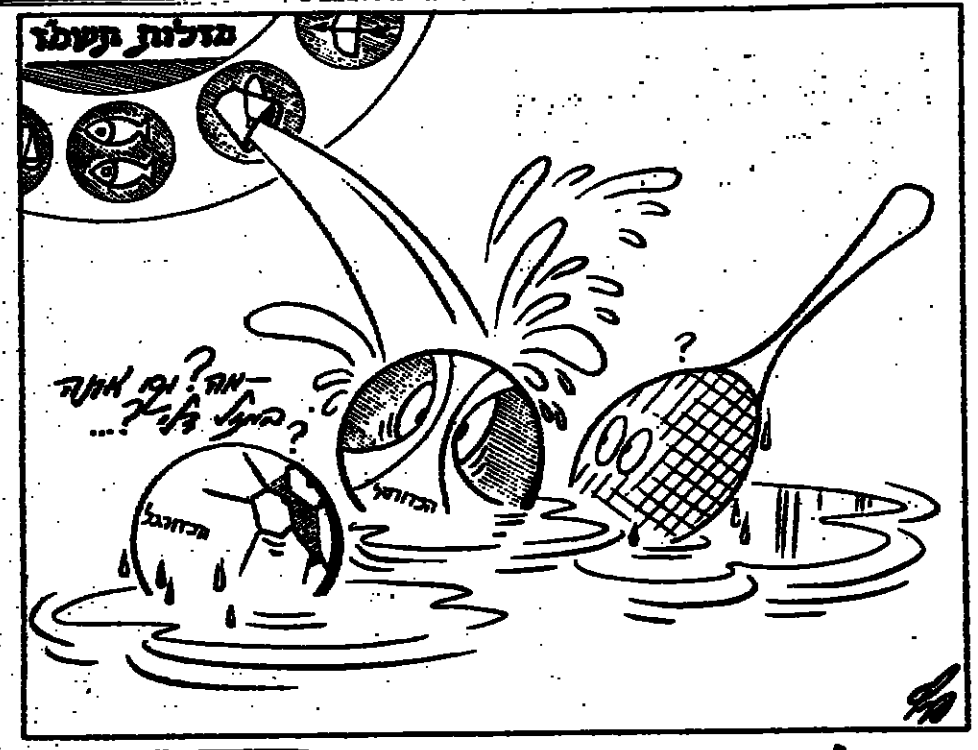

כמה שווה כרטיסן של שחקן כדורעף

רון ורדי, הכדורעפן הבין־לאומי לשעבר של הפועל העוגן, ישחק העונה בהפועל שער הנגב מהליגה הארצית. זהו סיומו הפורמאלי של סיפור העברה בין־קיבוצי חריג, לא כלכך חבר.

תחילת המעשה – ורדי נשא לאשה בת משק מקיבוץ כרמיה, שאף הוא כמו העוגן משתייך לקיבוץ הארצי. ורדי ורעייתו החליטו לגור בכרמיה. השחקן התחיק פנה, איפוא, לקבוצתו הישנה וביקש להעבירו, לאור הנסיבות, לקבוצה האזורית משער־הנגב.

בהעוגן לא מצאו משום־מה את הדרך לעשות בחווה כלפי השחקן, ששרת אותם במשך שנים רבות. הם תבעו משער־הנגב תשלום של 3000 שקלים וציוד ספורט עבור החתימה על טופס ההעברה. הנימוקים היו כאלה ואחרים. לא עזרה גרות הקיבוצית המיוחדת, גם לא האחוה בין קיבוצים מאותה משפחה. אנשי שער־הנגב נאלצו להתחייב על התשלום ורק אז זכו בטופס.

מה הוצים, איפא, מהכדורגל?

שבריר נקודה מנע מהקלע אדי פפירוב את הכרטיס לסיאול

קלע הרובה אדי פפירוב החמיא אתמול ב„שברירי נקודה" את הכרטיס לאולימפיאדת סיאול. בתחרות הקדם־אולימפית, הנערכת במיטוחה האולימפי בסיאול, הגיע פפירוב תשיעי בריבה המשי, 60 כדור במצב שכיבה, עם 597 נקודות מתוך 600 האפשריות.

לפפירוב ולקלע מספרד נרשם הישג זהה, אולם הספרדי הקדים את הישראלי באיכות קליעותיו ונטל את הכרטיס השמיני האחרון לסיאול. עם זאת עשוי הישראלי בזכות תוצאתו המרשימה, לזכות „בכרטיס הפשרי" מטעם ההתאחדות הבין־לאומית.

פפירוב הפתיע אפילו את עצמו בתחרות הקדם־אולימפית האחרונה. בנבחרת הישראלית הוא נחשב לקלע השלישי בתרגיל זה והבכיה את נסיעתו להתחרות רק ברגע האחרון.

כדורגל

• תשע נבחרות אירופאיות הבטיחו את השתתפותן בטורניר הנוער על־שם אבי רן, שיערך בחודש ינואר בישראל. הנבחרות הן: קפריסין, ליכטנשטיין, שווייץ, הונגריה, רומניה, פולין, יוון, אייר וישראל.

• ההתאחדות לכדורגל תצא במבצע מכירות מנוי בן חמישה כרטיסים במחיר של 75 שקלים למשחקי הנבחרת מול שווייץ, בלגיה, צרפת, פולין ואנגליה.

• ראשי ההתאחדות לכדורגל יפגשו ביום שישי עם מפכ"ל המשטרה על־מנת לתאם פעולה משותפת למיגור האלימות במגרשי הכדורגל. ההתאחדות גינתה אתמול את ניסיון דקירתו של כתב הספורט, צדוק יחזקאלי ותלחם בנגע. ההתאחדות תפנה לאגודת העיתונאים שתבטל את החלטתה להחרים את בית"ר ירושלים

הנבחרת תשחק נגד העתודה

נבחרת ישראל בכדורגל תקיים היום, אחה"צ משחק אימון מול נבחרת העתודה עם חידוש הפעילות של שתי הנבחרות.

המאמן הלאומי, מלינקו מיזוריך מתכוונן לנצל את המשחק להכרת השחקנים החדשים שצורפו לנבחרות ובעיקר אלה המוזמנים לנבחרת הלאומית: אלון נתן, יהודה עמר ואריה אלונר.

משורות הסגל הלאומי יחסרו כל השחקנים המשחקים בחו"ל. לעתודה תהיה זאת הופעת בכורה בהרכב מהמכבי המתכנס ברובו על יוצאי נבחרת הנוער של עידן גיני כהן.

פרסים קורצים באינטרטוטו

הקבוצה שתזכה במקום הראשון במשחקי האינטרטוטו תזכה ב־35,000 פרנקים שוויצרים ואילו הקבוצה שתזכה במקום השני תזכה ב־15,000 פרנק. כך הוצע בקונגרס האינטרטוטו שבו השתתפו שאול סוריר ויעקב הראל.

מזכירות ההתאחדות תחייב את הקבוצות, שישחקו במסגרת האינטרטוטו לשלב במשחקים לפחות שבעה משחקני ההרכב הראשון במטרה לשמור על הופעה מכובדת במשחקים.

מאמן נבחרת צרפת הגיע אתמול לארץ

מאת ג. אשר

מאמן נבחרת צרפת בכדורגל הנרי מישל הגיע לישראל אתמול על מנת לבדוק את איצטדיון ר"ג ותנאי האירוח של נבחרתו, כל זאת לקראת עם ישראל ב־27 לינואר. הצרפתים ישהו לפני כן בארץ במחנה אימון.

כדורגלן מארה"ב נבחן בשכונה

מאת שמואל קליגר

„האמריקניזציה" תהיה לא רק לכדורסל אלא גם לכדורגל. קוראים לו נתן זקס ובעונה זו אפשר יהיה לראות אותו מגנן את כישוריו במדי בני יהודה: זקס, אזרח ארה"ב בן 28, נבחן אתמול באימון של בני־יהודה ועבר את המבחן של המאמן דוד שווייצר.

כעבר שיחק הכדורגלן בליגה המקצוענית הצפון־אמריקאית לכדורגל בליגה באולמות. באימון גילה זקס יכולת טובה. עיקר יכולתו בקשר. המאמן דוד שווייצר אישר את הבאתו לישראל.

אסקטלן חוזר לאמן בלוד

המאמן יעקב אסקטלן יחזור, בכל הנראה, מאיומו להתפטר מאימון הפועל לוד.

לאחר שיחה, שניהל עימו האיש החזק של הפועל לוד, בני־רגב, וההבטחה, כי יתוקנו כל הליקויים הניהוליים וילבי לקראתו בנושאים הפרסונאליים, ובמיוחד בנושא התרים עם השחקנים, ביאות אסקטלן לחזור בו מהחלטתו הקודמת.

לפיבך טובים הסיכויים, כי בעת המשחק הקרוב של הפועל לוד בשבת הבאה בכפר סבא נראה שוב את המאמן הגעיק בשולי המגרש.

אימון בכורה לנבחרת הכדורגל

הפגישה הראשונה לקראת הטורניר האקיאני תיעשה היום באיצטדיון רמת־גן, כאשר המאמן מיזוריך יערוך את אימון הבכורה לסגל הנבחרת, ביחד עם סגל העתודה.

לשתי המסגרות צפויה פעילות עניפה בחודשי הטורניר. האימון, שאליו הוזמנו מספר שחקנים חדשים כמו השוער אריה אלוני ויהודה עמר מהפועל תל־אביב, אלון נתן ממכבי תל־אביב, שמש גם הכנה למשחק הנבחרת שייערך ב־21 באוקטובר.

כתבי הספורט לדיון חירום

תא כתבי הספורט באגודת העיתונאים יקיים היום דיון חירום בעניין הקיפתו של העיתונאי צדוק יחזקאלי.

העיתונאים ידונו גם בדרכי התגובה שלהם נוכח תופעות האלימות במגרשי הכדורגל.

חברי הנהלת התא ביקרו אתמול את יחזקאלי בבית החולים. יחזקאלי ביקש מהם לפעול לביטול החרם למשך חודש, שהוטל ע"י העיתונאים על בית"ר ירושלים, ולהקפיאו עד למציאת תוקפו.

בניני האומה בע"מ

ניתנת בזה הודעה שהאספה הכללית השנתית הרגילה של החברה תתקיים ביום ג' ז' חשון תשמ"ח 27.10.87 בשעה 16.00 בחדר 207 קומה ב' בבניני האומה ירושלים.

ש. בלקינד
מנכ"ל

תקון טעות

למודעה בדבר אישור שינוי תכנית מס' 3475 לתכנית מתאר מס' 287 מיום 17/9/87 צ"ל גוש 15042 חלקה 28־30.

חוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה

לשימוש חורג כמגורים למשרד מכון תכנון לצילום שינויים בקינת קרקע לתקופה של 10 שנים ברח' ריינגולד מס' 161 גוש 7078 חלקה 116, תיק בנין 161־0187/7, בקשה מס' 870821.

בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אישור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל אביב יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון.

ההתנגדות תתקבלנה במשך 14 יום מהתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. כספי
סגן ראש העירייה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

קר׳אוף רשות הדיבוע הכחול
משתתפים באבלה של המשפחה
במותו של
פנדו יצחק ז"ל
ההנהלה
וועד העובדים

למשפחת קנטור
ולקיבוץ כפר מנחם
אתכם באבלכם במות
מיטק קנטור ז"ל
הנהלת איגוד הכדורגל

על מותו של
יוספלה טבנקין
אבל
בית כברי

הסתדרות המורים בישראל
אבלה
על מותו של
אבא קובנר
משורר השואה ומחנך

הסתדרות המורים בישראל
אבלה על מות
יוסף טבנקין
לוחם לעצמאות ישראל

ארגון חברי ההגנה
מתאבל על פטירתו של
אבא קובנר ז"ל
לוחם יהודי אמיץ
ומשתתף בצער המשפחה

ארגון חברי ההגנה
מרכין ראשו
ליוסף טבנקין ז"ל
מדריך ומפקד
ומשתתף בצער המשפחה

אנו מבכים את מות
אבא קובנר ז"ל
חסידי אומות העולם
בישראל

דבר היום

נאום באו"ם

שר החוץ שמעון פרס יביא היום בעצרת הכללית של האו"ם את דברה של ישראל השוחרת הסדרי שלום. ניתן לשער בבטחה כי דבריו יתקבלו בתשואות: העוינות לישראל בזירה הבין־לאומית פחתה בהרבה מהמיתוס של „העולם כולו נגדנו". כאשר מדינות באסיה, באפריקה וכמובן במזרח אירופה צופות בשר החוץ הסובייטי המוליך ידיים מסביב עם עמיתו הישראלי, הן ממהרות לקלוט את המסר.

למרבה הצער יודע גם קהלו של פרס כי אין הוא דוברה היחיד והבלעדי של ממשלת ישראל. יש בממשלה חצי שני, שמנהיגו הוא עתה ראש הממשלה. התנגדותו של יצחק שמיר ליוזמת פרס נחרצת וקולנית. אין היא משאירה מידווח לגמישויות. השותפים האפשריים למיקוח מדיני – בוואשינגטון, ברבת עמון ובמוסקווה – מודעים גם ללוח הזמנים הפוליטי בישראל, שמכוחו אין ציפיה מציאותית להתקדמות מדינית מהותית לפני הבחירות לכנסת שבעוד יותר משנה. ייתכן, אמנם, שסימני ההתקדמות יקדמו לבחירות ואף ישפיעו על תוצאותיהן, אך באופן מעשי כבר אפסו הסיכויים, שהסימנים יביאו להקדמת הבחירות.

אפשר לסמוך על הליכוד, שינסה להציג את ההתקדמות כנסיגה ואת ההישג כויתור: אם הסובייטים ואף הסינים מחייכים אל פרס, משמע שיש כאן נזק נורא כלשהו לישראל. אך כיוון שתעמולת שמיר וחבריו תוקיע גם אי־התקדמות מצד פרס, מוטב שיתקדם ולתעמולה הנגד יראו אחר־כך.

שמיר כועס לא רק על שווארצנרה ועל שולץ ועל חוסיין, המעדיפים את קו פרס, אלא גם על הקונגרס היהודי־אמריקאי, שהעז לנקוט עמדה בשאלת הוועידה הבין־לאומית. מאחר ששמיר ידוע כאיש מתון, הוקה עליו שהיה תוקף את הארגון האמור גם אילו הודיע על התנגדותו לוועידה; ממש בשמיר עצמו. כיוון שזעמו של שמיר ממוקד בתמיכת הקונגרס היהודי בוועידה ולפיכך בקו פרס, ראוי לציין כי זכותם של יהודי אמריקה להביע דעה גם כאשר זו אינה מסמנת את הקיצוניות הימנית בציבוריות הישראלית. שמיר וחבריו אינם מהססים לפסוק הלכה בנושאים הנמצאים במוקד החיים היהודיים באמריקה, כמו „מיהו יהודי" ולמעשה, מה יהיה גורלו של הזרם הרפורמי. אסור ליהודי אמריקה לנסות להכתיב לישראל כיצד לנהל את חייה, אבל מותר להם – כפי שעשה מנהל שדולת איפא"ק בתומכו בתוכנית רייגן לפני חמש שנים – לתמוך בהתקדמות מדינית, גם כדי לאותת למימשל האמריקאי שהתייצבות היהודים לצד נוקשות שמיר אינה מובטחת.

הפרדה מיותרת

ח"כ פרופ' שבח וייס

צריך ורצוי לקיים את הבחירות לכנסת ולרשויות באותו מועד. [illegible] בבחירות לרשויות [illegible] לחשוש – [illegible] המקומיות והמועמדים [illegible] המערכה הלאומית

עמיתי ראשי הרשויות המקומיות תובעים הפרדה בין הבחירות לכנסת לבחירות לשלטון המקומי. הם מבססים את בקשתם על הצורך בייחודו של השלטון המקומי. לדעתם, הייחוד מיטשטש כאשר מקיימים את שתי מערכות הבחירות באותו מועד. ראשי השלטון המקומי הם נבחרי ציבור, העומדים ביום הקלפי במבחן אישי ורובם אוהדים, בצדק, על קהל בוחריהם שולחיהם. עם שליחי אמת יש להתייחס בכבוד הראוי. על כן, בכל הכבוד מבקש אני לשכנעם כי כל טיעוניהם בזכות ההפרדה אינם בדוקים וכי הבעתם בטעות יסודה.

כאשר מקיימים בחירות נפרדות לשלטון המקומי, אין מספר המשתתפים עולה על 58 אחוז. כך היה ב־1978 וכך היה ב־1983. כאשר מקיימים בחירות לכנסת ולעיריות בו ביום, מגיע שיעור המשתתפים בשתי המערכות ל־80 אחוז בערך. לכן אפשר לקבוע בוודאות, כי אם מאחדים את שתי מערכות הבחירות, גדל אחוז ההשתתפות בבירור מבעלי זכות הבחירה. מן הבחינה הדמוקרטית, הבסיסית הזו רצוי לקיים את הבחירות בו ביום.

אבל לא רק משום כך. גם כאשר התקיימו הבחירות במועד אחד, ב־1955, ב־1959, ב־1965, ב־1969, וב־1973 התקיים תהליך ברור ומובהק של פיצול הצבעה. מועמדים בעלי מוניטין הצליחו לגרוף לקופתם קולות רבים לאין שיעור מן הקולות שזכתה בהם מפלגתם בקלפי הארצית־למעטרית. הציבור מבחין אפוא אבחנה ברורה, שאינה משתמעת לשתי פנים, בין המערכת הלאומית למערכת המקומית, גם כאשר הבחירות נערכות בו ביום. כך מתקיים ייחודו של השלטון המקומי, ייחוד שהשלטון המקומי ופרנסיו אכן ראויים לו.

על־פי כמה מחקרים יסודיים שנערכו בעבר אפשר לקבוע, כי בין פרנסי השלטון המקומי יש כאלה שהתמיכה בהם משפיעה גם על תוצאות הבחירות לכנסת. על כן חששם של ראשי הרשויות כי הבחירות המקומיות ייטמעו בגל הקלפי הארצית הוא חשש שווא, לא רק מכלל כושרו של הציבור לפצל את הצבעתו במודע, אלא גם משום שהמודעות מועלת לשני הכיוונים. אין לאנשי השלטון המקומי כל סיבה לרגשי נחיתות – הם נחשבים בזכות עצמם בכל מובן.

הנסיון מלמד שכאשר מקיימים בחירות נפרדות לשלטון המקומי גוברת המגמה להצגת „רשימות מקומיות". ראשי הערים, שרובם בכולם מייצגים מפלגות מוכרות, רצוי שלא יסייעו לצמיחה לוקאליסטית כזאת, שאין עמה ברכה או בשורה מיוחדת.

ברוב המדינות הדמוקרטיות בעולם משתדלים לרכז את כל מערכות הבחירות באותו יום. כדאי ללמוד מבעלות נסיון. רצוי לעשות מאמץ ולצרף ליום הבחירות גם את הבחירות למוסדות ההסתדרות, ועדי שכונות ואיגודים מקצועיים. אפשר להקדיש יום אחד בארבע שנים או בחמש שנים לעריכת כל מערכות הבחירות. כך ייחסך ממון רב ותצטמצם העייפות שרוחש הציבור למערכות הבחירות, וכליון כלי שיפגע ייחודה של כל מערכת.

ישקלו נא עמיתי, ראשי הרשויות, את עמדתם מחדש ויהרהרו הרהור שני בעניין ההפרדה. אם בכל זאת יעמדו על דעתם, יהיה צורך להתחשב בהם, כי הרי הם מייצגים מערכת דמוקרטית למופת.

בזווית חדה / חגי אשד

לא ו … ידים

משה עמירב המסכן איננו בודד. הוא ל הבין מה שגם ראש הממשלה יצחק שמ איננו מבין. למרבה הפלא משתפת אי־ההבנה הזאת לזם ולחובבני־המגעים־עם־אש"ף השמאל לגווניו. הם אינם מבינים שהד הקצרה ביותר – ואולי גם היחידה – להג אי פעם להבנה עם אש"ף על פלגיו השו עוברת את מוסקווה. ולא רק להבנה אש"ף. גם כדי להגיע להסכם עם ירדן, ו להקטין את סכנתו של אש"ף ואת חלקו ב הסדר ישראלי־ירדני־פלשתינאי עתידי. נשמע פארדוקסאלי, אבל זו הא הריאלית, לא הרומנטית. גם הדרך אל א וגם הדרך לבלימת אש"ף עוברת מוסקווה. לא את דנוה וגם לא את בוקר וגם לא „תרגילי התגנבות יחידים כב תנועת הנוער של פעם", עם סיסמ ושריקות באפילה. פה מדובר במע ריאליסטי מאד ושקול מאד. אש"ף ת בברית המועצות יותר מבכל גורם בין־לא אחר. לטוב ולרע. גם מבחינה צבאית ו מבחינה מדינית. זו תלות ישירה ועקיפה ל אש"ף על פלגיו השונים וגם של המדינ הערביות הקיצוניות התומכות במעט הסורר שלו.

זוהי, לפחות, תלות שלילית. אין כ ערובה לכך, שתמיכה סובייטית בודדית כלשהי של אש"ף תבטיח את הגשמתה. א יש הסתברות גבוהה מאד לכך שב הסתייגות סובייטית מדרישה זו או אחר של אש"ף תפחית במידה רבה את סיכוי הגשמתה. הסתייגות כזאת תגביל מראש או מרחב המיקוח והלחץ של אש"ף. האמריקאים בוודאי לא יתמכו באש"ף יותר מהסובייטים. גם לא הסורים וגם לא הירדנים. ולעומת זאת, אם ייכון הסדר מזרח תיכוני בלעדי הסובייטים, או נגדם, האם אין לסובייטים די אמצעים ישירים ועקיפים לערער ולטרפד אותו בטווח הארוך?

לטוב ולרע, המפתח לשלום ולמלחמה נמצא בידי הסובייטים. גם בידיהם. לא פחות מאשר בידי האמריקאים. וגם האמריקאים יודעים זאת. לכן צריך לדבר עם שווארדנאדזה ולא עם יאסר ערפאת. ובוודאי לא עם צ'אושסקו, שיש לו רק מה לקחת מיצחק שמיר ולא מה לתת לו. ואגב, צ'אושסקו נפגש עם יאסר ערפאת לפני ואחרי הפגישה עם יצחק שמיר. ועל כן, פגישת שמיר עם צ'אושסקו עשתה רושם של מגע ישראלי עקיף עם יאסר ערפאת. לא רק פגישות של עמירב עם סרי נוסייבה ופייצל אל־חוסייני. כאשר יצחק שמיר נפגש עם צ'אושסקו ושליחיו הכאילו־סודיים, בלי לדווח למשרד החוץ הישראלי – כאילו יש מה לדווח או לא לדווח – ומשה עמירב

…יודים מהימין, שהתכוונו לא־תמכו בו, ושל חובבני־השמאל – מתי פלד, חיים הנגבי, אבנון זכרוני ודומיהם. אפילו לובה אליאב ואורי אבנרי. תסתכלו עליהם. אנשים לא צעירים עם מנטאליות של נערי־נצח מרומים. הם מסרבים לתפוס שמשא ומתן לקידום השלום איננו המשך למשחקי ההווי של תנועת נוער. עשיית שלום איננה התגנבות יחידים במשחקי א"ש לילה בתנועת נוער, שבהם גונבים את הדגל ומעבירים אותו מהמחנה שלהם למחנה שלנו. ובכל זאת, יש משהו נערי־חינני בהתנהגותם של החובבנים המזוקנים הללו כימין ומשמאל שרוצים להיראות צעירים עד יומם האחרון. זהו „האתוס של הנוער הארץ ישראלי של פעם": להתנהג כמו מדריכים של השכבה הבוגרת בתנועת נוער, ולא חשוב איזו, שרוצים לעשות רושם של הבנות במעשי התגברות נועזים, הכרוכים בהקרבה עצמית „למען התנועה". חבל מאד, אבל לא זאת הדרך לעשות שלום במזרח

התיכון. זה איזור מסוכן מאד. זה עסק רציני ומייגע, שתוצאותיו תלויות בפרטים קטנים רבים, בהתגוננות מכל הצדדים, ובעיקר מצד שתי מעצמות העל שבלעדיהן לא ישום ולא ייפול דבר במזרח התיכון.

רק לסובייטים סיכוי לשכנע את הקיצוניים של אש"ף להימנע בנקיטת צעדים מרחיקי לכת נגד ישראל והמערב. רק הסובייטים יכולים לשכנע את אש"ף למתן את תנאיו לגבי הייצוג הפלשתינאי במשלחת משותפת עם ירדן. בעיקר בנושא זה יש מרחב גדול לניואנסים של פשרות מצד אש"ף. המפתח אליהם נמצא בידי הסובייטים. לא רק בידיהם, כמובן.

אש"ף יכול להשתגע ולצאת בביקורת חריפה על נותני החסות העיקריים שלו, הסובייטים. וכמוהו גם מדינות ערב הקיצוניות שהתואר „מדינות משוגעות" די הולם אותן. ויש לאלה תומכים בקרמלין, שאינם שותפים עדיין לכל תמורני הפתיחות של מיכאיל גורבאצ'וב (דרך אגב, מישהו ראה אותו לאחרונה? אולי קרה משהו לא נעים לו עצמו ולמדיניותו?). אלה הן סיבות מספיקות לסובייטים לנוע באיטיות ובזהירות בכל מהלכי ההתקרבות. ושינוי המדיניות כלפי מדינת ישראל. גם בנוגע ליציאת יהודי רוסיה.

ובכל מקרה, תפנית ממש ביחסי ברית המועצות עם ישראל לא תוכל להתרחש לפני פגישת הפיסגה בין מיכאיל גורבאצ'וב לבין הנשיא רייגן. הרי הכל יודעים שלגבי הסובייטים מדינת ישראל איננה אך ורק גורם מזרח תיכוני, אלא גם "פיון" בלוח השחמט האמריקאי והמערב־אירופי. זו עובדה. זה אחד ממקורות כוחנו. כל מהלך חיובי כלפי ישראל ויהודי ברית המועצות יישקל על ידי הסובייטים במאזניים גלובאליים ולא רק מזרח תיכוניים. אם תהיה תפנית היא תהיה על המאזניים הללו. לא קודם לכן. לא במנותק מהשפעתה על פגישת הפיסגה. דווקא לכן אסור להחמיץ את כל ההכנות הדרושות לקראת הסיבוב המכריע במשחק השחמט בין הגדולים. שיתנהל לטובתנו ולא לרעתנו. האם יצחק שמיר מסרב להבין זאת? האם הוא חושב שצ'אושסקו הוא תחליף לשווארדנאדזה? שצ'אושסקו יביא לו את השלום? ועוד עם יאסר ערפאת? האם יצחק שמיר מאמין שה"ניס" שלו ינעל את הדלת למזרח התיכון בפני הסובייטים וכי אפשר יהיה לעשות שלום או מלחמה בין ישראל לערב בטווח הארוך בלעדיהם, או נגדם? האמת היא שגם הדרך להדברות עם אש"ף וגם הדרך להרחיקו משולחן הדיונים עוברת את מוסקווה, וכך גם כל קומבינציה אפשרית בין שני הקצוות הללו.

הפוגה מסופקת בלבנון

מאת דן אבידן

הסכם אומנם נחתם, אבל לא נראה שבכוחו לגשר על הניגוד הקוטבי בין ארגוני המחבלים הפלשתינאים השואפים לכונן מחדש מאחז כמעט־עצמאי בדרום לבנון, לבין „אמל", הנחוש בדעתו לסכל זאת, כדי שיוכל לכונן בהדרגה שלטון שיעי באותו איזור

ב־30 באוגוסט השנה, במלאות חמש שנים להיעלמות, מייסד תנועת „אמל", האימאם מוסא סאדר, בלוב, העלה נביה ברי, ראש תנועת „אמל", בטקס שנערך בעיירה בעל־בק בבקעת הלבנון, יוזמה חדשה להפסקת המלחמה בין אנשי „אמל" ללוחמים הפלשתינאים, הנמשכת לסירוגין זה יותר משנתיים. ברי הציע שתנועת „אמל" תסיר את ההסגר מעל מחנות הפליטים במערב ביירות ובדרום לבנון, ובתמורה על כך יפנו הפלשתינאים את המאחזים שכבשו בשעתם מידי השיעים ממזרח לצידון. היה חידוש בהצעה זו, משום שבעבר כרך ברי כל נכונות להשגת הסדר עם הפלשתינאים בנסיגה מוקדמת של לוחמי אש"ף מהכפרים השיעיים שממזרח לצידון.

ב־11 בספטמבר חתמו נציגי „אמל" ונציגי אש"ף על הסכם לסיום המלחמה סביב מחנות הפליטים, על־פי יוזמת ההסדר של נביה ברי. ההסכם נחתם לאחר שני מפגשים שקיימו בעיר צידון נציגי אש"ף – לרבות נציגים מטעם ה„פתח" בראשות ערפאת –

נבי ברי

ומשלחת מטעם „חזית האיחוד והשחרור" הלבנונית, שחברים בה נציגים מטעם תנועת „אמל", המפלגה הסוציאליסטית הדרוזית ומפלגות שמאל לבנוניות נוספות.

בהסכם נקבע, כי בשלב ראשון תיכנס לתוקפה הפסקת אש מוחלטת סביב מחנות הפליטים בביירות ובדרום לבנון. בשלב שני יסירו אנשי „אמל" את ההסגר מעל המחנות ובתמורה יפנו אנשי אש"ף את העמדות ממזרח לצידון שכבשו בשעתם מידי השיעים. כן נקבע, כי תנועת „אמל" והארגונים הפלשתינאיים יחליפו שבויים ביניהם ותוקם ועדה מיוחדת לשיקום ההרס במחנות הפליטים. עוד נאמר בהסכם, כי תנועת „אמל" תהיה אחראית להסדרת הבעיות שעלולות לצוץ בעתיד בין הפלשתינאים לתושבים השיעים בדרום לבנון וכי ההסכם יבוצע בכמה שלבים, הל

ב־5 באוקטובר, בפיקוח ועדות משותפות של נציגים שיעים ופלשתינאים וקציני־צבא סורים. אחרי חתימת ההסכם נועדו נציגים מטעם תנועת „אמל" והארגונים הפלשתיניים השונים לכמה פגישות נוספות בצידון. בפגישות הורכבו כמה ועדות, שתפקידן לפקח על ביצוע ההסכם וכן נמסר כי סוכנות הסעד והתעסוקה של או"ם הקציבה 17 מיליון דולר לשיקום מחנות הפליטים, כחלק מביצוע ההסדרים.

הוועד הפועל של אש"ף, שהתכנס בבגדאד באמצע ספטמבר, אישר את ההסכם וקרא להגשימו בהקדם האפשרי, כיוון שראה בו הישג לפלשתינאים. ראשית, משום שההסכם הוכיח את אי־יכולתם של אנשי „אמל" להכריע את לוחמי אש"ף בכוח הזרוע או לכפות עליהם הסדרים שהם אינם מעוניינים בהם. שנית, מפני שלהסכם הנוכחי שותפים, כאמור, גם נציגים מטעם „פתח" בראשות ערפאת, ופירוש הדבר הכרה מצד אנשי „אמל", ובמידה מסויימת גם מצד פטרוניהם הסורים, במעמדו של אש"ף בראשות ערפאת כגורם צבאי ופוליטי בזירה הלבנונית.

מנהיגי „אמל" תמכו על ההסכם משום שהוא משרת כמה אינטרסים חיוניים שלהם. ביצוע ההסכם יבטיח את רציפות הקשר בין הנהגת התנועה בביירות לבין האוכלוסיה השיעית בדרום לבנון. לקשר הזה נודעת עתה חשיבות מיוחדת בשל העדיפות שבסכנה ביחסים אלה נביה ברי לחיזוק השפעתו על האוכלוסיה השיעית בדרום לבנון, במשקל שכנגד להשפעתה הגוברת של תנועת חיזבאללה על אוכלוסיה זו. ואכן, דוברי חיזבאללה מיהרו לבקר שמטרת ההסכם היא לאפשר לאנשי „אמל" להילחם באירגון החיזבאללה. למנהיגים השיעים היה עניין להפסיק את הסכסוך המזוין עם הפלשתינאים גם כדי שיוכלו להתפנות לטיפול בבעיות החברתיות והכלכליות הקשות של בני עדתם, הנובעות מהמשבר הכלכלי החריף הפוקד את לבנון. נוסף על כך סביר להניח שסוריה דחקה בהנהגת „אמל" לחתום על הסכם עם הארגונים הפלשתיניים, לנסיגה אשר יש כיום בסוריה עניין בהרגעת המאבק השיעי־פלשתיני בכמה סיבות הבאות והראשונה משום שהוא

חותר עתה לשיפור תדמיתה של סוריה בזירה הבין־לאומית ובעולם הערבי. סוריה, בעלת־בריתה החשובה ביותר של תנועת „אמל", מוחזקת בעיני מדינות ערב והקהילה הבין־לאומית כאחראית, לא פחות מהשיעים עצמם, לסבל הרב שנגרם לתושבי מחנות הפליטים בכל שלבי המלחמה בין השיעים לפלשתינאים. הפסקת המלחמה עשויה להיזקף עתה לזכותם של הסורים ולסייע להם, למשל, להשיג סיוע כספי נדיב יותר מנסיכויות הנפט הערביות. יש משקיפים הסבורים, כי אסד רצה בהפסקת „מלחמת מחנות הפליטים" כדי שסוריה תוכל להתמסר לפעילות פוליטית בזירה הלבנונית, לקראת הבחירות לנשיאות הצפויות שם בתוך שנה.

על־אף כל האמור לעיל עדיין קשה לדעת בוודאות אם ההסכם להפסקת המלחמה בין השיעים לפלשתינאים אכן ייצא לפועל כמתוכנן. כבר עתה יש סימנים שהסורים מסרבים לשתף את נציגי ערפאת בהליכים הקשורים בתכנית לביצוע ההסכם.

יאסר ערפאת.

כן ייתכן שבניגוד האמיתי יתנגדו לביצוע ההסכם אישים מרכזיים בתנועת „אמל", המוכרים בגישתם התקיפה כלפי הפלשתינאים. בינתיים מתרחשים מדי פעם חילופי ירי באזורי ביירות [illegible] בין הצדדים הניצים. לא נראה שההסכם הנוכחי מגשר על־פני הניגוד הקוטבי השורר בין „אמל" והפלשתינאים באשר לגורל אש"ף בדרום לבנון. מחד גיסא שואפים הפלשתינאים להפוך מחדש את דרום לבנון למאחז עצמאי לפחות חלקית. מאידך נחושים השיעים בדעתם להכשיל מאבק זה ולכונן בהדרגה בדרום לבנון שלטון אוטונומי משלהם, בתוככי המדינה הלבנונית המפולגת. כל עוד ניגוד אינטרסים בסיסי זה יישאר בתוקפו אין לצפות שהשיעים והפלשתינאים יצליחו ליישר לחלוטין את ההדורים ביניהם.

ירושלים נערים סביב לה

מאת יותם

מפני רגש האשם המקנן בליבנו כלפי חברינו הטובים בירושלים – אנחנו כאן, בשפלה, מתענגים בלילות־שבת על כל מנעמי החיים, בדיסקוטק פתוח לרווחה ועד לחכי האגם הצבוע בכבוד, ואילו הם שם ספונים לבתיהם – מפני מוסר־הכליות המענה הזה של כל יושב־שפלה, עלינו אל עיר הבירה לחוג עם חברינו ועם בירת ישראל כולה ליל־שבת ראשון לאחר שיחרורה. לראות איך נראית העיר הישישה הזאת לאחר ש„בריח בקליה הוסר מפה" – כדבר המשורר.

ובכן, מי שסבור כי ירושלים שוחררה ביוני 1967, אינו יודע, במחילה, מה הוא סח. אז, לפני עשרים שנה, היא רק „חוברה לה יחדיו", אבל השיחרור האמתי, החירות והדרור האמתיים כהם נשמת־אפו של אדם, הוענקו לה רק לפני שלושה שבועות, בשלהי תשמ"ז. התצלום הנודע של שער־האריות – המתנוסס לנגד עינינו תמיד בבית־האוכל של יחזקאל־שמש־המיותר בירושלים – שער שבו עוברים יצחק רבין, משה דיין, עוזי נרקיס וכמדומה גם מוטה גור – איננו אלא הטעייה אופטית. המצביאים המהוללים האלה אכנם עברו בשער אבל לא הם שיחררו את ירושלים.

את ירושלים שיחרר בימי סליחות של אלול תשמ"ז חבר־כנסת צעיר מאד אך גם נאור מאד, שבדרך מלאכי־השרת דידה מבית־קולנוע אחד למשנהו, דידה ופתחו, פתחו ודידה, וקדיין כמרומה, לא חדל לדדות באכסטזה של לוחם חירות אמתי – הוא דדי צוקר.

לאחר שראינו בליל־שבת שבו ביקרנו בירושלים את „קינג קונג" בסינמסקופ, את „הסנדק" ו„שבעת המכוערים" בגודל פילבאי טבעי, הבינונו כי סוף־סוף באה הרווחה לבירה. בעתה נוכל לישב בהשקט ובלי יסורי־מצפון גם בשפלה המפתקה. נשב בשלווה – לקיים כאמור המלך־הפייטן, שעל שמו נקראת העיר, „ישליו אוהביך".

■

מסתבר כי הברירה היחידה בבילוי ליל־השבת בירושלים היא בין פיוטם „יה רבון עולם ועולמיא", בצד שיבוטה ממולאת, ובין „קינג קונג", בצד זרעונים מפוצחים וקש בקבוקי שלה. במרחב שבין שני אלה – שממה. פיהוק גדול אחד. הנוער היהודי בקומתנו, שהודיע לא שאלו לדעתו הולידוהו בירושלים: נוער זה, שאינו יודע כלל את נעימת „כל מקדש שביעי" – לא ימצא מקומו בעיר הזאת אם לא יפגוש גם בליל שבת את סילבסטר סטלונה. אין „ראמבו" – אין עיר. שאייה. איך אמר הנביא: „ושאייה יוכת שער".

■

„אולי יש כאן הזדמנות לשנות את האופי של ירושלים ואתה עלול להחמיץ אותה" – שואל בכובד־ראש של בינה־לעתים ובהדרת־תבונה אינטלקטואלית המראיין של „קול ישראל" את ראש־העיר המיוסר של הבירה, את טדי קולק.

כל אשר עשה האיש המופלא הזה – שאילולא נתייחד התואר „בונה ירושלים" למי שנתייחד, ראוי היה כי יעוטר בו; כל אשר תרם לקומם הריסות העיר, לבנותה לתפארה, לאחות חלקי עיר שסועה, להקמת חוד־שנאה, להלוך הילוך יהיר על הבלידק המתוח על פני גיא־בן־הינום אמתי של חשד ואיבה האופפת את העיר הזאת; כל מאמץ־האדירים הנועז הזה מתגמד, כמובן, מול ההחמצה הנוראה של ההזדמנות „לשנות את אופייה של ירושלים" – כטעם שדריה המשכילים.

ובאמת, יש הזדמנות־פז להסיר מן העיר את חותם העובש והפגרון של הכותל וחורבת ר' יהודה החסיד ויד אבשלום ובתי־מדרש ו„מוללים", וכל כיוצא באלה שרידים של דיקנה וכלה, ולהפיח באבנים הזקנות האלו משהו מ„ניחוח רחוב דיזנגוף" – וראש־העיר המרובע הזה מחמיצנה.

אילו רק ניתנה הנהגת העיר הזאת בידי שודיים, כל פני העיר – וכמובן, גם אופייה – היו אחרים.

■

אלא שראש־העיר הזה – שהוא באמת נבע אבותי, אם לא תמהוני מעט, בגוף השליחות הציבורית של ישראל – אינו מוכר למסור את המפתחות. בלכתו – השמעת מחוספסת משום שלא הוליקה אותה לא התנפות העסקנית ולא ההערכה – הוא מוגד כי אף „זה משגע את השכל", „אני בעד שמירת האופי של העיר הזאת. את האופי של ירושלים לא נשנה ולא נעשה את תל־אביב".

„בנינו בירושלים, מוזיאונים, פסטיבלים לתיאטרון, סימפוניה, כדורגל וכדורסל" – שוכח ראש־העיר את וכויתה וכמו מתגונן על נפשו. אבל – באוחר. בפעת־המאזניים כבר הוכרע. ההדרכבת המיוחלת, תקוות כל הדורות וציפיים, לשנות את אופייה של עיר־הנצח לעיר־האדיר – הוחמצה.

■

ירושלים נקראת, כידוע, גם עיר האלוהים – ובפי כינור זה נותן בה סימן של דקנות. שהרי מה יסרוב בעולמנו מן האלוהים – כל שכן, האלוהים של היהודים.

אלא שאת הצעקה אין להשיב: אלוהים בחר להתיישב דווקא בעיר הזאת וזה למעלה משלושת אלפים שנה אין לראות סימן כלשהו שהוא מתכוון להחליף את מגוריו. הוא גם הצהיר במפורש מיד בבואו לעיר „פה אשב כי אויתיה". לכן, אין בעיר הזאת שום רמז של תכונה לארי־תוחפצים עמיתית. אולי קל להבריח בירושלים כמה מחסידיו שדעתם נתבלבלה עליהם, אבל נחוץ כוח רב בהרבה כדי לגרש משם את האלוהים היהודי עצמו ואת אביזריו – השבת בכללם. נחוצים לכך גם כוח גדול, גם חכמה וכוח־הערמה גדולים. „מתוחכמים" יותר – כפי שאומרים בלשון־הקודש של ימינו.

איננו בטוחים שמר דדי צוקר ונערי מפ"ם, אפילו בשותפות עם המוני ההיפדת המתקדמת, יזכו בכל הגבולות האלו.

מכל מקום, הדעה הוא כי את ראשית הסטי בתגלחת־תפרים ציבורית, במקום המרי־הכנסת הצעיר הזה לעשות דווקא על זקנה של ירושלים. ספק אם נרצה להפקיד בידי פרחי־ספרים זה את פירחתנו.

■

מה עושה היהדות, בגילוייה הנוכחיים, לדת ישראל? מה עושה הנסיון האווילי הזה להציל את השבת – שכולה אצילות ועדנה – בדרך אלימה? מה עושים תרגילי שמירת כבוד השבת, כביכול, באמצעות בזיונה? מה עושה הזרם הברוטאלי – הקנאי, האלים והפרוע – לדת היהודית וליהדות כולה, דבר זה יתן אותותיו לא בימות המשיח אלא בקרוב בימינו ממש. זהו פרק עגום בעלילת־המוחין של קנאים בלועי־דעת מימי הרב עמרם בלוי ועד ימינו.

איננו בטוחים אם בדרך זו מאהבים במידה כלשהי את עם ישראל על אלוהיו אבל אין לנו ספק כי משניאים בה עד אין תקנה את דת ישראל ומסורתו על רוב העם בישראל.

ואולם אם יש מי שצריך – חייב! – לקום ראשון נגד המחשך האלים הזה, זהו, כמובן, עדת המאמינים הגדולה והשפויה שעיקרה בכנפת הציונות, היא העדה שהגדולים במורי דרכה הם הרב יצחק יעקב ריינס, הרב קוק, הרב מימון ודומיהם.

אין היום מתנכלים גדולים יותר למורשת ישראל מן המתיימרים להיות מגיניה.

אל ציבור שהוא זה אין לנו ניב. גם לשוננו – הלשון העברית כפשוטה – אינה לשונו. אלא שגם כל מערכת־המושגים שלו נטועה בסדות ההוויה, המעטפת כל תועבה במעטה של קדושה, מבעירה אשירה ומתיזה שביבים של כידוני מאישון העין הצדקנית.

■

אין לנו ניב אליהם, אבל יש לנו – כך, לפחות, אנו מקווים – ניב בסיסי משותף עם האדם החילוני או – כפי שידידנו מאיר בראלי מתעקש לקרוא לו: החפשי. ומן האנשים ששפתם – מילולית, לפחות – שפתנו, מותר לתבוע יותר הגיון ושיקול־דעת בקביעת סדר־העדיפויות של המאבק על זכות האזרח החילוני (או: החפשי). שיקול קפדני יותר. בוגר יותר, ללא פחז והשתלהבות נערית, גם של מהות העניין שעליו נאבקים וגם של מחיר המאבק.

נקדים דווקא מלים אחדות לעניין השני: המחיר.

המהומה שנוצרה בירושלים, ההתפרעות ההמונית הזאת תוך מעורבות של מאות אנשי משטרה בכל ליל שבת, המים הניתזים מן הזרנוקים, שהם כורח להשלטת הסדר הציבורי, אבל יותר משהם מכבים את האש הם מלבים אותה, ואם לא את להבתה – את לחישתה; כל אלה הם מישקעים שלא בנקל ייעקרו מן הלבבות. בפרספקטיבה לא של ערב־בילוי אחד או של ערב־שיעמום אחד, אלא של מערכת־חיים שריקמתה כה רהויה, יש לבדוק בשכל מבוגר יותר משכלם של נערי מפ"ם המתפכניים – אם „הצור" הזה, ה„ראמבו" ו„הסנדק", שוה באמת ב„מוק המלך" – קריעת הריקמה העדינה המחברת עדיין יהודים שונים בעיר הזאת.

■

אלא שחשובה לא פחות מן המחיר היא שאלת סולם־העדיפויות. יראת־שמים – היה סבא הבם משנן לנו – היא דבר גדול, אך קצת שכל מעולם לא הזיק לה. וכל מה שאמר סבנו על יראת־שמים נאמר אנחנו גם על כפירת־שמים. קשה לומר כי במערכה הנחרצת הזו בשערי בית־אגרון בירושלים בולט במיוחד חלקו של השכל.

משום שהמלחמה בחירוף־נפש מהפכני כזה בשערי בתי־הקולנוע בירושלים היא לא רק תפלה מצד הבוק־סריקי הבלבלים הנתלים בה מבחינת חופש התרבות. בסך־הכל, במהותו של העניין, בפירוש אמתי של המושג „תרבות", כל השפע התרבותי הטמון ב„סנדק" או במערבונים, איננו אלא סל־אשפה של תרבות־החיים האמתית הגנוזה, כללית, באופייה של השבת היהודית.

אלא שמלחמה זו היא גם תפלה בטעמה, גם טפלה לעיקר. היא איננה בשום פנים ה„קומום באלי" שראוי לעשות דווקא אותו מוקד הזירבות והמאבק הציבורי.

קשה להאמין כי ידידנו חריפי־ההבנה, יוסי שריד ושולמית אלוני, יתנו לקדיקה בהתפכה זו להשתלט על מעשה היום־יום הציבורי של תנועתם – היינו רק מה מידת קרבתנו אליה או מידת ריחוקנו ממנה.

■

כי גיא־הבזיון האמתי של המאבק עם החרדים – איננו בבית־אגרון. זירת ההתגוששות האמתית – העקרונית והמכרעת – היא בלשכת הגיוס של צבא ההגנה לישראל ושל השירות הלאומי לבנות. שם מוקד הבזיון של הדת היהודית. שם, בין רבבות האברכים המעמיסים על זולתם את חובת חירוף־הנפש כדי להגן על אברכים אלה עצמם, שם מתחולל הביזוי והסילוף הנקלה ביותר של דת ישראל ומוסרה. בתרמיות הגדולות הבוטות בשחרור בנים בריאים בגופם מחובת ההגנה על עמם ועל עצמם (ולא אכפת על ארצם), שהרי רבים מבלועי־דעת. אלה טוענים שאין זו כלל ארצם: שם נרמס כבוד היהדות ומסורתה, שם נרמסת באופן ציני, תוך גלגולי־עיניים שמימי, ערבותם של ישראל זה בזה.

ריבוי מיכב הכוחות הרזינויים של העם, כיושב האדם בגוים, למלחמה בלתי־פוסקת בעיוות נורא ומשווע זה – הוא חובתו של כל אדם בישראל, קל־וחומר כל שליח־ציבור, בין הוא רך בין הוא מהלך.

אל ההתעוררות רוחנית וציבורית זאת יבואו אל הרגל גם מי שרואים כמאב את הקרבות שכמה נערים סוחרים חבר־כנסת אחד עמם עורכים עתה בשערי בית אגרון. יבואו כל הרואים זאת כך – כותב השורות בכללם.

■

כך או כך, ירושלים – אבן־השתייה בקורות ישראל – שכולה מספרים עדיין גם רעם הבייר של בן־אבון, גם נעימת כנור של דויד, גם הד קולו המתכתי של דויד בן־ימינו – ירושלים־של־נצח זו לא תוכל עוד לעולם לחזור ולהיות יבנה. גם לא יבוס מודרנית. אין ברירה – ידידנו הטוב הגיעו יש להסכין לרעיון זה. דבר יושב השפלה, כמובן.

هكذا من الاحل

مكذا من الاجل

מכתבים למערכת דבר

לדיוקם של דברים

כמי שעסק בעת שליחותו לפולין בגאולת ילדים יהודים מידי נוצרים פרטיים, בתי־יתומים פולניים ומנזרים, הנני מרגיש חובה להתייחס לגילוי המרעיש של ד"ר אבא גפן על איגרת האפיפיור שזייפה ובזכותה נגאלו 3000 ילדים יהודים מן המנזרים על־ידי ה"בריחה" והועלו לארץ. "הגילוי המדהים" פורסם בעיתונים ובטלוויזיה הלימודית ואנסה איפוא להעמיד דברים על דיוקם:

א) כאשר הגעתי לפולין בתחילת נובמבר 1945 מקובל היה במוסדות שם, כי המספר הכולל של ילדים יהודים שנשארו בחיים לאחר השואה הוא בין 4000 – 5000. מספר הילדים שנמצאו במנזרים הוערך אז בכמה מאות.

ב) במהלך שחרורה של פולין מידי הנאצים: מאותו יום, שהצבא האדום חצה את הגבול המזרחי הישן, החמישה בפברואר 1944, ועד שחרור ואַרשה ב־17 בינואר 1945, הוחזרו כמה מאות ילדים לידי קרובי משפחה, וכן על־ידי הפרטיזנים היהודים שאף אירגנו בשבילם בתי־יתומים בזובנה, בווילנה וגם בלובלין. תהליך גאולתם של הילדים היהודים נמשך גם לאחר מכן: כאשר הגעתי לפולין כבר נמצאו מאות ילדים במוסדותיו של "מרכז הקהילות היהודיות". רובם של יתומים אלה מצאו את דרכם לתנועות הנוער הציוניות והועברו על־ידי ה"בריחה" למחנות העקורים בגרמניה, אוסטריה ואיטליה. חלק קטן – גם לצרפת.

ג) מספר הילדים, שנגאלו ישירות על־ידי הארגונים שנוסדו למטרה זו: "הקואורדינאציה הציונית", על־ידי מר דרוקר מטעם "הקונגראציה" שבהספפת "המזרחי", וכן על־ידי "אגודת ישראל", מגיע, לפי הערכתי, ל־700–800 בלבד. הנתונים המדוייקים שבידי מתייחסים לילדים שנגאלו על־ידי "הקואורדינאציה". חסרים לי הנתונים של הגופים האחרים שעסקו בתחום זה, אך נראה, כי המספר שהובא לעיל הוא האופטימלי.

ד) הנני קובע, והשליחים ל"בריחה" בפולין, כמו צבי נצר ויוחנן כהן יכולים לאשר זאת, כי על־ידי ה"בריחה" בארגון לא נגאל אפילו ילד יהודי אחד. ה"בריחה", כפי שציינה זאת שרה נשמית במכתבה למערכת, עסקה בהברחת יהודים דרך הגבולות למחנות העקורים ובשום דבר אחר. בתקופה שבין יולי 1945 – אוקטובר 1946 הוצאו מפולין כ־120 אלף איש ולא כן כמה אלפים. למותר לציין, שהיתה זו משימה כבירה הכרוכה בארגון נקודות יציאה, צוותי הברחה שמנו מאות, והעיקר, בגיוס סכומים עצומים של מיליוני דולארים. בלתי מובן לי, לשם מה צריך היה מר גפן להוסיף ל"בריחה" משימות נוספות?

ה) על פעולת הארגונים בתחום הגאולה קיימים מיסמכים אותנטיים, עדויות של אלה שעסקו בעבודת קודש זו והן של אלה שעקבו אחריה, גם עיתונות שהרבתה לספר על כך. ואילו על גאולת 3000 ילדים על־ידי ה"בריחה", ספק אם נמצא אפילו מיסמך או עדות אותנטית אחת. בוגיע אני את כוחי: מאיזה מקור שאב מר גפן את המידע שברשותו. ואם יש – סיגלה אותו.

ל. אריה שריד
גבעת המורה

המלחמה על השואה

זכרונה העמום, המגמתי, המעוות, היחסי והקטעי של השואה, נסיונות ההתכחשות לה, דחיקתה לשולי התודעה ההיסטורית או מחוץ לה בכלל, שיכתובה הזדוני והשיפתה כהיתה־כלא־היתה, מסובכים, לדעתי, הרבה יותר ומורים פי כמה וכמה מאשר אי־ידיעתה או אף משכבותיה המגולפות. היהודים הולכים ומקבלים ממדים מפלצתיים בדעת־הקהל העולמית הניזונה משקרים גסים ומחצאי־אמיתות עדינות. הם מתנפחים לנפחים לא־אנושיים.

הם מוצגים כמי שביצעו את הזוועות שהם היו קורבנותיהן.

הפרפר החמקני של הדברים כהווייתם שב ומתגלם ברמותו של הגולם המעוות את ביטוי הדברים כהווייתם.

שואת יהודי אירופה במחצית המאה העשרים מאיימת, כחלוף יותר מארבעים שנה לסיומה, להשמיד פעם נוספת את שאריתם.

על העם היהודי בכלל ועל מדינת ישראל בפרט מוטלת חובה היסטורית מזה וחובת־נצח מזה להחיות את הבדותות ולהפריך את האשמות אשר טופלים השכם והערב על היהודים בחוזיות שונות, במכוני־מחקר באוניברסיטות שונות, בארגונים ניאו־נאציים ובמידע על־פה המועבר מפה לאוזן ומאיים להפיץ על היהודים עלילות־דם שכמוהן טרם הופצו.

על ממשלת ישראל להתפנות לדיון מכבה, יסודי וכסקני אשר בסופו יוחלט על הקמת מסרד ממשלתי מיוחד שבראשו יעמוד אדם במעמד של שר אשר מתפקידו יהיה להילחם בנסיונות כיזוב השואה וסילופה, בכל מקום בעולם בו אורבת סכנה כזאת ובכל מקום בו היא מתממשת זה לא כבר.

אברהם שרון
עין־השופט

יונהג שבתון לכלי רכב

הקטל בדרכים גובה מדי יום מכסת קורבנות תפלצתית. הובעו דעות על סיבות התאונות המחרידות שבהן מקפחות בבת אחת את חייהן משפחות שלמות וגם זקנים וטף.

יש מי שאומר, שהנהגים ברשלנותם אשמים, ויש האומרים שבכבישים האשמה, ויש שמאשימים את התאורה שהיא לא מספיקה; וצחוק הגורל – דווקא בצמתים החרשים שנעשו כדי למנוע תאונות, שם קורות תאונות קטלניות.

ובכל זאת, ניתן לדעתי, להקטין את מספר התאונות ולמנוע אותן לא ניתן, כי תמיד יורצו מכוניות על הכבישים. הצעתי היא איפוא – לקבוע יום שבתון לכלי רכב, כלומר, מדי יום ישבתו כמה מאות מכוניות לפי הסדר של המשרד הממונה על הנושא, כך שהעומס בכבישים והלחץ על הנהגים, שמותר יהיה להם לנוע באותו יום, יקטנו. עשינו זאת לפני כמה שנים, כדי לחסוך בדלק, כדאי לעשות זאת שוב בתקוה שזה יציל חיי אדם.

יוכבד ליבנה
תל־אביב

הפופ – ותאונות הדרכים

הגל האחרון של תאונות הדרכים שוב ניער אותנו מעט משאננותנו. כולנו מסכימים, כי יש צורך בתשתית כבישים משופרת ובמערכת המורים משוכללת (ואולי יש מקום להוסיף: מה מסיים על הרגל למימון הוצאות אלה).

היות הגורם האנושי הוא החשוב מכל האמור לעיל, יש מקום אולי לחשוב על ביטול שעון הקיץ הגורם להארכה מתישה ומיותרת של שעות האור. ברצוני להציע ניסוי, שתוצאותיו עשויות להיות מעניינות וחיוביות: להימנע משידור ברדיו ומהשמעת מנגינות פופ רועשות בכלי הרכב הנעים בכבישים. לדעתי יוכח, כי מנגינות הפופ פוגעות בכושר הריכוז של הנהגים ואף גורמות להעלאת המתח בכמה "אוקטבות".

יהודה הצבי
תל־אביב

רק בדיני ממונות

ב"דבר" מ־2.9.87 נתפרסם מכתב למערכת מאת אברהם גל בכותרת "איש באמונתו יחיה", שמסתיים במילים "דינא דמלכותא דינא".

הדין "דינא דמלכותא דינא" אמור רק בדיני ממונות. היה מעשה ברבי עקיבא שלמד ולימד תורה, בניגוד מוחלט לחוק הרומאי, ששלט בארץ, אשר אסר לימוד תורת ישראל, והעונש על כל מי שעבר על חוק זה היה מוות. רבי עקיבא אמר, שאם הם יבקשו ממנו לשלם להם מסים וארנונות, הוא מוכן, אבל אם הם ידרשו ממנו שלא ללמוד תורה, או הם הכולל אותו הדבר. על זאת הוא נאסר על־ידם והושלך לבית הסוהר.

גם עשרת הרוגי המלכות עונו והוצאו להורג במיתות אכזריות, משום שלא קיבלו עליהם את חוקי הרומאים שלא ללמוד תורה.

באינקוויזיציות האיומות ובמסע הצלב ועוד, בכל אלה מסרו היהודים את נפשם וחייהם, נתענו ומתו על קידוש ה', בסרבם לעבור על חוקי תורתם, שניתנה להם מאת אבינו שבשמיים, והמצע קצר מאוד לפרש פה את הכל בהקשר זה.

בקיצור, "דינא דמלכותא דינא" זה אך ורק בדיני ממונות.

ראובן ברסוב
עורך "קול השבת"
ירושלים

לא הוחלט על גניזת הספר

עתונכם פירסם ב־21.8 ידיעה שכותרתה: "הוחלט לגנוז ספר חדש המתאר את פעלו בשירות האומה – כנראה מחשש לביקורת ציבורית", הרינו מבקשים לפרסם את העובדות הבאות:

1. בניגוד לאמור בפרסום לא הוחלט על גניזת הספר. הספר יופץ לקראת כינוסו של הקונגרס הציוני הל"א בדצמבר 1987. עיתוי זה נבחר על־ידי מו"ל הספר – הספריה הציונית למלאות 50 שנה לפועלו של מר א"ל דולצין בשירות התנועה הציונית.

2. אין יסוד לנאמר, כי הוצאת הספר עלתה להסתדרות הציונית "מאות אלפי שקלים", כנאמר בכתבה. לפי נתונים של גזברות ההסתדרות הציונית, הוצאת ההפקה הסתכמה ב־37,000 ש"ח בערך.

א. לחובסקי, עו"ד
היועץ המשפטי

מַסּוֹקים, לא מְסוקים

רבים טועים בנטיית השם מסוק (מ' פתוחה, ס' דגושה והלומה) האומרים: מסוקים: מסוקי חיל האוויר (מ' שוואית). כן מנשה רז: "מסוקי חיל האוויר התקיפו מחבלים באיזור תיבנא". "המסוקים"... (מ' שוואית – "מבט" 19.8.87). וזהי שגיאה חמורה. צ"ל: מַסּוֹקִים: מסוקי חיל האוויר (מ' פתוחה, ס' דגושה).

שורש השם "מסוק" הוא "נסק", שהוראתו עלה, המריא, והדגש בס' הוא להשלמת הנ' שנבלעה, דוגמת מקור הפיעל, מקדים (מ' פתוחה, ק' דגושה להשלמת נ' של השורש "נקר"), וכן מקוף (מ' פתוחה, ק' דגושה להשלמת נ' של השורש "נקף") פירושו איזור יהודי, הנמצא בפיקוחו של אדם ממונה, המקיף אותו מפעם לפעם. כל העיר נחלקה על־ידי המשטרה למקופים: שוטר המקוף (ראה אבן שושן ערך "מקוף").

השם "מסוק" נתחדש על־ידי האקדמיה ללשון העברית בוודאי על־פי הפסוק: "אם אסק שמים, שם אתה" (תהלים קלט, ח: אסק–אעלה).

ברוך ששון
תל־אביב

לפני 60 שנה

דבר

לקראת פיטורים במוסדות הלאומיים

לפי ששמענו מתכוננים המוסדות הלאומיים לפטר כמה פקידים לשם קמוצים: בהנה"צ 23 ובקרן היסוד 8. בלשכה הראשית של הקרן הקיימת קבלו כבר 4 פקידים הודעות פיטורים.

שחרור המוני עבדים במערב אפריקה

"דיילי מייל" מודיע כי היום ישוחררו 300.000 עבדים במושבה הבריטית סיירה ליאונה במערב אפריקה. השחרור הוא פרי לחצה של ממשלת האימפריה.

עונשים המורים לקומוניסטים בצרפת

פאריס. צירי הפרלמנט הקומוניסטיים דיוקלו ובאוּרסי נדונו למאסר 10 שנים כל אחד באשמת הסתת אנשי צבא־לטרי.

לפני 40 שנה

450 מעפילי "אף על פי כן" גורשו לקפריסין

אנית המעפילים "אף על פי כן" נתפסה בשבת בבוקר מול חופי הארץ והובלה לנמל חיפה. בהתנגשות בעת תפיסת האניה נהרג בידי המלחים עולה אחד ונפצעו תשעה, שניים מהם קשה. אמש הועברו המעפילים לשתי אניות גירוש שהפליגו לאי הגירוש.

גולי פופנדורף מפגינים

ליבק. הפגנות מחאה אחרי ההודעה הבריטית המרשה למעפילי "יציאת אירופה" על רישום "מתנדבים" ליציאה לצרפת, נערכו ביומיים האחרונים במחנות פופנדורף ואמסטאו. בפופנדורף צעדו אלפי מפגינים בסך ודרשו לפתוח מיד את שערי א"י.

נחאס פחה: המולדת בסכנה

קאהיר. מפלגת הואפד עשתה היום את צעדה הרשמי הראשון בענין הסכסוך האנגלו־מצרי. נחאס פחה יצא בקריאה לעם שיתלכד למאבק לאומי. הוא כותב שהמדינה בסכנה.

אנשים • אנשים • אנשים •

סיור בכורה

ויקטור ביילובסקי ובני משפחתו ביקרו אתמול, לראשונה, בירושלים כאורחי תנועת העבודה הציונית. הסיור נפתח בטיילת עין ביער השלום בשכונת אבו־טור. ביילובסקי, שהועמד בראש הרשימה העולמית של תנועת העבודה לקראת הבחירות לקונגרס הציוני הל"א, אינו מתכוון, בינתיים, להצטרף למפלגת העבודה. "צריך יותר נסיון בארץ כדי להזדהות עם מפלגה", אמר. בצהריים נפגש עם ראש עיריית ירושלים טדי קולק שהעניק לו תמונת נוף גדולה של העיר. בתמונה טועם העולה הראשון בשנת תשמ"ח מפרי הארץ.

יורם לוי
צילום: יצחק הררי

זה "יהודה הצעיר" הגיעו ארצה בימים אלה מארה"ב. במהלך השנה יתנדבו הצעירים (בני 19־17) לעבודות, לימוד עברית, ציונות, לימודי ארץ־ישראל וכיו"ב. ללטרון – מסע גיבוש חברתי שפתח את ביקורם.
צילום: אבי חיון

טקס סודי מאוד

בלשכת שר־הבטחון בתל־אביב, התקיים טקס העלאה בדרגה לנידוני קהיר, ... הרמטכ"ל העניק דרגות למשפחת משה ... ז"ל, משפחת שמואל עזאר, מרסל ניניו־ב... ויקטור לוי, רוברט דאסה, פיליפ נתנזון, ... זמרן ומאיר מיוחס. משפחת מאיר (מקס) ... תקבל את הדרגה במועד מאוחר יותר. רב־... דן שומרון, העריך את תרומתם של נידוני ... לבטחון ישראל ואמר, כי שליחותם לא ... להכרה ציבורית. הענקת הדרגות באה ... זאת, אם גם באיחור. בטקס נכחו משפחות ... קהיר שהועלו לגרדום, נידוני קהיר, ... מערכת הבטחון, ראשי אמ"ן והמוסד ... ובהווה.

דרך אגב, המארגנים הקפידו כל כך ... על חשאיות האירוע, כשל רגישויות היסטו... ואחרות, עד שבחרו להזמין לטקס רק את ... מה שבעיניהם נראה כתקשורת לא נפוצה: ... הרדיו והטלוויזיה בלבד.

פולי זל...

בניגוד לרצונם

על נציב שירות בתי הסוהר, גונדר ... מימון, עוברים בימים אלה רגעים קשים, ... רקע המחדלים האחרונים שנחשפו בשירות בעקבות בריחת שלושת המחבלים מכלא נפ... אתמול היה למימון רגע של קורת־רוח. במאה... שבט אל עוזמה בנגב, ערך לכבודו השייח עוד... אבו־מעמר "חאפלה" כדת וכדין, במהלכ... הוגשה לו כאות הערכה חרב ערבית יפהפיה. השתתפותו של נציב שירות בתי הסוהר בחאפלה בידואית, בעת שהשב"ס מלקק עדיין את פצעיו, עוררה זעם וסימני שאלה רבים בקרב קציני משטרת מרחב הנגב, שאף סירבו להשתתף באירוע, למרות שהוזמנו ליטול בו חלק. הנציב, שממשיך למלא את פיו מים בכל הנוגע לפרשת הבריחה, סירב גם אתמול לדבר עם עיתונאים. היחס המתנכר לכלי התיקשורת, לא פסח, כנראה, גם על שבטי הבידואים. בעוד העיתונאים ממתינים לנציב במכוניתם בשטח השבט, ניגש אליהם נציגו של השייח ואמר באדיבות, אך בתקיפות: "אתם מבינים שאתם נמצאים כאן בניגוד לרצוננו...".

אמיר רוזנבליט

לא מאחר

ראש עיריית ירושלים טדי קולק כמעט ואיחר אתמול למפגש המסורתי בין חברי מועצת העיר לנשיא המדינה. קולק הגיע מתנשף למפגש בדיוק עם כניסת הנשיא. הוא סיפר, כי בדרכו למשכן הנשיא חסמה המשטרה את התנועה ברחוב יפו לאחר שגבר איים להתאבד בקפיצה מאחד הבניינים. למקום הוזעקו שוטרים וכבאים אשר במאמצים רבים הצליחו לשכנע את האיש לא לבצע את זממו, והוא הורד מגג הבניין. רק אז נפתח הכביש שוב לתנועה.

יורם לוי

יבול זמני

2000 עמודים ובהם שלושה מיליון סימני דפוס תורגמו ותועדו מאז החל משפט מדינת־ישראל נגד ג'ון איוואן דמיאניוק בחודש פברואר השנה. רון גולדמן מנהל השיווק של חבר המתרגמים, בהזמנת משרד המשפטים, מצא כי 20,000 דפי מסמכים ופרוטוקולים חולקו לתביעה, להגנה ולשופטים. למשימה נערכו מתרגמים משמונה שפות: אוקראינית, צ'כית, רוסית, יידיש, גרמנית, פולנית, אנגלית ועברית. אחד הקשיים היה תרגום דרגות הס.ס. למקבילות צבא ישראליות. הוחלט להותיר את הדרגה הגרמנית בשפתה. כדי להקל על המתרגמים, זמן התובע, עו"ד מיכאל שקד, להרצות בפניהם על הרקע ההיסטורי הגיאוגרפי להתרחשויות הנדונות במשפט.

הנצחה

עיריית אשקלון הנציחה את שמות שני תושבי העיר שנרצחו אשתקד ע"י מחבלים בעזה. בטקס שנערך שלשום במרכז הקהילתי "תקוותינו" בשכונת גבעת־ציון נקראה ספריית המרכז ע"ש חיים אזרן. אתמול אחה"צ נערך טקס קריאת גן ע"ש ישראל קטארו. בטקסים נשאו דברים ראש העירייה אלי דיין, דוברי העיר, ואנשים נוספים.

דני צדקוני

שגריר חדש

לשוודיה שגריר חדש בישראל – מאטס ברג־קוויסט העומד להגיש מחר את כתב אמנתו לנשיא המדינה חיים הרצוג. השגריר החדש היה עד כה סגן תת־השר לעניינים מדיניים במשרד־החוץ השוודי וממונה על מערב־אירופה, על צפון אמריקה ועל אמריקה הלטינית. ברגקוויסט, שנולד ב־1938, הצטרף לשירות החוץ השוודי ב־1964 ושימש עד כה בלונדון, ... מדיניים בשגרירות שוודיה בוואשינגטון. ברגקוויסט נשוי ... בנים.

שחר

בירה חדשה?

שינטארו אבה, מי שהיה שר החוץ של יפן, העלה רעיון להעביר את בירת המדינה מטוקיו לאור האמרת מחירי הקרקעות שם. אבה, המקווה להיות ראש־ממשלת יפן, הודיע שאם ייבחר לתפקיד במקום יאסוהירו נאקאסונה, יבדוק אפשרות זו כדי להפריד בין התפקודים הכלכליים לבין אלה הפוליטיים המשפטיים. לדעתו, הטכנולוגיות החדשות, כדוגמת הרכבת המגנטית המגיעה למהירות של 500 קמ"ש, עשויות להקל על ביצוע התוכנית. מחירי נכסי דלא־ניידי בטוקיו עלו ב־80 אחוז מאז 1985 והם היקרים ביותר בעולם.

הלוחם – יצחק אלוני

שחמט

מאת אהרן איסרס

הספרות השחמטית העברית המעטה התברכה, השבוע, בספר חדש, פרי עטו של יושב־ראש האיגוד הישראלי לשחמט – שלמה קודלשיין.

הספר הוא פרי עבודת מחקר מעמיקה, הכולל 60 משחקים מנותחים, רשימת נתונים וסטטיסטיקה של יצחק אלוני, מגדולי השחמטאים שהיו בישראל.

אלוני זכה שלוש פעמים באליפות ישראל, ייצג את המדינה בשמונה אולימפיאדות רצופות, וניחן בחוש טקטי מפותח, באופטימיות רבה וברוח לחימה ללא פשרות המהווה דרך ארץ לכל ספורטאי.

במשך שנות דור הטביע יצחק אלוני את חותמו על חיי השחמט בארץ, ובמשחקיו המזהירים המלווים בתחבולות מקוריות ומפתיעות ייזכר לעד.

גדול הישגיו היה באולימפיאדת אמסטרדם 1954. נצחונו על רב האמן הסובייטי קוטוב והתיקו הקבוצתי עם אלופת העולם ברית־המועצות, עוררו הדים רבים בישראל, כשראש־הממשלה דוד בן־גוריון שיגר לו מברק ברכה וחיים לבנון ראש עיריית תל־אביב ערך לכבודו קבלת פנים מרשימה.

לבן: אלוני שחור: קוטוב

הגנה הודית של המלך

1. ד4 פו6 2. ג4 ז6 3. פג3 רז7 4. ה4 ד6 5. פו3 0–0 6. פזה2 ...

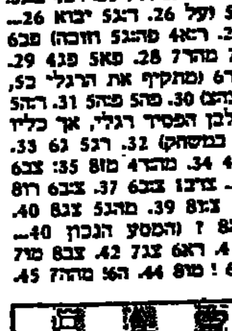

(המסע הוזכה. לאחר שביצע אלוני את המסע, טילפן הקפטן הרוסי רב־האמן בונדרבסקי למוסקבה והודיע כי קוטוב מפסיד) ... 61. רג6 ! והשחור נכנע.

אחד ממשחקיו היפים של אלוני היה באולימפיאדת הלסינקי 1952 נגד הקובני קובו (לבן).

גמביט המלכה

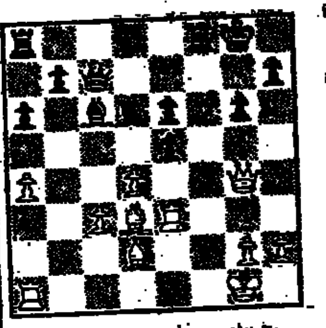

(לאלוני כלבן רגלי פתוח אך כליו נמצאים בהתקפה) ... והשחור נכנע ... ומאיים רו4 הוכה.

מפעיר המפתיעים והקרבותיו המופלאות, של אלוני, היה לשם דבר. במפגשו עם אפרים פליכסברודוב, באליפות ישראל 1965 נוצרה העמדה הבאה:

אליפות הליין

110 שחמטאים נטלו חלק בתחרות הפתוחה של הליין, עיירה אוסטרית ליד זלצבורג.

בבכורה זכו אמני פיד"א הגרמנים קניג דיישריך ופוהל קימל עם 7½ נק', לפני הישראלי שלבה סמילטינר ואמ.פ. דניאל סרדם (אוסטריה) 7 נק' כ"א.

סמילטינר זכה בגביע הוקרה לשחקן מצטיין מעל גיל 65 ובפרס כספי של 300 דולר. אבשלום ישעיה צבר 5 נק' הורג במקום השני מבין הסניורים.

במשחקו נגד האוסטרי האן נהנה הצליח סמילטינר (לבן) לנהל בשלב הסופי, ללא מלכות, התקפה יעילה ומוחצת.

גמביט המלכה

1. ג4 פו6 2. פג3 ה6 3. פו3 ד5 4. ... 35. צזה השחור נכנע.

★ במלאות שלוש שנים לפטירתו של משה צ'רניאק, אירגן מועדון ביכורי העיתים בתל־אביב ערב זיכרון, אשר בסיומו נערכה תחרות בזק בהשתתפות 32 שחקנים. בבכורה זכה עופר ברזוק עם 7 נק' מ־9 משחקים, לפני רב־האמן יהודה גרינפלד 6½ נקודות.

הכל אותו דבר אבל...

איך יקבלו את התורים לקופות, איפה זה יצומו את הדג; למה לא מראים אף סרט שישי־אברבים בטלוויזיה ומדוע בוטל מדור האסטנים מדוריך – ויזוע ביום כיפור?

קושיות של שפת ותשובות של עשרת־ימי־תשובה מחר ב־

דבר אחר

עם: שלמה גנון, איציק בן־נר, יאיר גרבוז, אהרל'ה שמי, תרזה איינברג, סמרל, אביב אליהסיד, תומר קרמן, יוני בר־שלום, יוני להב ואבנר כץ.

אסיפה כללית של המועצה הכללית לתעופה באיי

תתקיים בתאריך ה־13 באוקטובר 87, בשעה 17.00 במשרדי קלוב התעופה לישראל הירקון 67 ת"א.

בהעדר קוורום – תתקיים האסיפה בתאריך ה־19 באוקטובר בשעה 18.00 במשרדי הקלוב.

חברי/ות נתח. מוזמנים להתייצב בתאריך ובשעה הישרה.

מזג האוויר ביעדי הטיסה החשובים של סוויסאיר

אוסלו	3	12	בהיר
אמסטרדם	5	14	מעונן
באנוס איירס	11	15	בהיר
הלסינקי	8	10	מעונן
הונג קונג	24	27	בהיר
וינה	10	15	בהיר
ז'נבה	11	16	מעונן
טוקיו	18	19	מעונן
טורונטו	9	19	מעונן
יוהנסבורג	4	11	גשום
לונדון	18	14	בהיר
ליסבון	18	23	מעונן
מדריד	13	24	בהיר
מונטריאול	1	14	בהיר
ניו יורק	15	24	מעונן
פריס	7	17	מעונן
פרנקפורט	1	14	בהיר
ציריך	8	12	מעונן
ריו דה ז'נרו	18	34	גשום
שטוקהולם	6	10	מעונן
שיקגו	17	31	גשום

swissair

אלמקס

תל־אביב
הקריה – אבן גבירול 19 – 204650
קופת חולים מאוחדת – שפרינצק 15 – 265200
ירושלים
מרפאת רוממה – הנ"ב 28 – 523191
חיפה
הנשיא – שד' הנשיא 33 – 333312
פתח־תקוה
קופת חולים כללית – חיים עוזר – 905271
בני־ברק – רמת־גן
שפירא – ר' עקיבא 80 בני־ברק – 723674
המגן – ביאליק 30 רמת־גן – 723674
בת־ים – חולון
גני – בת־ים – הנביאים 3 בת־ים – 5515671
אורזן – הופיין 52 חולון – 889153

משחת השיניים יעילה פי־3 אלמקס במניעת עששת.

בית ליסין

הקיץ של אביה–גילה אלמגור היום 29.9 ב־12.00 וב־21.30, מחר ד' 30.9 מופע אילת וב־12.00, מוצ"ש 3.10 בית ליסין ב־11.30 – הצגות ה־100. לא תהיינה כניסות מאוחרים.

יתומים מחר ד' 30.9 ב־20.30

יפה ירקוני מחר ד' 30.9 ב־21.00

אושר צרפתי ב"סונטת קרויצר" מחר ד' 30.9 ואחרי סליבה ב־20.30

בעל שימושי מאוד ה' 1.10 ב־20.30

אריק לביא שר לכם ואתכם ה' 1.10 ב־22.00

ג'ורג' וג'ינג'י – ג'ינגי רבין שרה גרשווין מוצ"ש 3.10 ב־22.00

חניון מרווח צמוד לתיאטרון
ויצמן 34 כיכר המדינה תל־אביב
טל' הקופה: 216653, 257966

של היום הוא חדש

הלוח הכללי

דירות

וילות ובתים

ברמת השרון, במערבית, קוטג' מפואר בבניה, בנ- פלסים, 5+ חדר גג+ גג 03-403259 03-403768 (16413)

ראשון לציון במערב קוטג' 7 חדרים לכניסה מיידית "220,000 דולר. (30285) 03-9662278

בהרצליה הצעירה קו- טג' צמוד, 205000 ... 052-542369 (25980) 03-723380

(25655) 052-81719

(19538) 03-7641

למכירה בהרצליה פי- תוח וילה מפוארת!! +יחידה נפרדת!! (14199) 052-570970

03-953060 (27888)

(23030) 03-281145-8

(17442) 03-346441

(30300) 03-7512203

דירות למכירה 2-2½ חדרים

חולון-בת-ים

דירות למכירה 4 חדרים ויותר

דירות למכירה 1-1½ חדרים

דרום

דירות למכירה 3-3½ חדרים

דירות מרוהטות

דירות בשכ"ח

ביקוש דירות

מחסנים

אולמות

חנויות

בהזדמנות!! להשכרה מול הקניון בר"ג 400 "1000 מ"ר לתצוגה ומ- שרדים בלעדי "לדשף נכסים" 03-5742777 (23284)

משרדים

מבני תעשיה

עסקים

מגרשים

בראשל"צ להשקעה מר- כז הקלאי מקום מעולה "קיוון נכסים" (25957) 03-941352

בקרית-קורש לבניה מיי- דית אפשרות שלדים "קיוון" נכסים" (25954) 03-941352

בקריבה במרכז לבניה מי- יידית לוילות 17,200 דולר+ מע"מ, 2000 בב- זמן והיתרה במשכנתא. במשרד: 08-574335, 08-574587 בערב: 08-574823 משרד הב- בירות פתוח בשבת (23778)

הצעות עבודה

חוק הזדמנות שווה בתעסוקה תשמ"א 1981

לפי חוק זה אסור למעביד לקבל אדם לעבודה מחמת מינו או מחמת היותו נשוי או הורה.

לעבודה במשרה מלאה בת"א והסביבה דרושים אינסטלטורים מנוסים, לעבודה קבועה. באזור ת"א והסביבה 03-268157 (18308) עד 16.00

מרכז אדמיניסטרטיבי דרוש במרכז עירוני לחי- נוך מקצועי. בעל השכלה אקדמאית מת- אימה ונסיון בתחומי מינהל. (18307)

קורס מרוכז ומעשי לפר- סום וקידום מכירות העסוקה מובטחת למסי- יימים 03-338046, (18285) 03-330046

מחפשות/ מלחימות, מ- נוסות, לעבודה במפעל אלקטרוניקה גדול. תנ- אים מצוינים "א.ו.ת." (18930) 03-203052-3

מבקר איכות ויזואלית, לעבודה מיידית, תנאים מצוינים, "א.ו.ת." (18926) 03-203052-3

מתקין מבשירי קשה, מ- נוסה, מאזור נמניה, תנ- אים טובים, "א.ו.ת." (18921) 03-203052-3

פועלי יצור באלקטרוני- קה, לעבודה מיידית תנ- אים טובים, "א.ו.ת." (18900) 03-203052-3

לא.ו.ת." דרושים: 1. רתך CO_2 מנוסה. 2. רתך ארגון. תנאים טו- בים. 03-203052-3 (18899)

פועלות יצור באלקטרו- ניקה, נסיון בהרכבות, תנאים טובים, "א.ו.ת." (18888) 03-203052-3

דרוש/ה "למיזומי" עו- בד/ת לחנות המפעל +נסיון לפנות לשרה הצפירה-הארץ 13 ת"א (18759)

כתבנות למוכב המלי- ליס "לגור" מנוסת (רצוי ידע בשיטה החדשה) לעבודה מיידית אפש- רות לעשות גמישות וש- כר גבוה. "חבר" בן-יהו- דה 100 ת"א (18354) 03-221214

קלדניות לעבודה זמ- נית/ קבועה לחברות גדולות באזור: ת"א, הרצליה ופ"ת. (17872) 03-286111

מכונאי מלגזות, רצוי יו- צא ת"א, ידע בפנאומ- טיקה, לעבודה קבועה בפ"ת 03-286111 (17831)

מכונאי תעשיה מנוסים, בוגרי בי"ס מקצועי יוצ- אי ת"א /חימוש לעבו- דה קבועה ובמשמרות בפ"ת, לוד, ת"א ור"ס (17824) 03-286111

עובדי ייצור, רצוי יוצאי צה"ל, פרופיל גבוה למ- פעלי תעשיה בראשל"צ, בח"ים ופ"ת (17813) 03-286111

מלחימות /מרכיבות, מ- נוסות לעבודה קבועה בפ"ת, העסקת ואחזקה (17766) 03-286111

איש אחזקה מנוסה בצנ- רת, קיטור, בשאבות ומ- נועים למפעל בחולון (17756) 03-286111

מזכירה/ כתבנית מנוסה למעבד תמלילים י.ב.מ. תוכנה: "איינשטיין" עברית/ אנגלית לעבודה מיידית +תנאים טובים. "חבר" בן-יהודה 100 ת"א 03-221214 (18331)

בעלי נסיון בתחום נקי- נוף לחיפה והסביבה ולדרום הארץ רשיון הנ- קר הכרחי טל: (15742) 03-614329

פקידים/ות

דרושה פקידה יבוא, ידע באנגלית תנאים טו- בים. נא לפנות לטלפון (30333) 03-338955-6

מזכירה עברית, בוגרת תיכון, לאחר שרות צב- אי, תנאים טובים, "א.ו.ת." 03-203052-3 (18863)

כתבנית עברית אנגלית, מנוסה, בוגרת תיכון, לעבודה מיידית, "א.ו.ת." 03-203052-3 (18850)

קלדניות פוליסות מנוסה, לעבודה מיידית, תנאים טובים, "א.ו.ת." (18842) 03-203052-3

המשך הלוח בעמ' 11

هكذا من الاصل

مكذا من الاوحل

■ תורכיה

דמוקרטיה כאופרת סבון

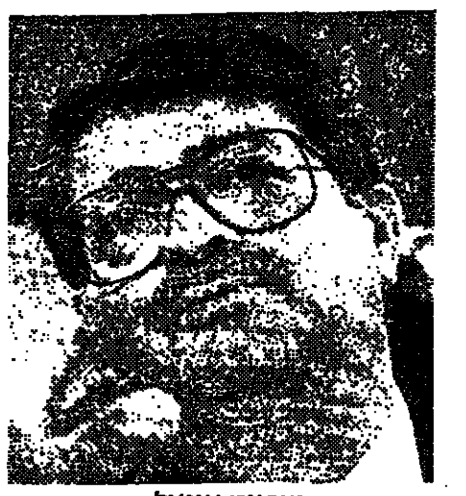

טורגוט אוזאל

סולימן דמירל

בולנט אצ'וויט

התקדמותה של תורכיה לקראת דמוקראטיה מלאה מתנהלת כמין אופרת סבון, שעלילתה הנפתלת מותירה את האנשים מבולבלים שבוע אחד ומרותקים בשבוע שלאחריו. הפרק האחרון נקבע עכשיו ל־1 בנובמבר. זה היום שראש הממשלה, טורגוט אוזאל, רוצה לקיים בו בחירות כלליות, שנה לפני המועד ובתנאי שיוכל למהר ולהעביר תיקון להוק בבית־הנבחרים למטרה זו. הוא קבע את היום ב־6 בספטמבר – 20 דקות בלבד לאחר שנסגרו הקלפיות במשאל־עם, שנועד לקבוע אם יש להחזיר את זכויותיהם של הפוליטיקאים, שהגנרלים של תורכיה הפקיעו לאחר ההפיכה הצבאית ב־1980.

המתח במשאל הזה היה בשיאו: התוצאות היו כמעט תיקו. בעד הסרת החרם הצביעו קצת יותר מ־50% מתוך 25 מיליון הבוחרים. הם גברו ב־75,000 קולות על המתנגדים. אם לדבר בהכללה, מצביעי ה"הן" משקפים את מידת התמיכה בשני ראשי ממשלה לשעבר, סולימאן דמירל ובולנט אצ'וויט, התופשים עתה לעסוק בפוליטיקה. מצביעי ה"לאו" היו ברובם תומכיו של אוזאל ושל מפלגתו השמרנית, מפלגת המולדת. דמירל, האדם היחיד שמאיים איום ממשי על מעמדו של אוזאל, מאוכזב ביותר, משום שהוא הוכפה על־ידי מסאלי דעת־קהל (ועל־ידי יועציו שלו) להאמין כי יש סיכוי שרוב גדול יתמוך בהסרת החרם. אוזאל מרוצה שרבים כל־כך הצביעו "לאו". הריב בין שני אלה הוא אישי, לא אידיאולוגי. לפני כמה שנים הם היו ידידים טובים.

למרות התוצאות הצמודות, המשאל הוא אבן־דרך בהתפתחותה הפוליטית של תורכיה המודרנית. כל זמן שהחרם היה בתוקפו, לא יכלה תורכיה לטעון לדמוקראטיה מלאה. עכשיו סולק מכשול שהכביד מאוד על המאבק שמנהלת תורכיה למען כניסה לקהילה האירופית ואף שבכך בלבד אין, כפי שסבורים בנאיביות כבה מן התורכים, כדי לפתוח את שערי בריסל.

בצד השלילה היה משאל־העם עניין אפל למדי. שום דבר לא יכול היה להיראות יותר ביזנטיני מן הטאקטיקה של אוזאל. בחודש מאי הצביעו הוא והנציגים שלו בפארלמנט בעד הסרת החרם מעל הפוליטיקאים, אבל אחר־כך הוא התנה זאת במשאל־עם וניהל מאבק תקיף להשארת החרם על כנו. תקוותו היתה שהבוחרים יצביעו "לאו" ויחסלו בכך את דמירל ואת מפלגת "שביל האמת" שלו.

עניין ההצבעה היה, בעצם, אפל עוד יותר משום שמצביעים רבים, ובמיוחד האיכרים חסרי ההשכלה של אנטוליה, לא היה להם כל מושג במה באמת עוסק המשאל. השאלה היחידה שהוצגה בו – האם נכון, בדמוקראטיה, לשלול מאזרחים את זכויותיהם הפוליטיות – נקברה תחת תלי־תלים של תעמולה פוגעת, משני הצדדים, על נושאים כלל לא־רלוואנטיים. מעשי האיבה הגיעו לפסגה אבסורדית כאשר אוזאל, שהיה עייף אותה שעה, העיר כי דמירל הוא פרו־יווני, משום שהצבע של מטה־התעמולה של דמירל כחול, כצבע הדגל היווני.

במחנהו של דמירל מתלוננים כי הממשלה השתמשה במנגנון הממלכתי נגדו. רק בשבוע האחרון הורשו מנהיגים של מחנה ה"הן" להציג את עניינם בטלוויזיה, ודמירל עצמו לא הורשה לדבר (כי היה עדיין מוחרם). למעשה, הסיבה לחוסר ההצלחה המפתיע שלו פשוטה יותר: תורכים רבים עדיין מאשימים אותו ואת אצ'וויט, איש השמאל, באנרכיה ששררה לפני ההפיכה הצבאית, כאשר 20 איש, בממוצע, נרצחו יום־יום בטרור של ימין נגד שמאל. אוזאל חזר בלי־הרף על הטענה הבלתי־כנה, שהסרת החרם תחזיר אוטומטית את הימים הרעים.

ניתוח תוצאות ההצבעה מראה, כי שתי הערים הגדולות, איסטנבול ואנקרה, התפלגו כל אחת חצי־חצי. האזורים החקלאיים האמידים יותר של מערב תורכיה היו בדרך כלל פרו־דמירל, ואילו באנטוליה המרכזית היתה הנטיה פרו־אוזאל. האחוז הגבוה ביותר של מצביעי "הן" נרשם בטונצ'לי שבדרום־מזרח תורכיה, מרכז ההתנגדות הכורדית. רוב הכורדים הצביעו נגד אוזאל, והיתה זו מחאה ברורה נגד הממשלה המרכזית.

תוצאות משאל־העם יכולות ללמד רק מעט על תוצאות הבחירות הכלליות. אוזאל הוא בלי ספק בעל הסיכויים לנצח, אבל אין הוא יכול לצפות שיזכה בשיעור דומה לזה שזכה בו במשאל־העם. גם ההצבעה בעד דמירל תהיה רחוקה מאד מ־50% מן הקולות. חלק הגון מקולות ה"הן" שייך לשמאל, אם לאצ'וויט ואם למתחריו הסוציאל־דמוקראטים.

בסיום מירוץ הבחירות יתפתה ודאי אוזאל לזרוק לכל הרוחות את ההגבלות הכספיות, בלי להתחשב באינסטינקטים שלו. הוא גם יתפתה ללכת לקראת הפונדאמנטליסטים האיסלאמיים של תורכיה, כדי לזכות בקולות של האזורים הכפריים. אשר לדמירל, הוא מטליא עכשיו בחפזון "תכנית כלכלית אלטרנטיבית". אבל לו, כמו לאצ'וויט, אין די זמן להסביר לבוחרים מה היא תכנית הממשל שלו. תורכיה הולכת לקראת סתיו קולני.

■ איראן

האמברגו לא יהיה יעיל

איש לא הופתע מכך שהמזכיר הכללי של או"ם, ז'אווייר פרז דה קוילאר, לא הצליח השבוע להפסיק את מלחמת המפרץ. המזכיר הכללי מכחיש כי חזר בידיים ריקות לחלוטין משיחותיו בטהראן ובבגדאד, בין 11 ל־15 בספטמבר, אבל מה שהביא אתו משם בוודאי לא היה "הן" איראני ברור להחלטתה של מועצת הבטחון מן ה־20 ביולי בדבר הפסקת אש. מאחר שעיראק מקבלת את ההחלטה – אף שאיננה מקיימת אותה כל זמן שאיראן אינה עושה זאת – פתוחה הדרך לפני או"ם להטיל על איראן אמברגו נשק מחייב.

אמברגו כזה רשאי להטיל רק המזכיר הכללי. ההחלטה חייבת לזכות ברוב קולותיהם של 15 חברי המועצה והיא כפופה לוטו של כל אחת מחמש החברות הקבועות (ארה"ב, ברה"מ, בריטניה, צרפת וסין). שליחותו של דה קוילאר מקשה על הרוסים ועל הסינים למנוע את ההחלטה בלי להיראות כמעודדות את איראן

ימאי מהנחתת "איראן אג'ר", שיורטה על־ידי אוניית המלחמה האמריקאית "לאסאל" במפרץ הפרסי, שוכב בידיים כפותות אחר שביתו. בסופו של דבר שוחררו הימאים האיראניים

להמשיך במלחמה. אבל בינתיים אין האיראנים דוחים את ההחלטה על הפסקת אש. הם מטפחים תקווה מסויימת בנוגעים בדבר, כדי לספק לכל מעצמה הרוצה בכך אמתלה לטעון שיש להמשיך בדיפלומטיה, שפירושה דחיה נוספת.

אמברגו עשוי להצר, לא להחניק, את עורק הנשק של איראן. האיראנים נעשו סוחרי נשק מיומנים. ב־1979 ירש אייאטולה חומייני מן השאה את אחת ממכונות המלחמה בעלות הציוד הטוב ביותר בעולם. אבל לאמריקאים, שסיפקו את רוב הציוד של השאה, לא היה כל חשק לצייד את איראן מחדש מרגע שהדיפלומטים שלהם נחטפו כבני ערובה בנובמבר 1979. כשפרצה המלחמה, ב־1980, אמרו הבריטים והשוודים כי יפסיקו לשלוח נשק וחלקי חילוף לאיראן. ב־1983 פתחו האמריקאים ב"מבצע סטונץ'" כדי להפסיק משלוחי נשק לאיראן מיפאן, מדרום קוריאה ומנאט"ו. איטליה ודרום קוריאה ביטלו הזמנות גדולות של איראן וזו נאלצה לקנות חלק גדול יותר מן הנשק שלה, במחירים גבוהים יותר, באמצעות שרשרת של מתווכים. אבל הנשק ממשיך לזרום אליה.

לפי אחת ההערכות מקבלת איראן לפחות שני־שלישים מנשקה מעסקות מאושרות על־ידי הממשלה. סין סיפקה לה טילי "סילקוורם" נגד ספינות, טנקים טי־59, תותחי הוביצר, רקטות ארטילריה, טילי סאם־7 נגד מטוסים, נגמ"שים – ואולי אפילו כמה מטוסי מיג־21. טנקים מדגם טי־52 הגיעו לאיראן מקוריאה הצפונית: טילי טאו נגד טנקים וטילי הוק נגד מטוסים (באדיבות "איראנגייט") הגיעו אליה מישראל. איראן קנתה נשק אמריקאי שנשאר בווייטנאם, לרבות מטוסי אף־5, כנראה, ומסוקי תקיפה. ממשלות מזרח אירופיות שלחו לאיראן תותחים נגד מטוסים, פצצות אר.פי.ג'י. וציוד ללוחמה כימית. בסך הכל, כך מעריך המכון הבינלאומי לחקר השלום בשטוקהולם, 44 מדינות סיפקו לאיראן נשק או סיוע צבאי בין 1981 ו־1986 (28 מדינות ציידו גם את עיראק).

אמברגו מטעם או"ם עשוי להביא לכך שכמה ממשלות יפסיקו את המשלוחים מתוך בושה. פחות יושפעו מכך מכירות נשק בלתי כשרות (ממשלות שוודיה, בריטניה, אוסטריה ואיטליה חוקרות עתה מכירות בלתי־חוקיות מארצותיהן) וההערמות בעזרת פרצות בחוק, הגדרות מזוייפות או רמאות פשוטה. אפילו בזמן "מבצע סטונץ'", לא יכלה ממשלת ארה"ב להימנע ממכירת נשק לאיראן. בריטניה מאפשרת לאיראן לקנות נשק בגלוי דרך לונדון, בנצלה פירצה בחוקיה שלה המתירה זאת כל עוד אין החומר מגיע לאיראן דרך טריטוריה בריטית.

כלי־נשק רבים מגיעים לאיראן משום ששמם נשמע בלתי־מזיק. ספינות סיור מהירות משוודיה, שנשלחו ל"משטרת המכס" של איראן, נמצאות עכשיו בידי המשמרות המהפכניים. השווייצרים סיפקו לאיראן מטוסי פי.סי־7 – לכאורה מטוסי אימון, אבל אפשר להפכם בקלות למטוסי קרב. ממשלת בריטניה, בטענה כי ראדאר מסוים להגנה אווירית וחלקי טנקים מסויימים אינם "מחריפים או מאריכים" את הלחימה, לא עשתה דבר כדי לאסור על חברות בריטיות את מכירת הכלים הללו לאיראן.

להלכה, איראן הגיעה למצור. להלכה, אמנת האו"ם מתירה שימוש בכוח לשם הטלת סאנקציות. אבל נראה שמצור איננו מעשי מבחינה פוליטית – אם כי כ־70 ספינות מלחמה הגיעו למימי המפרץ. יהיה זה קשה למדי לגייס תמיכה דיפלומאטית למען אמברגו פשוט. רק פעם אחת הסכימה מועצת הבטחון לתת בידי כוח של או"ם משהו יותר מתפקיד של שמירה על השלום: זה היה ב־1950 בתחילת מלחמת קוריאה, בזמן שברה"מ החרימה (לזמן קצר) את אסיפות או"ם. רשימת ההישגים של מועצת הבטחון בנוגע לסאנקציות איננה טובה בהרבה. התוצאה העיקרית של אמברגו הנשק שהטילה המועצה על דרום אפריקה במשך עשר שנים היתה המרצת תעשיית הנשק של אותה מדינה.

הבטחון שהאמברגו יהיה פגום אין פירושו שהוא יהיה חסר תועלת. איראן משלמת כבר עכשיו, בדם ובדמים, על אי־יכולתה לסחור בגלוי בשוק הנשק העולמי. מאז 1980 הגדילו העיראקים את המלאי שלהם במטוסים ובמסוקים קרביים, בטנקים ובארטילריה. האיראנים רואים בהידלדלותו של מחסן הנשק שלהם, מתקפות מאכזבות של חיל הרגלים, מתמר לאיראנים את הזמה ביבשה, אבל יתרונה של עיראק באוויר (יש לה עכשיו כ־500 מטוסים כשירים לעומת 65 של איראן) גדל בהתמדה.

זה כמה שבועות שהעיראקים מפציצים – למעשה, ללא הפרעה – מאחורי הקווים האיראניים. השבוע הם חידשו את התקפותיהם על ספינות איראניות ועל האי חארג, מסוף הנפט של איראן. אמברגו על נשק כשלעצמו לא יפסיק את מלחמתם של האיראנים. אבל הוא יקשה עליהם לנצח.

■ בעולם היהודי

יהודי רבאט לא שוכחים

מאמר שנושאו יהודי מארוקו בעת מלחמת־העולם השניה התפרסם בעיתון "מארוק־סואר" בסוף אוגוסט. המחבר הוא ג'ורג' עובד, שהיה יועץ כלכלי לממשלת מרוקו בין השנים 1956 ו־1961. איש הסוכנות היהודית, עמרם בן־שטרית, היה ברבאט באותם ימים. עם שובו לארץ הביא עימו עותק של העיתון, ואנו מפרסמים כאן את עיקרי הדברים.

הנציג־תושב של ממשלת צרפת במארוקו מונה עוד בתקופת ממשלת ליאון בלום, אבל עם חתימת הסכם שביתת הנשק בין גרמניה הנאצית ומארשל פטן, מיהר הגנראל נוגאס לאמץ את גישתה של ממשלת וישי משתפת־הפעולה. הוא התלונן על "הגידול בתעמולה הפרו־בריטית", והאשים בעיקר את היהודים המרוקאים "שהעזו להתפלל למען נצחונה של אנגליה". נוגאס לא הסתפק במלים. הוא פתח "מרכזי סיכון תחת פיקוח" וריכז בהם כמה מאות חשודים – בעיקר קומוניסטים, אבל גם כמה סוציאליסטים, אנשי איגודים־מקצועיים ובונים־חופשיים.

שטחים מסוימים ממארוקו – מדינת־חסות צרפתית – הוכנסו תחת שיפוטם של הצווים האנטי־יהודיים שפירסמה ממשלת וישי. להכרזות על כך ניתן פומבי – ותוקף חוקי – ב־31 באוקטובר 1940 וב־5 באוגוסט 1941.

במשך יותר משנה וחצי, מ־1940 ועד קיץ 1941, עמד אדם אחד בדרכם של אנשי וישי במארוקו. אף שכל כחו לא היה אלא בסמכותו המוסרית, היה הסולטן מוחמד החמישי מחסום רציני בפני נסיונותיהם של האנטישמים. בנוכחות איש־ציבור יהודי אמר הסולטן שהוא מתייחס אליהם כאל מארוקאים. "הם כמו המוסלמים, שווים ליתר הנתינים. לא תהיה כל פגיעה, לא בהם ולא ברכושם".

הדבר עלה לו בהגברת המתח ששרר בינו לבין השלטונות הצרפתיים, אבל הסולטן התנגד לכל אפליה בין נתיניו. "כולם," אמר, "נאמנים וראויים לאמון." הוא לא הסתפק בדברים שנשא באוזני היהודים, ונתן פומבי לעמדתו גם בהזדמנויות אחרות. בחג הכתר נוהג הסולטן להזמין לחגיגה גדולה גם את נציגי השלטון הצרפתי וגם את חשובי נתיניו. הפעם הזמין לארמונו גם את נציגי הקהילה היהודית – והושיבם במקומות המכובדים ביותר, ליד הצרפתים נשואי־הפנים ולמגינת לבם. כשהביעו אלה האחרונים את תדהמתם, אמר מוחמד החמישי: "איני מקבל כל עיקר את את החוקים האנטי־יהודיים החדשים, ואין בכוונתי להתנהג לפי כללים שאני מסתייג מהם. אבקש מכם לרשום לעצמכם, כי גם כיום – כמו בעבר – נשארים היהודים תחת הגנתי. אני מסרב לכל אפליה בין נתיניי".

יהודי מארוקו, בעלי האזרחות הצרפתית, סבלו מכמה צעדי אפליה: הם הוצאו ממסגרת השירות הציבורי, וכמה מפעלים פרטיים נהגו לפי דוגמא זו, ופיטרו את עובדיהם היהודים: עורכי־הדין והרופאים הוכנסו תחת "נומרוס קלאוזוס", ואותן הגבלות הוטלו גם על קבלת תלמידים יהודים לבתי־הספר התיכוניים ולמוסדות ההשכלה הגבוהה.

בעלות־הברית נחתו בחופי מארוקו – בקאזאבלאנקה – ב־8 בנובמבר 1942, אבל עברו עוד כמה שבועות עד שבוטלו הצווים האנטי־יהודיים. מבחינתם של יהודי מארוקו, לא היתה דחיפות רבה בביטולם – בזכות מעורבותו של מוחמד החמישי הם לא סבלו הרבה מיישומם.

אומר שאול בן־סימון, איש חינוך מן העיר סאלה: "בימי עברה וזעם של וישי, רק הוא (מוחמד החמישי) התייצב להגנתנו. הוא הצליח להסוך מיהודי מארוקו את הצעדים האנטי־יהודיים שכפו הגרמנים. כשסבלו יהודי צרפת עלבונות, הסדרות וגירושים, עברנו אנו, ללא־פגע, את שנות הכאב של מלחמת־העולם. מיהו כפוי־הטובה שישכח זאת?"

"יהודי מארוקו מביאים עדות מעניינת", מסיים ג'ורג' עובד, "מן התקופה הקשה של 1940־1945. יש בכך כדי להדגיש את משמעות הדו־קיום בין קהילות שונות – יהודים ומוסלמים במארוקו. כדאי לראות בכך מופת להיפוש אחר שלום בין הישראלים והפלסטינאים".

■ סינגפור

האם תיעלם אוכלוסיית העיר

הסינים בסינגפור אינם מקיימים את המצווה הפסוקית "פרו ורבו". אם לא יגדילו את שיעור הילודה שלהם – שהוא היום, כנראה, הנמוך ביותר בעולם – תהיה ארצם, לדברי שר המסחר והתעשיה, גנראל לי הסיין לונג, "רק מועדוני קשישים, ובמקום לבלות את בוקר יום ראשון בדיון על עתידנו, נשב לנו ונדון על עברנו".

השר, אב לשלושה ילדים, מתלוצץ רק במקצת. כיום חיים במדינה זו כ־2.6 מיליון סינגפורים, שלושה רבעים מתוכם סינים. התחזית היא כי בשיעור הילודה הנוכחי תגיע אוכלוסיית סינגפור לשיא של 2.9 מיליון בשנת 2010 ועד סופה של אותה מאה היא תצטמצם למחצית גודלה היום. לפי הנסיון הנוכחי, אין לצפות לעזרה מן ההגירה: ראשית, משום שבסינגפור יש פיקוח חמור על ההגירה (בשנה שעברה נתאזרחו רק 3893 מהגרים); שנית, משום שסוג האנשים שסינגפור רוצה בהם – כגון בעלי מקצוע סינים מהונג קונג – נמשכים יותר לאמריקה, לאוסטרליה או לקנדה.

ממשלת סינגפור נחרדת מעצם המחשבה על אי־הפריון של תושביה: פירוש הדבר פחות עובדים ליצירת צמיחה כלכלית: פחות צעירים לטיפול בזקנים: פחות חיילים להגנה על העם. מכאן המדיניות של "הולידו שלושה או יותר, אם יכולים אתם להרשות זאת לעצמכם". כך ניסח זאת בשנה שעברה לי קואן יו (אב לשלושה, בהם גנרל לי הסיין לונג). השנה מקבלת נוסחה זו תמיכה בתמריצים כספיים ובדברי בנו של ראש הממשלה.

הצרה היא שהסינגפורים, שלא כרגיל, אינם נענים. ראש הממשלה הוא תומך בלתי־נלאה בשיפור הגזע, אבל בוגרי המכללות אינם ממהרים להיענות לקריאתו להתחתן זה בזה כדי שילדיהם, על־פי הגיונו של לי, ישביחו את המאגר האנושי של המדינה. אבל גם בקרב העניים וחסרי ההשכלה אין ההיענות מרשימה. שיעור הפריון הכולל הדרוש כדי לקיים את מספר האוכלוסין הוא 2.1 לידות לאשה. בסינגפור היה השיעור אשתקד: 2.05 בין המאלאים, 1.89 בין ההודים, ו־1.26 בלבד בין הסינים. שיעור הפריון הכללי היה 1.44. כיוון שהמאלאים מונים כ־15% מן האוכלוסיה וההודים עוד 6.4%, הרי לא זו בלבד שהאוכלוסיה כולה תקטן, אלא שהרכבה ישתנה.

מדוע באמת אין הסינגפורים ששים להיות הורים? לשאלה זו מקדישים אנשי הממשל זמן רב. את הביצועים העלובים של הסינים בשנה שעברה מייחסים ללוח – שנת הנמר נחשבת להסרת מזל (1987 תביב יותר הדיונות, כפי שיש לצפות משנת הארנבת; והדבר נכון גם לגבי שנת הדרקון, 1988). אבל יש בוודאי סיבות עמוקות יותר להצטמצמות הפריון הרב־שנתית (ב־1970 היה שיעור הפריון בסינגפור 3.07). סיבה אחת היא העושר הגדל: רוב העמים מתרבים לאט יותר ככל שהם מתעשרים. סיבה אחרת היא ההשכלה. ככל שמתרבים כישוריה של האשה הסינגפורית, כן רב הסיכוי שהיא תתחתן יותר מאוחר – אם בכלל תתחתן. כמעט שליש מן הנשים המשכילות בגיל 31־34 הן בלתי־נשואות.

המביך הוא, שבעבר היו רוב הסינגפורים צייתנים מדי. בסוף מלחמת העולם השניה מנתה אוכלוסיית האי פחות מ־1 מיליון; כעבור 20 שנה היא הוכפלה. מאימת האומדנים הסטאטיסטיים, הנהיגה הממשלה מדיניות של "לא יותר משניים", ולפיה הוטל קנס כספי על הורים שהביאו לעולם ילד שלישי ויותר. אין ספק שהמדיניות עלתה יותר מדי יפה. אולי מוטב שהממשלה תזנח את עיסוקה בסטאטיסטיקה ותניח לאנשים לנהוג בטבעיות.

■ סין

השדכנית מרחוב צ'אנאן

בחברה הסינית המסורתית רק לעתים נדירות היו גברים ונשים קשישים, שבני זוגם נפטרו, נישאים מחדש. אלמנות "לא היו צריכות לצאת אל מחוץ לדלת הקדמית", בדברי ז'ו קסיאומי, בת 60. גב' ז'ו, רופאה מלאת חיים, שפרשה מעבודתה, התאלמנה מבעלה ב־1982. שלא כמו בסין הישנה, ז'ו נישאה מחדש כעבור ארבע שנים. עכשיו היא מנהלת את אחד ממשרדי הנישואין המעטים בסין.

ז'ו היא תופעה מיוחדת, אבל לא עד כדי כך מיוחדת. בערים הגדולות של החוף המזרחי מחפשים עשרות־אלפי סינים קשישים בודדים, שילדיהם כבר בוגרים, בני־זוג חדשים. בכמורה הורים רבים חיים לבדם: ילדיהם בוחרים לחפש דירת שיכון יקרת־מציאות ולא לגור עם הוריהם בדירותיהם הצפופות ולקיים כיבוד אב ואם.

בשדרות צ'אנאן בפקין, בסוכנות הנישואין לקשישים ולמוגבלים שמנהלת גברת ז'ו, נרשמו – מאז נפתח המשרד ב־1985 – 700 גברים ו־200 נשים המחפשים בני־זוג חדשים. ידידות היא הסיבה העיקרית לרצונם להינשא מחדש. לי צ'ולינג, בן 60, פועל בניין גימלאי, נרשם לפני שנה כדי למצוא אשה חדשה. הוא בא אל משרדה של גברת ז'ו כמעט מדי יום ביומו אחרי הצהריים, בתקווה שהאשה הכשלה והנכונה תופיע סוף־סוף. לי מתגורר בדירת שני חדרים, ולשם הרפיה הוא יוצא לטיולים ארוכים ברגל אחרי ארוחת הערב. חייו, בקיצור, אינם מלהיבים במיוחד. "הכישורים שלי אינם כה מרתקים", הוא מסכים, "אבל ארבעת נכדיי באמת רוצים סבתא חדשה".

ומה בדבר מין? בפורום שנערך בשאנחאי הסכימו רופאים ומומחים אחרים, כי "האנשים בסין צריכים לשנות את דעותיהם המיושנות על חיי המין, כאילו הללו שייכים לצעירים בלבד". ג'יאנג יונפן, סגנית מנהלת של החברה לחינוך מיני בשאנחאי, הציעה להנהיג ייעוץ מיני לאנשים קשישים. בכתבות עתונאיות על הנושא נאמר, כי כמה מן החוקרים טוענים שחיי מין פעילים לאנשים קשישים לא רק שהם דבר סביר אלא הם, למעשה, "סגולה מיוחדת במינה לאריכות ימים".

ההרשמה לנישואין במשרדה של גברת ז'ו היא דבר קל ביותר. כל מה שנחוץ הוא תעודת־זהות, צילום של הפונה ו־1.5 יואן. רבים מן הפונים, שנישואיהם הקודמים הוסדרו לקיצם, אומרים שהם מחפשים אדם מן הסוג שלא הותר להם למצוא לעצמם לפני שנים. מצויידת בהגדרות כה מעורפלות, ז'ו משתדלת לזווג ולהתאים את הפונים לעזרתה. הם נעים בין מורים ופקידי ממשל עד נהגי קטרים ומכאנאי רחובות. ללקוחותיה מותר לדחות את הצעותיה שלוש פעמים. לאחר זאת הם חייבים להירשם. עד כה היה שיעור ההצלחה של ז'ו 10%. אף־על־פי־כן, לולא היא היו אותם 10% חיים חיי בדידות.

■ פרו

בשורה סוציאליסטית

נשיא פרו אלן גארסיה, שזכה בעבר להערכה על הליכה עד סף חוסר האחריות מבלי למעוד, ביצע, כנראה, את קפיצת הנחשון שלו כשהחליט, בתחילת חודש זה, להלאים את החמישית מבין [illegible] הכספיות שאינה כפופה עדיין לפיקוח ממלכתי. הימין הרדום של פרו התנער לחיים מחשש לכל מיני הלאמות לאחר זו של הבנקים.

במסע הבחירות לנשיאות ב־1985, הבטיח גארסיה לא להלאים את הבנקים. אנשי המעמד הבינוני יצאו עכשיו לרחובות בסגנון המזכיר את ימי טרום־ההפיכה הצבאית נגד סלוודור איינדה בצ'ילה. אבל הם אינם קוראים להפיכה צבאית, משום שהצבא עצמו תומך בצעדים כלכליים שמאליים. מנהיגים מתונים שמימין למרכז טוענים כי על גארסיה להישאר במשרתו עד 1990, כדי להלוש על המרכז הכלכלי שהוא חולל.

סופר פרואני נכבד, מריה וארגס לוסה, מנהל מערכה נגד הממשלה תחת הסיסמה: "חירות". הוא ארגן עצומה ועצרת המונית נגד ההלאמות בטענה שה"טוטאליטאריות" ממתינה כבר מעבר לפינה. השבועון השמרני המוביל הקדיש כמה וכמה עמודים בגליונו האחרון להשוואה בין גארסיה להיטלר ומוסוליני. השמאל המרקסיסטי, שהפסיד את הבחירות לגארסיה ב־1985, ואשר גם מצעו קרא להלאמה נרחבת, מבולבל עכשיו. חבר קונגרס מן המפלגה השלטת, "ברית המהפכה העממית האמריקאית" הציע מערך עם השמאל, וכך לפלג את מפלגתו של גארסיה.

אולי כדי לרצות את השמאל, יצא גארסיה למסע פופוליסטי ברחבי המדינה, התפרץ בתיאטרליות בעצרות תחת כיפת השמים נגד העשירים ובעלי העצמה המחבלים בדמוקרטיה אמיתית. הוא האשים בהצתת שנאה מעמדית. בפרו 10% מן האוכלוסיה הם בעלי יותר ממחצית עושרה של המדינה, ואפרטהייד תרבותי מפריד בין אלה שלא חסר להם דבר ממוצא אירופי לבין הילידים עניי העני.

גארסיה נראה כאדם הזורק גפרורים אל תוך תערובת הנוחה להתפוצץ, ואשר אחד מרכיביה הוא תנועת הטרור העקובה־מדם ביותר באמריקה הדרומית.